

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tomaž Kravos

Šport kot sredstvo socialnega vključevanja mladih – Študija primera

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tomaž Kravos

Mentorica: izr. prof. dr. Hajdeja Iglíč

Šport kot sredstvo socialnega vključevanja mladih – Študija primera

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

Zahvala

Vsem, ki so mi nudili pomoč pri pisanju magistrske naloge.

Mentorici izr. prof. dr. Hajdeji Iglíč za nasvete in odzivnost.

Posebna zahvala vsem intervjuvancem in organizaciji Groupe Amicale Sportif de Clignancourt.

Šport kot sredstvo socialnega vključevanja mladih – Študija primera

Šport je pogosto obravnavan kot sredstvo, ki prinaša družbene in ekonomske koristi prek potenciala za boj proti revščini, brezposelnosti, segregaciji in socialni izključenosti ter tudi kot sredstvo za razvoj in vključevanje ranljivih mladih oseb, ki prihajajo iz nepriviligiranih območij. Šport je tako prisoten pri številnih programih socialnega vključevanja s potencialom sočasnega individualnega in družbenega napredka. Poleg tega šport predstavlja način, kako lahko posamezniki sodelujejo, kar lahko posledično vodi v ustvarjanje socialnega kapitala. Družbena vloga športa je poudarjena s strani mednarodnih organizacij in Evropske unije, kjer prevladuje prepričanje o športu kot sredstvu za ustvarjanje socialnega vključevanja in krepitev družbene kohezije. Delo predstavlja rezultate programa, ki uporablja šport kot sredstvo za socialno vključevanje mladih. Šport je lahko uporabljen v različne namene, zato je raziskovanje pogojev športne aktivnosti ključno za doseganje pozitivnih vplivov in vključevalnega potenciala športa. Pri raziskovanju sem se osredotočil na kontekst športne aktivnosti in procese, prek katerih ima šport pozitivne posledice za posameznika.

Ključne besede: šport, socialno vključevanje, šport kot sredstvo, študija primera.

Sport as a tool for social inclusion of youth – Case study

Sport is seen as a tool for social and economic benefits with its potential to fight poverty, unemployment, segregation and social exclusion. Furthermore, it is believed that sport can serve as a vehicle for empowerment and social inclusion of the underprivileged or groups at risk. Therefore, sport is a regular feature in social inclusion programmes, as it can result in individual and social improvement. In addition, sport presents a way for individuals and society to work together with the overall goal of developing social capital. The social role of sport is emphasised by international organisations and the European Union, where sport is considered as a tool for promoting social inclusion and social cohesion. This master thesis presents the results of a programme which uses sport as a tool for social inclusion of youth. As sport can be used in various forms, it is crucial to understand the conditions under which sport promotes positive outcomes and has the potential of social inclusion. In my research, I focused on the context and processes through which positive outcomes on individuals are produced because of sport.

Key words: sport, social inclusion, sport as a tool, case study.

KAZALO

1 UVOD	7
2 RAZISKOVALNI NAČRT	9
2.1 Raziskovalni problem	9
2.2 Raziskovalni cilji in namen raziskave	9
2.3 Raziskovalni pristop	10
3 METODOLOGIJA	11
3.1 Intervjuji	12
3.1.1 Skupinski intervju z enajstimi člani GAC	12
3.1.2 Dva posamezna intervjuja s članoma GAC	12
3.1.3 Intervju z bratom Rémyjem	13
3.1.4 Intervju s starši	13
3.2 Omejitve	13
4 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	14
5 TEORETIČNI DEL	15
5.1 Pozitivne posledice športa	15
5.2 Šport kot sredstvo za socialno vključevanje	17
5.3 Koncept socialnega kapitala	21
5.3.1 Premoščujoči in povezujoči socialni kapital	23
5.4 Športni programi za socialno vključevanje mladih	25
5.4.1 Kontekst in pogoji za vključevalni potencial športa	26
6 EMPIRIČNI DEL	29
6.1 Kontekst raziskovanja GAC	29
6.2 <i>Patronage</i> na splošno	31
6.4 Delovanje GAC	32
6.5 Športna aktivnost – nogomet	35
6.6 Religijski del GAC	35
7 ANALIZA	37
7.1 Izkušnje udeležencev in vplivi programa na udeležence	37
7.1.1 Motivacija članov za sodelovanje v GAC	39
7.2 Organizacijski kontekst športne aktivnosti (<i>esprit patro</i>)	40
7.3 GAC in ustvarjanje socialnega kapitala	42
7.4 GAC in socialno vključevanje mladih	45

7.5 Premoščujoči in povezujoči socialni kapital v GAC	50
8 UGOTOVITVE	52
9 ZAKLJUČEK.....	55
10 LITERATURA	56
PRILOGE	62
Priloga A: Intervju z direktorjem GAC, brat Rémy, 5. marec 2017	62
Priloga B: Skupinski intervju, 5. marec 2017	68
Priloga C: Intervju s članom GAC, Louis Pineau, 1. marec 2017	79

1 UVOD

Športna aktivnost privede do različnih posledic, ki so lahko fizične, psihološke ali družbene narave. Nekatere izmed fizičnih so osebno zadovoljstvo, izboljšanje športnih veščin in izboljšanje fizične pripravljenosti. Širše lahko šport vpliva na družbo prek ustvarjanja stika med posamezniki in skupinami, komunikacije, prevzemanja različnih družbenih vlog, učenja družbenih veščin in prilagajanja skupinskemu cilju. Šport je pogosto izpostavljen kot sredstvo za ustvarjanje povezav onkraj družbenih razlik in kot sredstvo za ustvarjanje pozitivnega sodelovanja med mladimi (Nathan in drugi 2013, 1). Zaradi istih zmožnosti je šport viden kot ustrezno sredstvo za osebni razvoj posameznika (Coalter in drugi 2000, 9). Družbeni rezultati zajemajo različna področja, kot so zdravstvo, družbena kohezija, integracija manjšin, socialno vključevanje, oživljanje mestnih predelov in preprečevanje kriminala. Udeležba v športni aktivnosti predstavlja priložnost za razvoj splošnega družbenega zaupanja in norm družbene vzajemnosti. Posledično lahko šport deluje kot sredstvo za ustvarjanje socialnega kapitala. Športu je tako pripisana vloga oživljanja in krepitev skupnosti, pri čemer ni pomemben razvoj športa v družbi, ampak razvoj družbe prek športa (Coalter 2007, 539). Šport je postal stalnica pri programih socialnega vključevanja s potencialom sočasnega individualnega in družbenega napredka. Uporaba športa za namene spodbujanja socialnega vključevanja, socialne kohezije in razvoja socialnega kapitala je strategija, ki je pritegnila podporo številnih organizacij, vključno z Združenimi narodi, Svetom Evrope, Evropsko unijo in Mednarodnim olimpijskim komitejem (Henry 2015, 7). Bela knjiga EU o športu iz leta 2007 navaja, da lahko šport prispeva k družbeni koheziji in bolj integriranim družbam ter predstavlja posebno vlogo za mlade, invalidne osebe in osebe iz socialno šibkejših okolij (Marivoet 2014, 4). Neissen v študiji Evropskega parlamenta trdi, da je vloga športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, zlasti mladih, splošno priznana. Šport ponuja skupen jezik, poveča poznavanje in razumevanje kulturnih razlik ter prispeva k boju proti predsodkom. Šport pomaga pri zmanjševanju socialne izključenosti različnih skupin prebivalstva (Neissen 2000, 68). Uporaba športa za namen spodbujanja integracije, socialnega vključevanja in ustvarjanja socialnega kapitala je strategija, ki je bila sprva podprta s strani Sveta Evrope in kasneje tudi Evropske unije (Marivoet 2014, 4). Šport, uporabljen kot sredstvo, v Evropski uniji pridobiva na pomenu. Več dokumentov poudarja potencial športa za spodbujanje socialnega vključevanja. Amsterdamska pogodba (deklaracija v prilogi 29 k pogodbi – Deklaracija o športu) iz leta 1997 izpostavlja družbeni pomen športa in njegov potencial pri socialnem vključevanju (Gasparini in

Cometti 2010, 10). Bela knjiga o športu iz leta 2007 predlaga skupno evropsko športno politiko z interesom obrambe Evropskega športnega modela in kaže na družbeno dimenzijo športa v evropskih družbah. Kot družbeno vlogo športa navaja potencial športa kot sredstva za socialno vključevanje, integracijo, enake možnosti ter preprečevanje rasizma in drugih diskriminacij (Marivoet 2014, 4). Poleg tega športna aktivnost prispeva k socialni koheziji in socialnemu vključevanju ranljivih skupin, mladih, invalidnih oseb in oseb iz socialno šibkejših okolij. Športna aktivnost je obravnavana kot socialna storitev splošnega pomena (European Commission 2007, 17). Na ravni EU obstaja enotno mnenje, da ima šport velik potencial kot sredstvo za spodbujanje socialnega vključevanja in družbene kohezije v evropskih družbah, saj državljanom omogoča možnost interakcije, ustvarjanja stikov z drugimi člani družbe, vključevanja v družbena omrežja in predstavlja sredstvo za vključevanje manj privilegiranih posameznikov ali skupin, ki jim grozi diskriminacija ali so diskriminirane. EU dodaja, da lahko šport prek prispevka k ekonomski rasti in ustvarjanju delovnih mest prispeva k oživljanju manj razvitih območji (Sport and social inclusion 2006).

V magistrski nalogi bom na osnovi študije primera in terenskega raziskovanja skušal ugotoviti, kako je šport lahko uporabljen kot sredstvo za socialno vključevanje mladih. Z raziskovanjem skušam pridobiti vpogled v enega izmed programov socialnega vključevanja prek športa s proučevanjem konteksta študijskega primera in družbenih procesov. Na podlagi analize študijskega primera, ki temelji na izkušnjah udeležencev in odgovornih oseb ter terenskega raziskovanja, sem proučeval pogoje, pod katerimi je šport uporabljen kot sredstvo za družbene spremembe in spremembe na nivoju posameznika. Magistrsko nalogo bom začel z raziskovalnim načrtom, v katerem bom opisal raziskovalni problem, raziskovalne cilje in uporabljen raziskovalni pristop. Nadaljeval bom s teoretičnem delom naloge, v katerem bom podal teoretična izhodišča na temo športa, socialnega vključevanja in socialnega kapitala. Teoretičnem delu bo sledil empirični, v katerem bom predstavil delovanje in kontekst raziskovane organizacije. Zatem bom pridobljene podatke analiziral v posebnem poglavju ter za konec predstavil ugotovitve raziskave.

2 RAZISKOVALNI NAČRT

2.1 Raziskovalni problem

Magistrska naloga proučuje uporabo športa za doseganje družbenih rezultatov. Športna aktivnost ima številne pozitivne posledice na posameznika in družbo, v kolikor zadošča specifičnim pogojem. Kljub trdnim teoretičnim dokazom o pozitivnih učinkih športa pri socialnem vključevanju, številne študije poudarjajo potrebo po boljšem razumevanju razmerja med zadostnimi pogoji (sodelovanje v športu) in potrebnimi pogoji (pogoji, pod katerimi so potencialne koristi športa dosežene) (Coalter in drugi 2000, 1). Individualne in družbene koristi športa ne pomenijo, da ima šport kot tak zgolj pozitivne posledice in da je vnaprej koristen za udeležence. Bolj natančna je trditev, da določene športne aktivnosti v določenih okoliščinah ustvarjajo določene koristi za določene posameznike ali skupine (Neissen 2000, 16). Šport ima globalno različen simbolni in družbeni pomen, zato se lahko uporablja za različne namene in je tako vsaka uporaba popolnoma odvisna od konteksta. Tu se zastavlja vprašanje posledic športne aktivnosti oziroma pri kakšnih pogojih, za katere udeležence in kakšne posledice pravzaprav ustvarja šport (Spaaij 2009, 1266). V raziskovalnem dokumentu Evropskega parlamenta z naslovom *Vloga športa pri spodbujanju odprtih in vključujočih družb* nadalje ugotavljajo, da bi se zato pri vprašanju prispevka športa v procesu socialnega vključevanja morali manj ukvarjati z odgovorom na vprašanje, ali šport prispeva k vključevanju, ampak z bolj pomembnim vprašanjem vzpostavljanja ustreznih okoliščin, pri katerih šport dosega določene vrste pozitivnih družbenih rezultatov (Henry 2015, 8).

2.2 Raziskovalni cilji in namen raziskave

Osrednji cilj magistrske naloge je pridobiti vpogled v program, ki uporablja šport kot sredstvo za ustvarjanje socialnega vključevanja in socialnega kapitala. Cilj magistrske naloge je tudi razumeti vplive športa na posameznike in skupine.

Ker je šport heterogen pojav, bom v magistrski nalogi raziskal in opredelil pogoje, pri katerih šport prinaša pozitivne posledice za posameznika in družbo. Podrobno sem proučil zmožnosti športa kot sredstva za ustvarjanje socialnega kapitala in socialnega vključevanja mladih iz neprivilegiranih

območij ter kako je šport lahko pod določenimi pogoji sredstvo za družbene spremembe in spremembe na nivoju posameznika.

Raziskal bom tudi organizacijski kontekst organizacije in kako organizacija deluje kot posrednik, ki namerno ali nenamerno ustvarja socialni kapital in procese, prek katerih mladi vzpostavljajo vezi in omrežja ter komunicirajo. Cilj je pridobiti izkušnje intervjuvancev, njihove predstave o vplivu programa z namenom vpogleda v glavne procese in rezultate programa. Namen intervjujev je tudi pridobiti vpogled v odnose in vzdušje med člani organizacije.

Moje ugotovitve bodo prispevale k poznavanju ustreznih pogojev in procesov, prek katerih se ustvarja vključevalni potencial športa in socialni kapital.

2.3 Raziskovalni pristop

Tako kot nekatere druge raziskave na področju socialnega vključevanja, socialnega kapitala in športa (Crabbe 2006; Waring in Mason 2010; Maxwell in drugi 2013) sem v magistrski nalogi uporabil interpretativni raziskovalni pristop, prek katerega sem proučeval organizacijski kontekst in procese v proučevani organizaciji. Interpretativni pristop ne definira odvisnih in neodvisnih spremenljivk in ne postavlja hipotez, temveč je usmerjen v razumevanje družbenega konteksta in procesov, ki vplivajo na predmet raziskovanja. Za proučevanje socialnega kapitala je interpretativni pristop ustrezen, saj omogoča vpogled v družbene vezi med udeleženci, njihov nastanek in vpliv konteksta na proces nastanka vezi (Tacon 2013, 51).

Za proučevanje bom uporabil pristop študije primera, ki je pogost pri raziskavah, ki so usmerjene v analizo športnih organizacij in socialnega vključevanja prek športa (Cowell in drugi 2008; Crabbe 2006; Kelly 2010; Maxwell in drugi 2013, 469). S spremljanjem in podrobno analizo enega primera bom prikazal dinamiko ustvarjanja socialnega kapitala in druge vplive na posameznika, ki izhajajo iz članstva v proučevani organizaciji. Študijo primera uporabljam z namenom pridobitve empiričnih ugotovitev in postavljanja hipotez v morebitnem nadaljnjem raziskovalnem delu. Pristop študije primera je v mojem primeru ustrezen, saj se osredotoča na kontekst in procese, ki so tukaj ključni predmet proučevanja.

3 METODOLOGIJA

Raziskavo sem opravil v Parizu na primeru športnega društva GAC (*Groupe Amicale Sportive de Clignancourt*). Opravil sem več intervjujev, posamezno in v skupini. Udeležil sem se tudi treningov, tekem in ostalih dogodkov, ki so del GAC. Ker sem se osredotočil na analizo enega primera, sem pri raziskovanju uporabil metodo študije primera, z namenom opisa raziskovalnega primera, proučevanja organizacije aktivnosti, proučevanja interakcije med mladimi in analize konteksta.

Uporabil sem metodo intervjuja. Intervjuval sem direktorja GAC (Rémy), trinajst članov GAC različnih starosti (od 14 do 22) in starše štirih intervjuvancev. Opravil sem skupen intervju z enajstimi člani GAC in dva posamezna intervjuja. S starši sem opravil skupen intervju. Skupno sem opravil pet intervjujev. Intervjuji so bili izvedeni v francoskem jeziku. Za popolno razumevanje jezika sem intervjuje opravljal z angleško govorečim Francozom.

Uporabil sem tudi metodo udeležbe z namenom razumevanja stikov, interakcije in splošnega konteksta v času in izven časa aktivnosti. Udeležba dopolnjuje metodo intervjuja z osebno umeščenostjo v kontekst GAC. V prostorih GAC sem bil večkrat prisoten, 25. in 26. februarja 2017 ter 4. in 5. marca 2017. Opravil sem nekaj intervjujev in bil prisoten pri aktivnostih GAC, religijskem delu in rednem pogovoru članov GAC z Rémyjem. S člani GAC sem igral tudi nogomet in namizni tenis. V prostorih GAC sem se lahko prosto premikal in govoril s člani GAC, zato sem si veliko informacij, ki so me zanimale, sprotno zapisoval. Metoda se je izkazala za boljše kot metoda intervjuja, saj so bili mladi bolj sproščeni in zgovorni kot pri formalnih intervjujih. Poleg tega sem bil prisoten na eni tekmi nogometne ekipe GAC 4. maja 2017. Prisoten sem bil v slačilnici ob polčasu in na koncu tekme. Izven aktivnosti GAC sem se udeležil večerne zabave pri enem izmed članov GAC, kjer smo igrali video igrice in spremljali francosko nogometno reprezentanco.

Poleg tega sem uporabil tudi deskriptivno metodo za opis GAC, njegove organizacijske strukture, konteksta in nogometne aktivnosti ter metodo analize in sinteze sekundarnih virov, ki je služila za pregled literature in za razumevanje dosedanjih ugotovitev na temo magistrske naloge.

3.1 Intervjuji

Skupno sem opravil pet intervjujev. V nadaljevanju bom predstavil kontekst in zastavljena vprašanja.

3.1.1 Skupinski intervju z enajstimi člani GAC

Intervju je potekal v prostorih GAC med tedenskim sobotnim zborom vseh sekcij. Intervjuvanci so imeli od 14 do 22 let, bilo jih je enajst. Udeleženci intervjuja so člani GAC, od najnovejših, ki so člani tri leta, do najstarejših, ki so člani GAC že štirinajsto leto. Intervju sem opravil v prostorih GAC 5. marca 2017, trajal je 30 minut. Udeleženci intervjuja so pripadali različnim kulturnim in religijskim nazorom. Izhajajo tudi iz različnih družin po socialnem položaju. Za začetek se je vsak predstavil. Intervju sem usmeril v vprašanja o vzroku in namenu prihoda v GAC, izkušnjah udeležencev; o tem, kaj jim GAC pomeni, kakšne so pozitivne posledice članstva, v kolikor so prisotne, ali so se in kaj so se prek članstva naučili, o tem, kakšna je njihova motivacija za začetek in ostanek v GAC, o tem, kakšni so po njihovem mnenju vplivi programa in ali je program vplival na njihove poglede in kakšno je njihovo mnenje o vplivih. Zastavil sem jim tudi vprašanja o organizacijskem kontekstu GAC, medsebojnih odnosih, ustvarjanju medsebojnih stikov, prijateljstev, prijateljevanju izven časa in prostora GAC. Zastavil sem tudi vprašanja glede religijskega dela GAC, predvsem o tem, kakšen je pogled članov na ta vidik in ali se mladi, ki niso krščanske religije ali niso verni, počutijo odrinjene in ali jih to moti. Vprašanja sem postavljal tako, da sem intervjuvance motiviral, da so mi na vprašanja odgovorili s celotno zgodbo, na primer o tem, kako so prišli v GAC itd. Skupinski intervju se je izkazal za zelo uporabnega, saj so se udeleženci med seboj dopolnjevali, pogovarjali in zastavljali vprašanja. Z intervjujem sem pridobil predvsem informacije o izkušnjah in vplivih programa na posameznike. Skupinski intervju je bil tudi pokazatelj splošnega konteksta GAC. V tekstu sem izjave intervjuvancev navajal pod zaporednimi števkami intervjuvancev in dodal njihovo starost.

3.1.2 Dva posamezna intervjuja s članoma GAC

Pri obeh intervjujih sem sledil istim vprašanjem, zato intervjuja obravnavam skupno. Člana sem namenoma izbral zaradi trajanja članstva in njunega sodelovanja v skupini animatorjev GAC, z namenom pridobitve čim več informacij o programu. Prvi intervjuvanec ima 22 let in je že štirinajsto leto član GAC, drugi ima 17 let in se je pridružil GAC pred 10 leti. S prvim sem opravil

intervju v prostorih GAC 26. februarja 2017, z drugim pa pri njemu doma 1. marca 2017. Vsak intervju je trajal okoli 45 minut. Po predstavitvi vsakega posameznika sem vsakega od dveh članov podrobneje povprašal o prihodu v GAC ter zakaj sta se pridružila GAC. Zastavil sem vprašanja o ustvarjanju stikov in prijateljevanju z drugimi člani GAC. Sledila so vprašanja o vplivih programa in osebnostnih spremembah vsakega posameznika. Ker oba intervjuvanca dobro poznata GAC in sta animatorja, sem jih vprašal, kaj je v ozadju športne aktivnosti in druženja v GAC. Postavil sem tudi vprašanja o religijskem delu GAC. Prvi intervjuvanec je islamske vere, drugi pa ne prakticira religije. Z intervjujema sem pridobil podrobnejše izkušnje udeležencev in njuni zgodbi o članstvu.

3.1.3 Intervju z bratom Rémyjem

Brat Rémy je direktor in glavni organizator vseh aktivnosti organizacije. Intervju je trajal 1 uro, opravil sem ga 5. marca 2017. Intervju sem začel s splošnimi vprašanji o GAC. Kasneje sem se osredotočil na to, kaj program GAC ponuja za mlade, kako in na kakšen način se to skuša doseči in kakšne vplive naj bi GAC imel na posameznike. Pridobil sem informacije o tem, kako je šport uporabljen kot sredstvo za doseganje razvoja posameznika in kaj stoji za športno aktivnostjo.

3.1.4 Intervju s starši

Opravil sem skupinski intervju s tremi materami in enim očetom otrok, ki so člani GAC. Starše sem intervjuval v skupnem pogovoru, predvsem z namenom pridobitve informacij o vzrokih vpisa otrok v GAC in o tem, kakšne so po njihovem mnenju posledice GAC za mlade. Pridobil sem njihov pogled na program in njihovo dojetje programa.

3.2 Omejitve

Ne glede na to, da sem v intervjujih dobil veliko odgovorov o pozitivnih učinkih članstva v GAC, ne morem z gotovostjo zagovarjati objektivne uspešnosti programa, saj so lahko vplivi na posameznike zelo različni in so omejeni na moje intervjuvance. Poleg tega pozitivne spremembe pri članih ne morem z gotovostjo pripisati samo GAC. Ugotovitve, ki izhajajo iz intervjujev in iz terenskih izkušenj, so popolnoma subjektivno interpretirane. V magistrski nalogi sem jaz kot raziskovalec ocenil in sem prepričan, da program GAC pozitivno vpliva na moje intervjuvance, ki so prek športne aktivnosti v GAC postali bolj zreli kot posamezniki.

Poleg tega je sodelovanje v športnih aktivnostih dokaj omejeno na posameznike, ki jih šport privlači in so dovzetni do vpliva športa (Coalter in drugi 2000, 13). Pawson poudarja, da so programi socialnega vključevanja v socialno šibkejših okoljih najbolj učinkoviti, v kolikor imajo udeleženci programa voljo in željo po spremembi in odklonu negativnih vplivov ulice (Pawson v Coalter in Draper 2016, 56).

4 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Za bolj usmerjeno proučevanje sem si zastavil štiri sklope raziskovalnih vprašanj.

1. Ali je nogomet kot osrednja športna aktivnost bolj pomembna od interakcije in druženja s prijatelji/animatorji/organizatorji? Iskal bom razloge, za to, da mladi ostajajo v GAC. Sprašujem se pravzaprav o motivaciji, kakšna je ta bila ob včlanitvi v GAC.

Izhajam iz ugotovitev, da telesna dejavnost vsekakor lahko izboljša psihično počutje, toda bolj verjetno je, da bosta prevladujoče vzdušje in socialna interakcija bolj pomembna od dejanske telesne aktivnosti oziroma osrednje športne dejavnosti (Tacon 2013, 105). Za veliko večino članov je socialna interakcija oziroma druženje ob športni aktivnosti ključnega pomena za njihovo udeležbo. Spaaij ugotavlja, da je druženje bolj pomembno od športne dejavnosti, saj se igralci pogosto srečujejo in si pomagajo pri delu, učenju, družinskih problemih. V njegovi študiji si člani kluba pogosto pomagajo pri različnih težavah (Spaaij 2011, 1527).

2. Ker se športna aktivnost pojavlja v različnih kontekstih in je od tega odvisen vpliv športa na udeležence, bom proučil organizacijo aktivnosti. Pogledal bom, kakšen organizacijski kontekst se v GAC poizkuša vzpostaviti, na kakšen način se želen kontekst vzpostavi in kako to vpliva na člane GAC pri nastanku povezav med mladimi.

Izhajam iz teorije o potrebnih pogojih za nastanek pozitivnih posledic športa, saj je šport heterogen pojav in njegove pozitivne posledice niso samoumevne. Teorija v splošnem razlikuje med ego-motivacijskim (*ego-motivational*) organizacijskim vzdušjem, ki poudarja tekmovalnost in premagovanje drugih, na eni strani in samo-motivacijskim (*mastery-motivational* ali *task-involving*) organizacijskim vzdušjem na drugi, ki poudarja sodelovanje, učenje in razvoj

posameznika (Smith in drugi v Super 2014, 4; Barkoukis in drugi v Super in drugi 2014, 4; Ommundsen in drugi v Super in drugi 2014, 4).

3. Tretje vprašanje se nanaša na prenos pozitivnih učinkov športa na druga področja življenja. Raziskal bom, ali se prijateljstvo, medsebojno zaupanje, medsebojna pomoč med udeleženci širi tudi izven kroga GAC in ali je to zgolj pogojeno s kontekstom in časom v GAC.

Izhajam iz Putnamovega pogleda in ugotovitev Valerie Kunz, ki trdi, da se pozitivni učinki športa, za Kunz ekipni duh in pripadnost ter za Putnama socialni kapital, prenašajo na druga področja življenja udeležencev programa.

4. Proučil bom GAC kot prizorišče za premoščujoči in povezujoči socialni kapital.

Športne organizacije kot GAC imajo potencial za nastanek socialnega kapitala. Tonts trdi, da je povezovalna narava športa videna kot forum za nastanek socialnega kapitala, tako premoščujočega kot povezujočega (Tonts v Nicholson in Hoye 2008, 155). Moj študijski primer je primeren za proučevanje premoščujočih/povezujočih procesov, saj je voden s strani katoliških oseb, vendar je kljub temu v GAC veliko mladih druge veroizpovedi ali nevernih. Poleg religijskega vidika je prisoten tudi multikulturni vidik, mladi v GAC izhajajo iz družin različnih nacionalnosti in kulturnih ozadij. Mladi prihajajo tudi iz različnih družin glede na socialni položaj.

5 TEORETIČNI DEL

V teoretičnem delu bom podal teoretična izhodišča za magistrsko nalogo. Šport bom prikazal kot sredstvo za doseganje pozitivnih posledic, razvoj socialnega kapitala in kot sredstvo za socialno vključevanje mladih. Poleg tega bom predstavil vlogo programov socialnega vključevanja prek športa.

5.1 Pozitivne posledice športa

Kljub temu da so učinki športne aktivnosti odvisni od vrste športa, ima športno udejstvovanje več posledic. Šport lahko:

- predstavlja kraj druženja in komunikacije,

- predstavlja priložnost za izboljšanje fizične pripravljenosti in spretnosti,
- predstavlja »smisel« življenja,
- ponudi priložnost za odkrivanje telesa in samega sebe,
- ponudi priložnost za osebno preizkušnjo in samopotrditev,
- prispeva k mentalnemu in fizičnemu zdravju posameznika (Coalter in drugi 2000, 9),
- pomeni zapolnitev prostega časa in konstruktivno dejavnost,
- predstavlja sprostitvev,
- izboljša kakovost življenja (Coalter in drugi 2000,11).

Poleg tega ima športna aktivnost različne posledice na osebni razvoj in širši družbeni razvoj (skupnost, soseska), ki pozitivno vplivajo na proces socialnega vključevanja. Na primer:

- izboljšanje samozavesti, samopodobe in sposobnosti,
- spoznavanje in učenje dela v skupini,
- učenje sposobnosti voditeljstva in splošnih življenjskih veščin,
- socializacija in čut za medsebojne odnose,
- ustvarjanje vzornikov,
- spoznavanje vrednot, kot so spoštovanje in strpnost,
- krepitev kulturne zavesti,
- občutek skupnosti in pripadnosti (Coalter in drugi 2000, 11),
- vzpostavljanje stikov s socialno in kulturno različnimi posamezniki in skupinami (družbena povezanost) (Long in drugi 2002, 29–30),
- odgovornost za svoje življenje,
- vključevanje v procese odločanja,
- prevzemanje odgovornosti in nalog (aktivno državljanstvo),
- pridobivanje samostojnosti, samoobvladovanje (Papp in Prisyoka v Seippel 2006, 174),
- sodelovanje z drugimi ljudmi in skupinami za sledenje skupnim ciljem in interesom (družbena kohezija),
- identifikacija z lokalno skupnostjo (Long in drugi 2002, 29–30).

Kljub različnim posledicam športnega udejstvovanja ne morem z gotovostjo trditi, da bo na primer s povečanjem samopodobe ali samozadovoljstva posameznika prišlo do znatnega izboljšanja splošnega stanja v družbi (Long in drugi 2002, 57–58). Trdim lahko, da je vpliv športa odvisen od posameznikov in da kakršenkoli pozitiven učinek športa ne pomeni vsesplošnega družbenega izboljšanja.

5.2 Šport kot sredstvo za socialno vključevanje

Ko govorim o športu kot sredstvu za socialno vključevanje, se najpogosteje nanašam na ugotovitve dveh raziskovalcev. Prvi je Ramon Spaaij, sociolog, ki se v svojem raziskovanju osredotoča na vprašanja socialne kohezije, konflikta in družbenih sprememb. Specializiran je na področju sociologije športa. Drugi je profesor Fred Coalter s Katedre za študije o športu Univerze v Stirlingu. V svojem raziskovanju se med drugim osredotoča na vprašanja socialnega vključevanja prek športa in razvoja prek športa.

Oba akademika ugotavljata, da se šport lahko uporablja na različne načine. V splošnem obstajata dva vidika uporabe športa. Prvi vidik se osredotoča na notranji pomen športa. Ljudje lahko sodelujejo v športu samo zato, ker so navdušeni nad določenim športom ali se ob tem naučijo določenih veščin, ki so neposredno povezane z igro. Drugi vidik poudarja zunanji pomen športa, kot na primer njegovo vlogo pri spodbujanju družbenih odnosov, socialnih spretnosti in osebne razvoja. Tu lahko govorimo o razvoju prek športa, ki zajema šport kot sredstvo za osebne in družbene spremembe. Primarni cilj programov na tem področju je socialno vključevanje. Takšni in podobni programi skušajo uporabiti šport kot sredstvo za doseganje družbenih rezultatov, kot npr. izboljšanje zdravja, izobraževalne uspešnosti ter družbenih in strokovnih veščin ciljnih skupin (Spaaij 2010, 2). Ne glede na to se mnogi športno udeležujejo zgolj zaradi športne aktivnosti same, drugi pa tudi zaradi družbenih vidikov športa. Poleg tega se lahko fizične, psihološke in družbene posledice, ki izhajajo iz športnega udejstvovanja, pojavijo kot stranski učinek športne aktivnosti in sploh niso del programa, ki je ob športni aktivnosti določen (Spaaij 2010, 2). V kontekstu magistrskega dela lahko šport razumem kot niz družbenih odnosov in procesov, kjer pride do učenja in socializacije (Coalter in drugi 2000, 9). Šport je s tega vidika del družbenih procesov, kot so šola, delo, družina ali vojska, ki pridobiva na pomembnosti in je viden kot sredstvo, ki služi konceptu državljanstva, pri čemer se prek procesa socializacije pridobijo

družbene vrednote (Gasparini in Cometti 2010, 32). Šport lahko mladim ponudi okolje učenja, v katerem se soočajo s podobnimi zahtevami kot odrasle osebe. Športna aktivnosti je primerna za proces socializacije ter proces, prek katerega mladi postanejo neodvisni od staršev in doma ter tako prevzamejo vlogo odrasle osebe (European Union 2004, 9).

Socialno vključevanje prek športa temelji na razvoju osebnih in družbenih veščin, pri čemer je športna aktivnost uporabljena za doseganje vzgojne funkcije športa, ki temelji na etičnih principih športa in vrednotah, povezanih s športom (Marivoet 2014, 7). Coalter in drugi trdijo, da šport vpliva na osebnostni razvoj s pozitivnim učinkom na samopodobo, samozavedanje, samozavest, ustvarjalnost in splošno počutje (Coalter in drugi 2000, 9). Šport poleg pridobitve različnih veščin in življenjskih izkušenj posameznikom ponuja priložnost za sodelovanje v družbenih dejavnostih. S športnim udejstvovanjem bodo sodelujoči pridobili tako imenovani »občutek za igro«, ki se razširi izven športne aktivnosti ter prevaja v medsebojne veščine, prek katerih se lahko poveča družbena interakcija in družbene izmenjave (Waring in Mason 2010, 520). Uporaba športa za namene socialnega vključevanja temelji na, prvič, moralni komponenti športa kot sredstva za pridobivanje življenjskih izkušenj, drugič, vplivu na osebnostni razvoj (poštenost, integriteta, zanesljivost, odgovornost ...) in, tretjič, na razvoju samodiscipline ter pozitivnega moralnega razsojanja. Programi s takšnim načinom socialnega vključevanja lahko privedejo do pozitivnih rezultatov pri naslavljanju problemov socialne izključenosti (Coalter 2012, 494–495). Eden izmed osrednjih elementov programov socialnega vključevanja je razvoj zmožnosti medsebojnega sodelovanja (Coalter 2012, 605). Svoboda poudarja, da šport ponuja priložnost za spoznavanje ljudi, za komunikacijo, prevzem različnih družbenih vlog in učenje družbenih vrednot, kot so strpnost, spoštovanje in prilagajanje skupinskemu cilju (Coalter in drugi 2000, 9). Šport ponuja priložnost za stik z neobičajnim in neznanim ter predstavlja priložnost za mlade, da postanejo bolj ozaveščeni o pluralnosti in raznolikosti sodobnih družb. Šport jim tako lahko ponuja praktično izkušnjo sobivanja in strpnosti ter ima transformacijsko vrednost, prek katere lahko gradi zaupanje na nivoju posameznika in vzpostavlja močne vezi na nivoju (lokalne) skupnosti (European Union 2004, 9). Šport omogoča prostor za ustvarjanje stikov, prijateljstev in izmenjavo različnih vrednot ter običajev (Gasparini in Cometti 2010, 32). Uporabljen je kot sredstvo za gradnjo povezav prek kulturnih meja in ustvarjanje pozitivne komunikacije med mladimi (Nathan in drugi 2013, 1).

Športu kot sredstvu je pripisana zmožnost socialnega vključevanja. Poleg že naštetih pozitivnih vplivov športne aktivnosti na posameznika je splošna utemeljitev ta, da sodelovanje manj privilegiranih mladih v športnih aktivnostih prinese bistveno prednost zanje in družbo kot celoto (Super in drugi 2014, 2). Šport ni obravnavan samo z vidika fizičnih in psiholoških koristi, ki jih lahko ponudi, ampak tudi s širšega družbenega vidika, kot je boj proti revščini, brezposelnosti, kriminalu in segregaciji. Šport lahko služi kot sredstvo za krepitev položaja in socialne povezanosti mladih, ki prihajajo iz socialno šibkejših okolij, saj naj bi se družbene koristi športa razširile na področja, ki so težje dostopna s tradicionalnim družbenim in političnim delovanjem (Spaaij 2010, 1). Tacon ugotavlja, da se šport, posebno nogomet, lažje razširi na področjih, ki jih je težko doseči z bolj tradicionalnimi političnimi dejavnostmi (Tacon 2007, 4). Nogomet je tudi zaradi svoje globalne popularnosti najbolj pogosto uporabljen v programih socialnega vključevanja mladih (Spaaij 2010, 2). V primerjavi z drugimi družbenimi aktivnostmi (npr. mladinskimi organizacijami in centri, programi za vključevanje mladih) je šport bolje umeščen in predstavlja ustrezen kontekst za pridobivanje mladih ne glede na njihov socialno-ekonomski položaj in težjo dosegljivost mladih (Haudenhuyse in drugi 2012, 2–3). Šport je na področju socialnega vključevanja koristen prek spodbujanja vrednot, kot so strpnost, spoštovanje, sodelovanje, prijateljstvo, zvestoba, in vrednot »fair playa« (Mariovet 2014, 5). Šport kot sredstvo za socialno vključevanje je postal vse bolj uporabljen s strani organizacij, ki niso neposredno povezane s športom, kot so mladinske organizacije, socialni centri (Haudenhuyse in drugi 2010) in, kot v mojem primeru, religijske skupnosti. Glavni razlog je priljubljenost športa v družbi in še posebej med mladimi (Haudenhuyse in drugi 2010, 2).

Coalter pokaže na nekatere vidike socialnega vključevanja prek športa, pri katerih je prisoten tudi koncept socialnega kapitala. Tako trdi, da socialna izključenost ne izhaja iz enega vzroka, temveč temelji na problemih, kot so brezposelnost, nekvalificiranost, nizki dohodki, slabi stanovanjski pogoji, slabo zdravstveno stanje, razpad družin in neugodno okolje (npr. soseske z več kriminala). Te težave pogosto izhajajo iz pomanjkanja družbenih omrežij oziroma povezanosti s širšo družbo, prek katere posamezniki pridobijo potrebne vire za odpravljanje medsebojno povezanih problemov (Coalter in drugi 2000, 16). Šport predstavlja učinkovito sredstvo za vključevanje socialno ranljivih mladih v organiziran kontekst, ki omogoča njihovo sodelovanje in predstavlja prvi korak za njihov razvoj in kasnejšo uspešnost v družbi (Haudenhuyse in drugi 2012, 3). Če

šport obravnavam na ravni celotne družbe, mu lahko pripišem vlogo spreminjanja skupnosti na bolje (Waring in Mason 2010, 519) in prispevka k urbani regeneraciji (Coalter in drugi 2000, 7). Šport igra pomembno vlogo pri oblikovanju duha družbe, povečanju družbene interakcije in prispevku k varni družbi. Šport ponuja odgovor na potrebe mladih in pomaga pri zmanjšanju deviantnega vedenja (Coalter in drugi 2000, 6). Prav tako krepi gospodarstvo, saj pomaga pri razvoju veščin in sposobnosti posameznikov (Waring in Mason 2010, 519–520). Šport tako krepi družbeno kohezijo z zmožnostjo ustvarjanja družbenih omrežij, s povečanjem splošnega zadovoljstva v družbi in ustvarjanjem priložnosti za sodelovanje in participacijo v družbi (Coalter in drugi 2000, 16). Če povzamem, športu je pripisana vloga oživljanja in opolnomočenja družbe (skupnosti, soseke), pri čemer ni pomemben razvoj športa v družbi, ampak razvoj družbe prek športa (Coalter 2007, 539).

Danes obstajajo številni programi, ki uporabljajo šport kot sredstvo za doseganje različnih družbenih rezultatov. Programi uporabljajo šport na različne načine, tako da odvrčajo mlade od nesprejemljivih dejanj in deviantnega vedenja in jih vključujejo v formalno in neformalno vzgojo z namenom spodbujanja pozitivnih vedenjskih vzorcev in krepite socialne kohezije (Tacon 2007, 2). Šport je tako na podlagi pozitivnih vplivov na osebni in družbeni ravni postal stalnica v programih socialnega vključevanja, z zmožnostjo hkratnega osebnega in družbenega napredka (Waring in Mason 2010, 519). Šport predstavlja način, kako lahko posamezniki in družba sodelujejo s skupnim ciljem, ki je razvoj socialnega kapitala (Waring in Mason 2010, 519). Coalter trdi, da je koncept socialnega kapitala ključen za programe družbene regeneracije in socialnega vključevanja. Coalter meni tudi, da je v zadnjem obdobju zaradi osredotočanja na pravice in odgovornost posameznika prišlo do izgube socialnega kapitala ter posledično zmanjšanja družbene kohezije (Coalter 2007, 539). Na ta proces je vplivala tudi urbanizacija, tehnologija, individualizem in geografska mobilnost, ki je zmanjšala priložnosti za tradicionalne oblike druženja (Nicholson in Hoye 2008, 151). Takšen pogled izhaja v veliki meri iz Putnamovega pogleda samskega kegljanja (*Bowling Alone*). Robert Putnam uporabi kegljanje kot metaforo za spreminjanje vzorcev družbenega mreženja v Združenih državah Amerike. Kegljanje je veljalo za aktivnost, ki ni pomenila samo rekreacije, temveč stalno družbeno interakcijo, ki pa je vedno bolj postajala aktivnost enega samega človeka (Bailey 2005, 75). Coalter meni, da je današnja težava v tem – kot *National Strategy for Neighbourhood Renewal* lepo zapiše v dokumentu – da je socialni

kapital ključni faktor v zatonu in da sta družbena stabilnost in sposobnost skupnosti za samopomoč odvisni od virov socialnega kapitala (Coalter 2007, 539). Thomas dodaja, da bo krepitev družbenih procesov skupaj z razvojem medsebojnih stikov, omrežij in aktivnosti izven doma spremenilo sosesko v boljši kraj za življenje in delo (Thomas v Coalter in drugi 2000, 7). Bailey prek empiričnih raziskav, povezanih s športom in socialnim vključevanjem mladih, sklene, da športno udejstvovanje omogoča družbeno aktivnost, priložnost za ustvarjanje prijateljstev in omrežij ter zmanjšuje odrinjenost iz družbe. Zaključí, da je šport primeren za nastanek socialnega kapitala (Bailey v Maxwell in drugi 2013, 468). Podobno Nicholson in Hoye v knjigi *Sport and Social Capital* (Nicholson in Hoye 2008, 77) izpostavita, da je uporaba športa za namene socialnega vključevanja koristna za nastanek socialnega kapitala prek osebnostnega razvoja in širjenja posameznikovih družbenih omrežij.

5.3 Koncept socialnega kapitala

Eden izmed konceptov, ki se nanaša na šport in socialno vključevanje, je socialni kapital. Koncept socialnega kapitala je nekoliko nejasno določen in ni natančno definiran, saj zanj obstajajo številne definicije (Nicholson in Hoye 2008, 146). Šport, uporabljen kot sredstvo, predstavlja način ustvarjanja socialnega kapitala. Povezovalna narava športne aktivnosti velja za ustrezen medij za njegov nastanek. Tacon v doktorski disertaciji trdi, tako kot sem tudi jaz skušal prikazati, da obstaja dolga tradicija konceptualizacije športa kot sredstva za nastanek družbenih koristi, kot so strpnost, družbena kohezija in upoštevanje moralnih okvirov družbene ureditve. Koncept socialnega kapitala je vedno bolj vključen v to tradicijo in pogosto predstavlja krovni izraz za številne družbene koristi športa (Tacon 2013, 18–19). Šport je ustrezno prizorišče ustvarjanja socialnega kapitala, ker pripomore k povečanju družbenih stikov in osebnih obzorij ter gradi samozavest in pripomore k pridobitvi vrednot, kot so strpnost, enakost in spoštovanje pravil. Trije glavni procesi, prek katerih šport ustvarja socialni kapital, so gradnja samozavesti, ustvarjanje družbenih stikov in pridobitev moralnih načel (Seippel 2006, 173). Šport nudi priložnost ustvarjanja novih prijateljstev in družbenih odnosov preko razrednih, religijskih in etničnih meja. To vključuje igralce in tudi vse tiste, ki niso neposredno prisotni na igrišču, npr. trenerji, vzgojitelji, starši, upravljalci in gledalci, prek katerih lahko pride do splošnega zaupanja in vzajemnosti. Z drugimi besedami, šport ustvarja stike in povezave med različnimi skupinami in družbenimi omrežji (Cowell in drugi 2008, 261). Šport zagotavlja kontekst, ki ustvarja trdne družbene vezi prek

skupnih simbolov, ciljev, interesov in občutka pripadnosti, ki so hkrati pogoji za nastanek socialnega kapitala (Nicholson in Hoye 2008, 151–152).

V splošnem se koncept socialnega kapitala nanaša na omrežja ljudi ali skupin in različne vidike teh omrežij (Tacon 2013, 14). Coalter ob povzemanju Bourdieuja, Putnama in Colemana definira socialni kapital kot družbena omrežja, ki temeljijo na družbenih in skupinskih normah, ki ljudem omogočajo, da si medsebojno zaupajo in sodelujejo ter da lahko prek njih posamezniki ali skupine pridobijo določene vrste koristi (Coalter 2007, 540). Skupna točka vseh definicij socialnega kapitala je koncept družbenih omrežij in ideja, da imajo družbena omrežja vrednost (Putnam v Nicholson in Hoye 2008, 6). Družbena omrežja lahko povečajo medsebojno zaupanje, ki lahko vodi do nadaljnjih posledic, kot so čustvena, fizična in finančna pomoč. Definicije socialnega kapitala se razlikujejo glede na ideje o tem, kaj družbena omrežja omogočajo. Za nekatere so najpomembnejši viri, dostop do virov in naložba v vire (Bourdieu 1986; Portes 1998; Lin 2001). Za druge je sodelovanje med ljudmi, komunikacija in kolektivno ukrepanje bolj pomembno za razumevanje koncepta socialnega kapitala (Woolcock 1998; Putnam v Nicholson in Hoye 2008, 6). Za Putnama so družbena omrežja, ki se ustvarjajo prek sodelovanja v aktivnostih, bistvenega pomena za socialni kapital. Putnam definira socialni kapital kot družbena omrežja in iz njih nastajajoče norme vzajemnosti in zaupanja. Za razliko od Bourdieuja in drugih, Putnam socialnega kapitala ni neposredno povezal z viri, ki so na voljo posameznikom kot rezultat vpletenosti v družbena omrežja, ampak trdi, da je življenje v skupnosti z obilo socialnega kapitala lažje, ker družbena omrežja ustvarjajo vzajemnost, zaupanje, komunikacijo in predstavljajo možnost za reševanje družbenih vprašanj (Putnam v Nicholson in Hoye 2008, 5). Putnamovo temeljno prepričanje je, da je socialni kapital podlaga za bolj produktivno, podporno družbo z več zaupanja. Za Putnama je socialni kapital vir na ravni družbe. Socialni kapital vidi kot vidike družbene organizacije, kot so omrežja, norme, družbeno zaupanje, ki ustvarjajo sodelovanje in usklajevanje za skupno družbeno korist. Trdi, da socialni kapital deluje v družbeno korist, saj družbeni mehanizmi delujejo bolj učinkovito, v kolikor je v družbi več socialnega kapitala (Putnam v Long 2005, 241). Koncept socialnega kapitala torej temelji na družbenih omrežjih, prek katerih posamezniki in družba razpolagajo z viri teh omrežij. Viri so široko definirani in niso omejeni zgolj na materialne, ampak tudi druge aspekte, kot so zaupanje, sočutje in vzajemnost, ki poleg tega kažejo na moč in možnost članov za ustvarjanje in dostop do koristi (Nicholson in Hoye 2008,

6). Socialni kapital je kot lepilo, ki pomaga ohranjati družbo in skupnosti skupaj in velja za osnovo pri razvoju vsake družbe. Koncept socialnega kapitala, kot ga vidi Putnam, temelji na skupnostnih predpostavkah enakosti, vključujočega državljanstva in vključevanja, ki poudarja pozitiven pomen športa (Vermeulen in Verweel 2009, 1206).

Za Putnama je koncept socialnega kapitala merilo družbene kohezije. Skupnosti in družbe, ki ustvarjajo več ali manj socialnega kapitala, imajo za posledico tudi več ali manj družbene kohezije. Putnam meni, da se socialni kapital najbolj učinkovito ustvarja s sodelovanjem v skupnih aktivnostih, ki so lahko del formalnih (družbene organizacije, športni klubi ...) kot tudi neformalnih (soseske, osebni odnosi ...) omrežij (Putnam v Vermeulen in Verweel 2009, 1208). Športne organizacije so ene izmed organizacij, ki ustvarjajo ustrezno okolje za nastanek socialnega kapitala (Sillen 2015, 2). Z ustvarjanjem socialnega kapitala je najbolj pogosto povezan terciarni sektor, v katerem igra šport pomembno vlogo. Organizacije terciarnega sektorja lahko delujejo kot sredstvo za ustvarjanje povezav med ljudmi in ustvarjanje vzajemnosti in družbene odgovornosti. Športni kontekst je ustrezen tudi zaradi rednosti, neomejenosti na posamezne dogodke ter sodelovanja različnih ljudi; udeležencev, učiteljev, trenerjev, staršev in navijačev (Nicholson in Hoye 2008, 147). Warren ugotavlja, da so športna društva v ustreznem položaju za ustvarjanje državljskih vrednot, saj zajemajo vidike, kot sta vzajemnost in zaupanje, ki sta blizu koncepta socialnega kapitala, ki ga zagovarja Putnam (Warren v Seippel 2006, 173).

5.3.1 Premoščujoči in povezujoči socialni kapital

Putnam razlikuje med dvema vrstama socialnega kapitala. Premoščujočim socialnim kapitalom (*bonding social capital*) in povezujočim (*bridging social capital*) socialnim kapitalom. V splošnem je premoščujoči socialni kapital proces, prek katerega spoznavamo ljudi, ki so drugačni od nas (etnijska, rasa, barva kože, družbeni status ...). Povezujoči socialni kapital pa se nanaša na proces, prek katerega ohranjamo že nastali stik z osebami, ki so nam podobne (Putnam v Welseth 2008, 4).

Premoščujoči socialni kapital se nanaša na procese družbene interakcije, kot so razvoj družbenih norm, družbenih omrežij, stikov in zaupanja, ki povezujejo različne segmente družbe in tako prispevajo k povezanosti družbe (Cowell in drugi 2008, 259). Premoščujoči socialni kapital lahko

ustvarja povezave izven mreže prijateljev in družine (Sillen 2015, 6). Vpliv socialnega kapitala na družbe je globlji, v kolikor pride do odnosov med heterogenimi skupinami. Heterogenost družbenih odnosov pomeni povezavo med ljudmi iz različnih okolij, ki lahko med seboj ustvarjajo povezave in delujejo v korist skupnosti oziroma družbeno korist. Heterogenost družbenih povezav ustvarja priložnosti in dostop do različnih virov. Te povezave so usmerjene navzven, sklenjene so med ljudmi z različnimi družbenimi identitetami. Na podlagi prikazanega pogleda imajo posamezniki, ki so povezani prek premoščujočega socialnega kapitala, večji razpon prijateljev in večje možnosti za angažiranje v družbi (Cowell in drugi 2008, 259). Poleg tega je premoščujoči socialni kapital pomemben za osebni razvoj in razvoj celotne skupnosti/družbe (Sillen 2015, 6).

Povezujoči socialni kapital se nanaša na procese in aktivnosti, katerih namen je obdržati že ustvarjene medsebojne odnose s podobnimi osebami (rasa, vera, spol, zanimanja) (Welseth 2008, 8). Povezujoči socialni kapital zajema norme, omrežja in zaupanje, ki prispevajo k sodelovanju posameznikov znotraj skupine, in ima lahko negativne posledice za širšo družbo. To so na primer različni ekstremizmi (neonacistične skupine, Ku Kluks Klan). V teh primerih je organizacija izključevalno naravnana glede na ostalo družbo (Nicholson in Hoye 2008, 7) na podlagi rase, spola, družbenega statusa in drugih značilnosti posameznikov. To predstavlja črno stran socialnega kapitala (Sillen 2015, 8). Povezujoči socialni kapital se nanaša na horizontalne tesne vezi med posamezniki ali skupinami, ki imajo skupne lastnosti, kot na primer vezi med sorodniki, tesnimi prijatelji, člani športnih klubov, društev. Družbene posledice povezujočega socialnega kapitala so gosti, večfunkcionalni odnosi in močno, vendar lokalizirano zaupanje. Povezujoči socialni kapital spodbuja homogenost, omejeno zaupanje, osebne povezave in se smatra za notranje usmerjenega in manj strpnega do raznolikosti (Darcy in drugi 2014, 398). Povezujoči socialni kapital je pomemben za občutek osebne identitete, podpore, kohezije ter občutka povezanosti in pripadnosti (Seippel 2008). Za Putnama je povezujoči socialni kapital »sociološko lepilo«, ki krepí odnose med homogenimi skupinami. Premoščujoči socialni kapital pa vidi kot »sociološki WD-40«, ki omogoča družbeni kontakt med ljudmi iz različnih družbenih okolij (Putnam v Sillen 2015, 6). Z vidika ustvarjanja družbene kohezije je Putnam bolj naklonjen premoščujočemu socialnemu kapitalu, ker meni, da je za posameznike in družbo bolj koristen kot povezujoči socialni kapital (Putnam v Vermeulen in Verweel 2009, 1208). Povezujoči socialni kapital naj bi zadoščal za

ohranjanje trenutnega stanja, premoščujoči pa je ključnega pomena za napredovanje družbe (Putnam v Welseth 2008, 4).

Pomembno je poudariti, da koncepta premoščujočega in povezujočega socialnega kapitala ne obravnavamo kot »ali ali« kategoriji, ampak morata biti obravnavana kot kategoriji, ki sta bolj ali manj prisotni. Poleg tega posamezniki in skupine ustvarjajo premoščujoči socialni kapital prek enih in povezujoči prek drugih družbenih razsežnosti (Welseth 2008, 4). Prav tako raznolikost posameznikov glede na starost, spol, družbeni razred, narodnost, spolno usmerjenost, sposobnosti in interese kaže na to, da ni mogoče trditi, da v določenem športnem društvu prihaja zgolj do premoščujočih ali povezujočih procesov (Blackshaw in Long 2005, 245). Kljub temu da se koncepta prepletata, je razlikovanje med premoščujočim in povezujočim socialnim kapitalom uporabno za proučevanje ustvarjanja socialnega kapitala v športnih društvih. Spaaij v študiji o somalijskih (muslimanskih) ženskah v nogometnih klubih v Melbourneu (Spaaij 2012) pokaže na prepletenost konceptov premoščujočega in povezujočega socialnega kapitala. Premoščujoči odnosi so se ustvarili med muslimanskimi ženskami različnih ekip, ki so bile druge nacionalnosti, hkrati pa se je povezujoči odnos ustvarjal prek pripadnosti isti religiji, islamu. Oba koncepta se zaradi mnogoterosti posameznikov prepletata (Spaaij 2012, 1528).

5.4 Športni programi za socialno vključevanje mladih

V tem poglavju bom predstavil značilnosti programov socialnega vključevanja in kaj naj bi udeležencem športne aktivnosti ponujali.

Po mnenju Coalterja imata procesa, kot sta spoštovanje in zaupanje, osrednji pomen pri programih socialnega vključevanja za mlade, ki nameravajo vplivati na stališča in vedenje mladih. Mladi s spoštovanjem organizatorjev športne aktivnosti ustvarjajo vezi zaupanja in tesne osebne odnose, prek katerih organizatorji lažje vplivajo na posameznike. Tako se ustvarja občutek vzajemnosti, ki vodi v pozitivne vedenjske spremembe in spremembo stališč ter pogledov mladih (Coalter in Draper 2016, 54–55). Ključni elementi programov socialnega vključevanja so v splošnem predvsem: varno in podporno okolje, zanimive aktivnosti, možnost za osebni razvoj mladih ter prisotnost vzornikov. Programi socialnega vključevanja so najbolj učinkoviti, v kolikor delujejo prek pristnih in trdnih odnosov med člani ter mentorji in hkrati ustvarjajo dolgoročne in podporne odnose med člani in mentorji ter ostalimi sodelujočimi (Coalter 2012, 597).

Gambone in Arbreton (v Coalter 2012, 597) prepoznata nekaj elementov, ki imajo osrednji pomen pri programih socialnega vključevanja prek športa. To so:

- ustvarjanje občutka varnosti,
- ustvarjanje občutka sprejetja in pripadnosti,
- socialna pomoč odraslih,
- privlačne aktivnosti,
- priložnosti za sodelovanje in soodločanje,
- priložnosti za razvoj vodstvenih sposobnosti,
- skupinsko delo,
- priložnosti za sodelovanje s širšo skupnostjo in
- nadzor nad deviantnim vedenjem.

Drugi pomembni dejavniki, ki vplivajo na uspešnost programa v kontekstu mladih, so socialna podpora staršev, usposobljenost odgovornih oseb in ustvarjanje zadostnih priložnosti za razvoj posameznikovih veščin (Super in drugi 2014, 2).

Valeria Kunz ugotavlja, da se v programih socialnega vključevanja občutek pripadnosti in ekipni duh med udeleženci športne aktivnosti razširita tudi na področje vsakdanjega življenja izven okolja športnega kluba. Številni udeleženci prijateljujejo izven klubskega okolja in izven časa športnega programa, ustvarjajo skupine za skupen študij in pomoč drug drugemu (Kunz 2009, 1142). Socialni kapital, ustvarjen prek programa, se torej širi na področja vsakdanjega življenja posameznikov. Tak pogled na socialni kapital ima tudi Putnam, ki ga vidi kot vrednote in stališča, ki se prenašajo na druga področja življenja, kljub temu da kritiki Putnama poudarjajo, da so vrednote in stališča, kot npr. zaupanje in vzajemnost, strogo omejena na (družbeni) kontekst (Nichols in drugi 2012, 354).

5.4.1 Kontekst in pogoji za vključevalni potencial športa

Kontekst športne aktivnosti ima ključen pomen pri programih socialnega vključevanja, zato bom to poglavje namenil kratkim teoretičnim ugotovitvam o tem, zakaj je kontekst športnega društva ustrezen za socialno vključevanje in kakšni pogoji se morajo zagotoviti, v kolikor želimo doseči vključevalni potencial športa.

Kontekst športnega društva je ustrezen za ustvarjanje vključevanja prek ustvarjanja socialnega kapitala, saj ponuja možnost družbene interakcije in družbenega udejstvovanja, pri čemer posamezniki pridobivajo izkušnje in veščine, ki jih lahko uporabijo v drugih družbenih kontekstih, kot so šola, družina, delovno mesto, skupnost, družba (Sport Inclusion Network 2012, 4). Športno udejstvovanje v klubu ali društvu lahko ustvari ustrezne pogoje za procese vključevanja, v kolikor je športna aktivnost redna in poteka v skupini (Sport Inclusion Network 2012, 4). Športno društvo je – še posebej v novodobnih multikulturnih družbah – kraj, kjer se ustvarjajo družbene povezave, družbena kohezija in socialna integracija (Nicholson in Hoye 2008, 80). Športna društva so ustrezna za nastanek socialnega kapitala, prav tako kot druga področja družbenega življenja, kot so družina, šola, cerkev ... Prek teh povezav mladi pridobijo občutek pripadnosti, občutek, da so del družbe, in tako posledično prihaja do vključevanja (Mariovet 2014, 7). Small trdi, da športne organizacije delujejo kot posredniki, ki namenoma ali nenamenoma ustvarjajo socialni kapital (Small v Tacon 2013, 51).

Kljub temu športna aktivnost kot taka ne ustvarja pozitivnih posledic. Coalter poudarja, da zgolj sodelovanje v športni aktivnosti ni zadosten pogoj za nastanek koristi, saj je potrebno upoštevati različne vidike športa (Coalter v European Commission 2004, 219). Šport je heterogen pojav, ki vključuje številne vidike, kot so tipi udejstvovanja: tekmovalno ali rekreacijsko, individualno ali skupinsko; kontaktnost ali nekontaktnost športa; okolje in vzdušje športne aktivnosti; množica raznolikih sodelujočih. Poleg tega se športna aktivnost razlikuje glede na rednost, pogostost in dolžino (Tacon 2013, 211). Posledično so posploševanja o koristih športne aktivnosti dvomljiva (Henry 2015, 7) in je zato nemogoče pričakovati neposredne povezave med sodelovanjem v športni aktivnosti in specifičnimi družbenimi učinki športa. Torej, pozitivne posledice športa niso samoumevne (European Commission 2004, 219). Nemogoče je tudi pričakovati, da bo katerakoli izmed koristi športa avtomatično dosežena za vse udeležence pri vseh okoliščinah. Generalizacije o pozitivnih učinkih športa niso mogoče, saj ima šport različne vplive na posameznika in skupine (Henry 2015, 7). Športno udejstvovanje (v klubu) je zgolj ena izmed stvari, ki jo mladi počnejo, zato bo vpliv tudi odvisen od osebne izkušnje in vpliva programa, ki je v ozadju športne aktivnosti (Coalter in drugi 2000, 13). Pomembno je tudi, da so norme in vrednote, ki se jih prek športne aktivnosti spodbuja, ustrezno podkrepjene tudi na drugih področjih življenja mladih, kot sta šola in družina. Poleg tega so vidiki, kot so stalnost, intenzivnost ter doba športnega udejstvovanja,

pomembni za pozitivne vplive športne aktivnosti in ti še posebej vplivajo na osebnostni razvoj in druge pozitivne učinke, ki jih šport ponuja posamezniku (Coalter in drugi 2000, 13). Svoboda izpostavi procese nadzora, vodenja in upravljanja športne aktivnosti kot bistvene za zagotavljanje potencialnih koristi športa. Športni animatorji in voditelji, zadolženi za športno aktivnost, so ključnega pomena za nastanek pozitivnih rezultatov pri mladih iz nepriviligiranih območij (Svoboda v Coalter in drugi 2000, 11). Toda, ne glede na vse omenjene težave, to ne pomeni, da šport nima izrednega potenciala za pozitiven vpliv na posameznike in skupine, temveč, da se posledice športnega udejstvovanja lahko razlikujejo in so odvisne od pogojev športne aktivnosti (Coalter in drugi 2000, 13).

Tukaj omenim tudi ugotovitve Skinnerja in Cowella pri doseganju pozitivnih rezultatov športa v socialno šibkejših okoljih. V članku *Development through Sport: Building Social Capital in Disadvantaged Communities* poudarjata pomembnost osrednjega pristopa programa socialnega vključevanja. Trdita, da je pridobitev pristopa, ki uporablja šport kot sredstvo in temelji na družbenem razvoju, razvoju mladih in skupinskem sodelovanju, najbolj uspešen za doseganje vključevalnega potenciala športa. Glavni poudarek je na družbenem razvoju. Ta pristop se popolnoma razlikuje od tradicionalnega pristopa, kjer je razvoj športa pred razvojem posameznika oziroma skupnosti (Cowell in drugi 2004, 267). Crabbe poudari, da je pri programih socialnega vključevanja prek športa prevzem modela osebnostnega in družbenega razvoja ključen in bolj pomemben kot športna aktivnost (Crabbe 2006, 19). Takšen pogled opišejo Coalter, Alison in Taylor (Coalter in drugi 2000, 7), pri čemer regeneracija mestnih okolij ni gledana z ekonomskega vidika (finančne investicije, gradnja infrastrukture z namenom privabljanja novih gospodarskih dejavnosti in ustvarjanja delovnih mest), ampak je usmerjena k ljudem in razvoju socialnega kapitala. Ta pristop poudarja družbene procese in večanje organizacijskih zmogljivosti skupnosti, družbe. Poudarek je na družbeni kohezivnosti z investiranjem v programe in procese, ki služijo nastanku socialnega kapitala, sposobnosti in večini posameznikov ter zaupanja in družbenih omrežij (Coalter in drugi 2000, 7). Pri družbenem razvoju in socialnem vključevanju prek športa je poudarek na ljudeh in družbenih procesih, prek katerih se ustvarja socialni kapital (Cowell in drugi 2004, 256).

Za ustvarjanje pozitivnih posledic športa je torej potrebnih več pogojev, eden izmed najpomembnejših je ustrezen kontekst športne aktivnosti (Super in drugi 2014, 2). Kontekst športne aktivnosti je lahko zelo različen, v splošnem je lahko tekmovalen, ki temelji predvsem na konkurenci, sodelovalen s poudarkom na osebni rasti in nazadnje tudi povsem rekreacijski (Coalter in drugi 2000, 8). Sabina Super in drugi v članku *Enhancing life prospects of socially vulnerable youth through sport participation* razlikujejo med ego-motivacijskim (*ego-motivational*) organizacijskim vzdušjem, ki poudarja tekmovalnost in premagovanje drugih, na eni strani in samo-motivacijskim (*mastery-motivational*) organizacijskim vzdušjem na drugi, ki poudarja sodelovanje, učenje in razvoj posameznika (Smith in drugi v Super 2014, 4; Barkoukis in drugi v Super in drugi 2014, 4; Ommundsen in drugi v Super in drugi 2014, 4). Slednje naj bi bilo tudi najpomembnejše za doseganje osebne razvoja in koristi športa (Super in drugi 2014, 4). Oba pogleda se razlikujeta v tem, da prvi temelji na konkurenčnosti in posameznikovi uspešnosti, drugi pa na spoštovanju, strpnosti in vključevanju (Spaaij 2009, 1266). Vsi ti elementi organizacijskega okolja vplivajo tudi na vzpostavljanje odnosov in ustvarjanje socialnega kapitala (Tacon 2013, 210; Super in drugi 2014, 2). Kunz (2009, 1155) trdi, da brez spremembe tradicionalnega športnega konteksta, ki temelji na konkurenčnosti in posameznikovi uspešnosti, na kontekst, ki temelji na spoštovanju in vključevanju, šport ne more ustvarjati pozitivnih družbenih koristi. Small (v Tacon 2013, 51) ugotavlja, da bodo športne organizacije imele največji pozitivni vpliv, v kolikor ponujajo redno, dolgotrajno interakcijo v čim manj konkurenčnih okoljih s čim več sodelovanja.

6 EMPIRIČNI DEL

V empiričnem delu bom opisal GAC in predstavil vlogo *patronage* v Franciji, način delovanja GAC in potek nogometa kot športne aktivnosti, na katero se osredotočam. Pred analizo bom predstavil religijski del GAC, ki je pomemben za razumevanja celotnega delovanja organizacije.

6.1 Kontekst raziskovanja GAC

Groupe Amicale Sportif de Cligancourt (GAC), v dobesednem prevodu Prijateljska športna skupina iz Cligancourta, je župnijska *patronage* (*patronage paroissial*), ki je nastala leta 1897. *Patronage* je ustanova, ki je usmerjena v materialno ali duševno podporo in razvoj mladih prek aktivnosti v prostem času. Te ustanove so lahko župnijske, občinske ali povsem privatne. GAC je

torej župnijska *patronage* župnije z imenom Notre-Dame de Bon Conseil iz 18. okrožja Pariza. V začetku 20. stoletja je z zakoni ločitve cerkve od države in z namenom nadaljevanja aktivnosti *patronage* bila ustvarjena organizacija GAC, tako da je zadostila novi laični zakonski ureditvi (Rémy 2017). Od leta 1898 ima GAC prostore v središču delavskih (*quartier populaire*) sosesk v severnem delu Pariza, na meji med 18. okrožjem in severnimi predmestji Pariza. To območje je v Franciji uvrščeno med prednostna področja izobraževanja (*Zone d'Education Prioritaire*), ki so od leta 1981 v francoskem nacionalnem izobraževalnem sistemu geografska območja, v katerih so osnovne in srednje šole upravičene do dodatnih sredstev in večje samostojnosti pri soočanju s šolskimi in socialnimi težavami soseske v duhu tradicionalnega egalitarizma francoskega izobraževalnega sistema (dati več tistim, ki najbolj potrebujejo) (Ministère de l'Education nationale 2017). GAC sodeluje s šolskimi ustanovami, socialnimi centri, centri za mlade ter drugimi organizacijami z namenom pomoči in morebitnega sodelovanja mladih v GAC. GAC je odprt za vse mlade od 6. do 25. leta starosti. Geografsko ni omejen zgolj na mlade iz soseske, toda velika večina članov prihaja iz neposredne bližine. To izhaja iz namena ustanove *patronage*, ki poizkuša mladim ponuditi pomoč pri odraščanju prek spoznavanja in vpetosti v okolico, sosesko (Rémy 2017). V soseski je veliko število mladih, ki izhajajo iz imigrantskih družin, enostarševskih družin in družin z ekonomskimi težavami. Položaj nekaterih družin je težak zaradi prepletajočih se težav, kot so neustrezno okolje, še posebej povišana stopnja kriminala, nezaposlenost, nizki dohodki, nizka izobrazba, slabe nastanitvene razmere, slabo zdravje, razdor družin ter nizka socialna in čustvena podpora. GAC se zato večkrat sooča z mladi, ki so demotivirani in v težkih življenjskih situacijah (Rémy 2017). To je pomembno dejstvo za razumevanje delovanja GAC in je povezano s konceptom socialne izključenosti. Socialna izključenost je v evropskem kontekstu tesno povezana s ciljem EU o zagotavljanju socialne in ekonomske kohezije (Tacon 2007, 2). Evropska komisija navaja, da se socialna izključenost nanaša na večkratne in spreminjajoče se dejavnike, ki imajo za posledico izključevanje ljudi iz običajnih stikov, praks in pravic sodobne družbe (Tacon 2007, 3). Prizadene posameznike in skupine, zlasti v urbanih in ruralnih predelih, ki so predmet diskriminacije ali segregacije. Revščina je najbolj pogost razlog za nastanek socialne izključenosti, vendar obstajajo tudi številni drugi razlogi za nezagotavljanje pravic, kot so nastanitev, izobraževanje, zdravstvo ter dostop do različnih storitev. Socialna izključenost kaže na šibkost družbene infrastrukture in tveganje za nastanek družbe dveh hitrosti. Evropska komisija poudarja, da socialna izključenost zajema številne vidike in da ne nastaja zgolj zaradi sistemskih

pomanjkljivosti, kot je pomanjkanje dostopa do virov, ampak tudi zaradi družbenih nazorov v skupnosti in osnovnih socialnih struktur družbe (Tacon 2007, 3).

6.2 Patronage na splošno

Združenja *patronage* se pojavijo v različnih državah po Evropi v obdobju med 19. in 20. stoletjem. Njihovo delovanje je prvotno povezano z izobraževanjem mladih, ki izhajajo iz delavskega razreda. Pojem je povezan s pobudami *patronage* v Belgiji in Franciji. V Franciji se v večji meri razvijajo v župnijah konec 19. stoletja. Leta 1898 se v Franciji povežejo v športno federacijo, ki od takrat večkrat spremeni ime, sedaj pa so združene v športno federacijo z imenom *Fédération Sportive et Culturelle de France*. Z zakoni ločitve cerkve od države so prevzele status organizacij. Leta 1965 je francoska cerkev pod vplivi laicizacije Francije spremenila koncept *patronage*, ki so danes v večji meri laične športne in kulturne organizacije, niso pa izgubile stika s starim konceptom *patronage* iz 19. stoletja (Rémy 2017). Organizacije *patronage* v Franciji izhajajo iz sredine 19. stoletja, ko sta se celotna Francija in Pariz industrializirala. Sočasno s procesom industrializacije sta potekali tudi imigracija kmečkega prebivalstva iz ruralnih predelov v urbana središča in naselitev tega prebivalstva v bližnji okolici tovarn. Število prebivalstva na majhnem prostoru je naraščalo, nastanitvene razmere niso dohajale pritoku prebivalstva, zato so bile življenjske razmere prebivalstva mizerne. V takratnem obdobju so bili otroci od desetega leta starosti v spremstvu obrtnikov z namenom učenja bodoče obrti. Vajenec je torej zapustil svojo družino in živel pri gospodarju obrti, ki je v francoskem jeziku poimenovan *patron*, v slovenskem prevodu gospodar, šef, vodja, zaščitnik. Organizacije *patronage* so skrbele za otroke, toda zgolj v nedeljo, edini dela prost dan. Njihov namen je (bil) prijetno preživljanje prostega časa z igro. Sčasoma so postale več kot prostor za preživljanje prostega časa, saj so otroci tu bili vzgajani in šolani. Ustanove *patronage* so predstavljale tudi poseben stik z gospodarjem, saj je vsak otrok imel skrbnika, ki je otroka vzgajal in ščitil njegove pravice nasproti gospodarju. Tako so postale posrednik pri iskanju poklica za otroke. V otrokovo korist so iskale pravične in poštene gospodarje. Beseda *patronage* izhaja iz glagola *patroner quelq'un*, v prevodu zaščititi koga, skrbeti za koga, pospremiti. To velja za vsakega, ki pride v GAC, saj je poimenovan kot *patronné*, v prevodu zaščitenec, oseba ki je v spremstvu druge osebe (Rémy 2017).

6.4 Delovanje GAC

GAC nudi in organizira športne, kulturne in družabne aktivnosti, ki so hkrati izobraževalne in namenjene mladim. Vse aktivnosti so pod vodstvom religijskih oseb društva Saint-Vincent de Paul in so ponujene mladim med 6. in 25. letom. GAC je neke vrste mladinski center, ki ponuja aktivno preživljanja prostega časa in vzgojo mladih. Trenutno (maj 2017) je v GAC okoli 150 mladih. GAC je primer organizacije, ki uporablja družbeni pomen športa za doseganje vpliva na posameznike (Rémy 2017). Program je zgrajen na prepričanju, da lahko šport mladim širi osebna omrežja in ponudi vzor za prihodnost ter boljše vzgojne prakse kot pa tiste, ki so lažje dostopne v urbanih okoljih in predmestjih velikih mest (Rémy 2017).

GAC združuje tri načine delovanja. Prvič, GAC je klasični rekreacijski center, ki organizira različne aktivnosti izven šolskega časa, med vikendi in kolonijami v času šolskih počitnic. V Franciji imajo podobno vlogo tako imenovani Centri za sprejem mladoletnih, toda GAC je več kot to. Drugič, GAC je dejaven na športnem področju kot s strani države licencirana športna organizacija, ki omogoča udejstvovanje v športnih aktivnostih. GAC je na nogometnem področju član športne federacije *patronage* (Fédération Sportive et Culturelle de France), kar omogoča igranje članov v posebnih nogometnih ligah. Tretjič, GAC je dejaven na družbeno-socialnem področju na nivoju soseske (18. okrožje Pariza), in sicer z organizacijo kulturnih in drugih dogodkov z namenom zblizevanja družin iz raznovrstnih kulturnih in socialnih okolij. Tri področja so medsebojno povezana, »v GAC ne moremo priti samo igrati nogometa ali biti prisotni ob vikendih. Preden lahko vsak izmed mladih dostopa do aktivnosti GAC, mora postati del *patronage*, del skupnosti« (Rémy 2017).

GAC ponuja različne aktivnosti. Med družabne aktivnosti spadajo različne namizne in zabavne igre, kot so baby-foot, namizni tenis, biljard, šah in druge, do katerih člani društva dostopajo v prostorih društva. Kulturne aktivnosti so otroški kor, hip hop ples in gledališke vaje za nastope na kulturnih dogodkih GAC. GAC nudi tudi poletne kolonije, ki potekajo med šolskimi počitnicami. Poleg kulturnih in družabnih aktivnosti imajo zaradi skupnega druženja pomembno vlogo tudi dodatne aktivnosti, kot so družinski večeri, dnevi prijateljstva (bazar), dnevi iger, družinski praznik, prireditev ob koncu leta ter generalna skupščina društva. Med športne aktivnosti, ki so

poglavitne aktivnosti GAC, spadajo nogomet, namizni tenis, plavanje in šah. Za vsako od aktivnosti so predvideni treningi in sodelovanje v posebno prirejenih ligah (Rémy 2017).

V ozadju vseh aktivnosti je osebni razvoj v treh dimenzijah. Prek športnih aktivnosti, vzgoje in ponudbe vere, GAC razvija vse tri dimenzije, to so razvoj telesa, razvoj duše in razvoj uma. Vera ni zapovedana, ampak je ponujena oz. prikazana kot duhovno življenje, ki obstaja, in otroci jo prevzamejo, v kolikor želijo. GAC pri svojem delovanju želi privedi mladostnike do avtonomije, samostojnosti in nenazadnje do svobode (Rémy 2017).

Trije glavni cilji vseh GAC aktivnosti izhajajo iz tradicije francoskih organizacij *patronage*, to so:

- osebni razvoj,
- socializacija,
- spremstvo pri iskanju smisla življenja (Groupe Amicale Sportif de Clignancourt 2016).

GAC dosega cilje prek štirih glavnih načinov delovanja, to so:

- izpolnjevanje želja vsakega posameznika z razvojem smisla za delo, občutka povezanosti, sobivanja, osebne potrditve in dobrotelčnosti,
- spodbujanje posameznikovega razvoja s pridobivanjem veščin samoobvladovanja, samostojnosti in prevzemanja odgovornosti,
- spodbujanje solidarnosti z zblizevanjem družin v soseski prek trenutkov druženja in izmenjave,
- ponudba spremstva pri uresničevanju projektov in dogodkov v soseski (Groupe Amicale Sportif de Clignancourt 2016).

Pomemben cilj GAC je tudi šolska uspešnost otrok in dokončanje obveznega šolanja, saj je od tega odvisna njihova prihodnost. »Večkrat so pri nas otroci, ki jim gre v šoli zelo težko in v šolo nočejo več ali pa so bili izključeni. V GAC jih poizkušamo usmeriti nazaj na pravo pot, to je šola« (Rémy 2017).

Zaradi večjega števila mladih so člani GAC razvrščeni v starostne ekipe. Ekipe sovpadajo z razredi osnovne in srednje šole. Vsaka skupina ima odgovorno osebo – animatorja, ki ima vsaj 18 let, in enega ali več animatorjev nad 17. letom starosti.

Ekipe mlajših:

- Sainte Bernadette: od 6. do 8. leta,
- Saint Dominique Savio: od 9. do 10. leta,
- Saint Vincent Paul: od 11. do 14. leta.

Ekipe starejših:

- Saint Jean: od 15. do 17. leta,
- Saint Paul: od 18. do 20. leta,
- Saint Joseph: od 20. leta naprej (Pineau 2017).

GAC ponuja športne aktivnosti v času celotnega šolskega leta, od začetka septembra do začetka julija, vse dni v tednu. V poletnem času je delovanje GAC omejeno zgolj na varstvo otrok brez organiziranih aktivnosti. V mesecu juliju GAC organizira poletno kolonijo. V kolikor je mladostnik član GAC, je prisotnost obvezna vsaj dvakrat na teden. Zapisuje se v zvezek prisotnosti, ki je vedno dostopen tudi staršem. Vsaka odsotnost na dan, ko je prisotnost obvezna in neopravičena s strani staršev, je zabeležena in takoj posredovana prek telefonskega klica in kasnejšega pisma staršem. V primerih, ko udeleženec negativno vpliva na skupino in je v nasprotju z vzdušjem v GAC, je kaznovan. Kazni si sledijo po naslednjem vrstnem redu:

1. besedni opomin in obvestilo staršem,
2. drugi opomin, pri katerem bo otrok izključen iz GAC za 8 dni,
3. v primeru iste kršitve bo otrok dokončno izključen iz GAC.

Ob vsakem opominu so starši obveščeni in skupaj z otrokom povabljeni na razgovor (Pineau 2017).

Vpis v GAC poteka po ustaljenem postopku. Pred vpisom se opravi razgovor s starši glede vzgoje in aktivnosti v času prisotnosti. Novi člani imajo možnost poizkusnega obdobja (tri srede).

Članstvo v GAC je plačljivo, 80 evrov na šolsko leto. S tem lahko otrok dostopa do vseh aktivnosti. V kolikor je družina ekonomsko ogrožena (mejo postavlja država), je upravičena do znižane vpisnine. GAC ima tudi odprt bančni račun, na katerega ob različnih športnih in kulturnih prireditvah družine lahko prispevajo denar. Ta denar služi tistim članom, ki si ne morejo privoščiti kolonij in vseh aktivnosti v GAC. V kolikor imajo družine resne finančne težave, GAC v omejenem obsegu financira vpisnino in strošek kolonije. GAC ima s tem namenom tudi partnerje, ki jim pri tem pomagajo. GAC služi tudi kot zbirališče za obleke. Kdorkoli lahko daruje obleke, ki so potem podeljene družinam, ki te obleke potrebujejo (Pineau 2017).

6.5 Športna aktivnost – nogomet

Nogomet je ena izmed aktivnosti, ki jih ponuja GAC in je hkrati najbolj priljubljena med mladimi. Nogomet je tudi športna aktivnost, pri kateri so mladi vključeni v posebno ligo z enkrat tedenskimi tekmami. Tekme so prirejene v sklopu Federacije športa in kulture (*Fédération Sportive et Culturelle de France*). Za ostale športne aktivnosti (šah, plavanje, namizni tenis) mladi niso vključeni v lige, ampak se lahko udeležujejo turnirjev. Mladi so v času treningov in tekem razdeljeni po starosti. Kljub temu delitev ni striktna, saj je liga na zelo amaterskem nivoju. Delijo se na U9, U11 in U13, U15 in U17 ter U19 in mladince (Pineau 2017). Vsaka starostna skupina je v spremstvu odgovorne osebe, ki je animator GAC in hkrati trener. GAC pri nogometu ne išče dobrih igralcev in nima visokih ciljev. Delujejo tako, da vsi igralci igrajo in trenirajo ne glede na njihov nogometni nivo. Ne spremlja se napredka igralcev, ne vzpostavlja se meje, nad katero moraš biti, da ostaneš med igralci, ki igrajo na tekmi. Vse to je del splošnega vzdušja v GAC – *esprit patro* (*duh patronage*). Kljub temu to ne pomeni, da se mladi ne trudijo in da ne želijo zmagovati tekem in izboljšati svojega nogometnega nivoja. Pristop je v času treningov in tekem resen. *Esprit patro* se bolj pokaže npr. ob porazu, zmagi ali ob trenutkih, ko se pojavljajo napake igralcev, morda napake sodnika. Mladi ne bodo bili pretirano razočarani in se ne bodo obtoževali, ne bodo zmerjali sodnika ali nasprotnika. Spodbujali se bodo in to vzeli kot čas, ki so ga prijetno preživeli s prijatelji ob igranju nogometa. Poleg tega igralci igrajo brez pritiska, položaj na lestvici lige ni pomemben.

6.6 Religijski del GAC

GAC ni organizacija, v kateri je religija vsiljena, ampak je udeležencem zgolj predstavljena. Odprti so za verne in neverne mlade. Edini trenutek, ki je v GAC posvečen religiji, je tako imenovani

klepet (*causerie*). Biti prisoten pri klepetu je obvezen del, ko si član GAC in ustanove *patronage*. Klepet je trenutek, ko se vsi zberejo v bližnji cerkvi. To ni čas molitev, temveč je čas, ko brat ali oče podata mnenje na neko temo ali dogodek. Tema ni vedno religijska, kot na primer v času religijskih praznikov, ko se praznik opiše in prikaže s krščanske perspektive. Lahko je to tudi večji praznik katere izmed drugih religij (npr. muslimanski ramazan). Tema je večkrat aktualnost, na katero je podano neko mnenje. Na koncu vsakega klepeta je čas molitve, ki ni obvezen (Pineau 2017). Brat Rémy izpostavi pomembnost teh trenutkov, zlasti v trenutnih časih v Franciji. Pravi, da je spoštovanje molitve neke osebe, ki je verna, naj si bo spoštovanje s strani osebe druge religije ali neverne osebe, zelo pomembno za spoštovanje in strpnost med nami vsemi. Po drugi strani tudi verne osebe morajo spoštovati tiste, ki z njimi ne molijo ali niso iste vere. Vsak otrok ali mladostnik, ki bo v taki meri vzgojen, ne bo gojil sovraštva do drugače verujočih, ampak bo bil zagotovo bolj strpen in spoštljiv (Rémy 2017). V GAC se zavedajo, da se mladostniki v času gradnje identitete lahko uprejo proti temu trenutku, še posebej, če so druge religije. Takšni primeri se s pogovorom rešujejo med starši, mladostnikom in bratom Rémyjem. Največkrat se te težave uspešno rešijo v smeri spoštovanja in strpnosti. Brat Rémy iz izkušenj pravi, da mladi, ki se v GAC nagnejo k ekstremizmu ali radikalizmu, čas klepeta ne sprejemajo več in se bodo tega izogibali ter najverjetneje prekinili hoditi v GAC. Za nekatere klepet in nasploh prijateljevanje in skupna igra med mladimi različne religije predstavlja napor in (redko) tudi nepremostljivo oviro, za druge pa pomeni pot, prek katere se odpirajo nova vprašanja in perspektive znotraj vsakega posameznika (Rémy 2017).

Religijska plat GAC ne pomeni ovire za nekristjane in neverne družine in udeležence. V GAC ni večjih razlik v številu udeležencev ene veroizpovedi. Nobena veroizpoved ne predstavlja večine. Na vprašanje, ali zaradi religijske (krščanske) plati GAC družine drugih religij ne želijo vpisovati otroke v GAC, je brat Rémy odgovoril, da »je povsem mogoče, da družine islamske veroizpovedi ne želijo vključiti svojih otrok v GAC (Rémy 2017). Toda, muslimanskih družin, ki nočejo vpisati otrok, ker je GAC animiran s strani krščanskih oseb, je ravno toliko, kolikor je krščanskih družin, ki nočejo vpisati otrok, ker menijo, da so prostori zanje preslabi in ker je zanje v GAC preveč »*racaillev*« (žaljivka za kategorijo ljudi, večinoma z imigrantskimi koreninami, ki živi v predmestjih, revni, ki se smatrajo za problematične, nezrele) (Rémy 2017). Po drugi strani obstajajo primeri družin, katerih starši so odrasli v Afriki in bili vzgojeni s strani krščanskih oseb.

Te družine smatrajo, da bo GAC skupaj s krščansko vzgojo njihovim otrokom prinesel dodatno vzgojo poleg šolske. Ne glede na to, Rémy meni, da otroci dobijo največ religijske vzgoje doma in trdi, da vpliv GAC ni velik (Rémy 2017).

7 ANALIZA

Po opisu in razlagi delovanja GAC bom z uporabo podatkov, pridobljenih iz intervjujev in terenskega opazovanja, analiziral vlogo športa in programa GAC pri socialnem vključevanju. Pri analizi se bom opiral na teoretični del magistrske naloge in sledil raziskovalnim vprašanjem.

Najbolj sta me zaznamovali naslednji izjavi o programu.

Prva izjava je izjava nekdanjega člana GAC, ki opiše njegovo izkušnjo programa: »Zunaj je večasih kot džungla. Tukaj v GAC so pravila in spoštovanje drug drugega. Mislim, da so nas v GAC (vsaj mene) naučili spoštovati vsakega, ne glede na vero, to, iz katere družine prihaja, ali barvo polti. Naučili so nas tudi skrbeti drug za drugega, starejši za mlajše, in so mi pri tem zaupali, kar mi veliko pomeni, zame osebno. In hkrati sem tudi dokazal, da sem tega sposoben« (Groupe Amicale Sportif de Clignancourt 2016).

Druga izjava je izjava nekdanjega direktorja GAC, ki opiše eno glavnih sporočil programa: »Apel, ki bi ga posredoval vsem mladim, je ta, da se mladi zavedajo, da so vsi ostali v njihovi okolici pomembni ravno toliko kot oni sami. Če bi se vsak izmed nas zavedal, da so drugi vsaj toliko pomembni kot mi sami, sem prepričan, da bi lahko spremenili vzdušje na nivoju sošeske in širše na nivoju celotnega sveta« (Groupe Amicale Sportif de Clignancourt 2016).

7.1 Izkušnje udeležencev in vplivi programa na udeležence

Na splošno so vsi mladi, ki sem jih intervjuval, navdušeni nad nogometom in športom nasploh. Nogomet radi igrajo, večina spremlja nogomet na televiziji in tudi občasno obiskuje tekme. »Da, rad imam nogomet, zame je to najboljši šport, vedno bom dobil čas za igranje nogometa, rad ga imam« (Intervjuvanec 3 – 15 let). »Seveda, rad imam nogomet, mislim da vsi tisti, ki obiskujemo nogomet v GAC, ga radi igramo in se ob tem zabavamo« (Intervjuvanec 12 – 21 let). Skoraj vsi intervjuvanci so potrdili, da je nogomet šport, ob katerem se sprostijo in hkrati tudi vzdržujejo fizično kondicijo. Kljub temu da je večasih fizično naporen, jim nogomet pomeni sprostitev. »Čutiš,

če nisi bil en teden v GAC, utrujen si od šole in vsega, hočem se razdivjati« (Intervjuvanec 6 – 16 let). »Ko grem v GAC igrat nogomet, odmislim vse drugo, šolo in vsakodnevne probleme, počutim se dobro, vesel sem« (Intervjuvanec 8 – 17 let). »Super je igrati in v kolikor zmagaš kakšno tekmo, pridobiš na zagnanosti« (Intervjuvanec 1 – 14 let). Kot trdi Tacon v doktorski disertaciji, vse opisane posledice športne aktivnosti niso povezane samo s športom samim, ampak tudi s širšimi procesi interakcije (Tacon 2013, 101). Na videz čisti športni rezultati so pogosto povezani z družbenimi rezultati, ki nastajajo prek procesov interakcije med udeleženci športne aktivnosti (Tacon 2013, 105). Ti procesi so povezani z nastankom socialnega kapitala (Tacon 2013, 101). Tudi v mojem primeru so mladi intervjuvanci posledice športne aktivnosti povezovali z drugimi, bolj družbenimi rezultati, procesi. To je hkrati povezano z nogometom kot športno aktivnostjo in z delovanjem oz. organizacijskim kontekstom GAC. Poleg samega zadovoljstva pri igranju nogometa so mladi poudarjali bolj družbene vidike GAC, kot na primer: »všeč mi je nogomet, poleg tega smo tukaj vsi skupaj in je še toliko boljše ...«; »rad igram nogomet, ampak bolje je, ko igraš nogomet s prijatelji, tako kot v GAC ...«; »včasih se hecamo, si pripovedujemo vice ali pa smešne zgodbe, ki so se nam zgodile, v šoli, v GAC ...« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Član GAC, pridružen pred 3 leti: »na začetku sem iskal nogomet, ampak sem takoj videl, da je GAC več kot samo nogomet. Tukaj imam zdaj prijatelje, dobro se počutim in zato bom nadaljeval. Tukaj se bom sprostil, šalil se bom s prijatelji, pogovarjal o nogometu in vsem, kar se dogaja, in seveda igrali bomo tudi nogomet« (Intervjuvanec 10 – 18 let). GAC je več kot samo kraj, kjer mladi igrajo nogomet, to je kraj, ki združuje mlade, ponuja spoznavanje, stik z mlajšimi in starejšimi vrstniki. Večina mladih ni načrtno ustvarjala stikov in prijateljstva z drugimi, temveč je to nekaj, kar je ob nogometu in preživljanju časa v GAC prišlo samo od sebe. Vzdušje pri aktivnostih igra pomembno vlogo pri ustvarjanju stika med mladimi (Pineau 2017). Splošno lahko trdim, da zadovoljstvo izhaja iz nogometa kot športne aktivnosti, kateri se pridružijo drugi elementi, kot so stiki in prijateljstva, ki skupaj tvorijo celoto, kajti brez enega ali drugega zadovoljstvo ne bi bilo popolno. Različne raziskave (Tacon 2013, 105) trdijo in tudi sam ugotavljam, da je, ne glede na to, da fizična aktivnost izboljša počutje posameznikov, bolj verjetno, da sta prevladujoče vzdušje in družbena interakcija bolj ključna kot fizična aktivnost sama. Vsi intervjuvani so trdili, da brez takšnega organizacijskega konteksta ne bi redno zahajali v GAC.

7.1.1 Motivacija članov za sodelovanje v GAC

Prijateljstva, organizacijsko vzdušje in medosebni stiki so vplivali na motivacijo mladih za članstvo v GAC. Če je bila začetna motivacija igranje nogometa, se je po nekaj letih članstva ta spremenila. Za veliko večino sodelujočih sta družbena interakcija ob športni aktivnosti in organizacijski kontekst ključnega pomena za njihovo sodelovanje in bolj pomembna od športne aktivnosti same. Spaaij ugotavlja, da je druženje za mlade zelo pomembno in je v določenih primerih bolj pomembno kot športna aktivnost sama (Spaaij 2012, 1527). »Tukaj smo kot neka družina, zato radi prihajamo. Tukaj imam brata Rémyja, prijatelje, animatorje, GAC je del mojega življenja. Če ne bi bili odnosi tako prijateljski in pristni, sem prepričan, da ne bi hodil več v GAC« (Intervjuvanec 11 – 20 let). »Predvsem prihajamo, ker je dobro vzdušje. Mislim, da če ne bi bilo takšnega vzdušja kot v GAC, nobeden od nas ne bi vztrajal veliko časa« (Intervjuvanec 6 – 16 let). Drugi, ki so v GAC od svojega 6. leta starosti, razmišljajo tudi o vračanju za to, kar jim je GAC dal in jim pomeni. »Dokler bom lahko, bom ostal v GAC. Po vsem tem, kar so brat Rémy in vsi ostali, posebej animatorji, naredili zame, se bom slabo počutil, če tega ne bom vrnil. Zame GAC pomeni veliko, dosti mi je dal, zato bi tudi rad vrnil. Ostajam tudi zaradi prijateljev, enostavno se počutim dobro« (Intervjuvanec 12 – 21 let). Kljub temu so imeli nekateri intervjuvanci težke trenutke in so tudi pomislili, da bi GAC zapustili. »Veliko je obveznosti v šoli, nekateri imajo težave tudi doma, zato razumem, če kdo ne more nadaljevati« (Intervjuvanec 7 – 17 let). »Spomnim se trenutkov, ko sem imel v šoli veliko dela in se nisem potrudil hoditi v GAC. Vsi smo imeli taka obdobja. Nisem pa nikoli resno pomislil, da bi zapustil GAC, tudi če sem malce manj hodil, nikoli nisem res zapustil GAC, ker sem tam imel prijatelje in sem se zmeraj, ko sem se vrnil, počutil v redu. Zato sem ostal in, če sedaj pomislim, mi je GAC dal tisto potrebno energijo, da nadaljujem, v šoli in na splošno« (Pineau 2017). Vsi intervjuvanci so potrdili, da je začetna motivacija bila igranje nogometa. Nekateri so igrali organiziran nogomet drugje ali v drugih klubih, vendar so zaradi različnih razlogov (finančnih, oddaljenosti, neprijetnega vzdušja) prekinili članstvo. »Z GAC sem začel, ko sem bil star okoli 7, 8 let. Več mesecev sem iskal nogometni klub, ki ni bil daleč od doma. Želel sem igrati nogomet. Sosed mi je rekel, da tam (GAC) igrajo nogomet. Tako sem jih s starši kontaktiral in se vpisal v GAC. Videl sem, da GAC ni samo nogomet. je nekaj več. Všeč mi je bilo, zato sem ostal do sedaj, ko imam 17 let. Ostal sem vsa ta leta, ker je vse bilo v redu ... Ni bilo nekega vzroka, da ne bi ostal« (Intervjuvanec 8 – 17 let). GAC je mladim že po kratkem času članstva postal več kot samo igranje nogometa, kar je tudi vplivalo na motivacijo za

nadaljevanje članstva v GAC. Mladi poleg nogometa prepoznavajo GAC predvsem kot kraj, kjer se lahko družijo, organizirajo aktivnosti, skrbijo za druge in predvsem kraj, kjer se počutijo sprejeti. »Sedaj hodim v GAC ne samo zaradi nogometa, grem, ker je tam nek 'drugi svet', tam imam prijatelje, brata Rémyja, mlajše, za katere skrbim. Ko mi na splošno 'gre vse na živce', mi zelo ustreza iti v GAC, tam se sprostim, relaksiram, mislim na nekaj drugega, ni dnevne šolske rutine ... Tukaj igram nogomet, delam stvari, ki so mi všeč« (Intervjuvanec 9 – 18 let). »Pomeni mi sprostitev. V GAC sem brez težav lahko tak kot sem, ni se mi treba pretvarjati. Raje imam GAC kot šolo. V šoli je drugače, večkrat pride do norčevanja, razburjanja, do konfliktov. Tukaj je mirno, sproščeno« (Intervjuvanec 7 – 17 let). Te izjave samo poudarjajo, da je družbena komponenta GAC ključnega pomena za ohranjanje udeležbe mladih v GAC. Primarna motivacija za prihod v GAC je bila za večino mojih intervjuvancev želja po prakticiranju športa, v mojem primeru nogometa. Z leti članstva se je motivacija spremenila. Nešportna komponenta GAC (organizacijski kontekst in družbena komponenta GAC) je s časom pridobila na pomenu in je pri članih, ki so v GAC več let, postala pomembnejša od primarne želje po igranju nogometa.

7.2 Organizacijski kontekst športne aktivnosti (*esprit patro*)

Kontekst je zelo pomemben pogoj za nastanek pozitivnih posledic športa (Super in drugi 2014, 2). Vse, kar se dogaja v GAC, gre po principu *esprit patro* (Rémy 2017). »*Esprit patro*, ja ..., to je beseda, ki jo pogosto slišimo v GAC in jo tudi upoštevamo. Večkrat v določeni situaciji rečemo, to je *esprit patro* ...« (Intervjuvanec 9 – 18 let). »/.../ to je sproščeno, veselo vzdušje ... je, da igramo vsi skupaj, da skrbimo za mlajše, da smo prijazni, da ne govorimo grdih besed. Je občutek, da si kot doma, nič mi ni nerodno vprašati. In potem je tukaj še animatorstvo, skrb za mlajše, vedno je kdo od starejših prisoten, ki ga lahko vprašaš za nasvet, in seveda tukaj je tudi brat Rémy« (Intervjuvanec 10 – 18 let). »Na primer, če ne upoštevamo teh pravil, smo lahko tudi kaznovani tako, da ne igramo zaključne igre ali pa da ne dobimo prigrizkov in pijače. Kar je tudi prav, saj je tako vzpostavljen red« (Intervjuvanec 12 – 21 let). »*Esprit patro* je prisoten pri vseh aktivnostih, v času nogometnih treningov in v času tekem. »Zame naše petje pri nogometu lepo pokaže na *esprit patro*. Ne glede na to, ali zmagamo ali izgubimo, bomo vsi skupaj kričali in peli. Ostali bomo vsi skupaj in bomo tako ostali dobre volje« (Intervjuvanec 7 – 17 let). »Tudi če izgubimo tekmo in bomo bili jezni, se bomo hitro umirili in tako obrnili vse v smeh, hec. Domov ne bomo odšli užaljeni in žalostni« (Intervjuvanec 9 – 18 let). »Ne glede na to, mladi nogomet jemljejo

resno. Nogomet igramo da zmagamo, to je normalno, vendar se zavedamo, da nismo tukaj, da bomo gledali naš položaj na lestvici in da bomo preračunavali, koga moramo zmagati, katera od ostalih ekip je izgubila, ne, tega ne počnemo. V času tekem bomo vsi igrali, nihče ne bo celo tekmo sedel na klopi. Namen je da vsi, ki smo na tekmo prišli, igramo. Seveda nekateri igrajo več, nekateri manj, nekateri so tudi manj fizično sposobni« (Pineau 2017). Ključni element organizacijskega okolja GAC je poudarek na sproščenosti in družabnosti športne aktivnosti in ne na konkurenčnosti in športnem uspehu. »Družabni vidik GAC je vedno pred uspehom pri katerikoli športni aktivnosti v GAC in zato rad prihajam v GAC« (Intervjuvanec 4 – 15 let). To so potrdili tudi drugi intervjuvanci in brat Rémy. »Za nas je bolj pomembno, da smo vsi skupaj, kot skupina, kot prijatelji, kot ekipa. GAC je res narejen, da se družimo« (Intervjuvanec 9 – 18 let). »Mislim, da, če bi klub imel cilj zmagovati, bi bila organizacija zelo drugačna, tukaj pa je vse organizirano z namenom, da vsi igramo, nobenega ne izpustimo, ne glede na to, koliko smo dobri« (Intervjuvanec 12 – 21 let). »Všeč mi je, da je vzdušje vedno dobro, med igro se zabavamo, se imamo fajn. Tudi če visoko izgubimo, npr. 7:0, se bomo v slačilnici zabavali, smejali in ne bomo žalostni, kot da je konec sveta. Ne bomo analizirali tekme in gledali, kaj je šlo narobe, kako bomo to izboljšali. Ne igramo pod pritiskom. Nogomet res igramo za zabavo z namenom, da smo skupaj« (Intervjuvanec 11 – 20 let). »*Esprit patro* je splošno prisotno vzdušje v GAC, ki se kaže ne samo v nogometu, ampak tudi na splošno v GAC. Vedno bodo starejši skrbeli za mlajše, se spoštovali, bili prijazni drug z drugim ne glede na to, kakšni in kako dobri so pri športni aktivnosti. Vsak enkrat izgubi in drugič zmaga, ne moreš vedno zmagati« (Intervjuvanec 10 – 18 let). »Del tega je tudi pomoč pri domačih nalogah. *Esprit patro* pride tudi do izraza v primeru novih članstev. Nove člane se v GAC vključuje, v organizaciji *patronage* ne bodo osamljeni. To sem sam izkusil v treh letih, odkar sem član GAC« (Intervjuvanec 8 – 17 let).

Na podlagi osebne participacije lahko trdim, da je bilo vzdušje v GAC v času aktivnosti, treningov in tudi tekem prijateljsko, od tod tudi poimenovanje Prijateljska športna skupina iz Clignancourta (*Groupe Amical Sportif de Clignancourt*). Brat Rémy razloži: »to pomeni, da se v času aktivnosti, med aktivnostmi in v prostem času poskuša gojiti najpomembnejšo vrednoto in to je spoštovanje drugih v vseh pogledih (starost, družbeni status, vera, rasa ...) kot tudi spoštovanje animatorjev, ki vodijo aktivnosti in skrbijo za mlajše, ter materiala, ki jim je na razpolago. V GAC se poizkuša ustvariti družinsko okolje in to v GAC poimenujemo *esprit patro*. Znotraj družine so odnosi bolj

trdni in tesnejši kot v drugih sferah življenja, npr. delo, šola ...« Brat Rémy poudari, da so pri takem okolju možni konflikti, ki jih znotraj družine tudi rešujejo z veliko mero odkritosti. Pri odnosih je pomembno, da starejši skrbijo za mlajše, vodijo in organizirajo aktivnosti za mlajše, ki bodo kasneje prevzeli njihove vloge. Glavno načelo je spoštovanje starejših. Vzdušje je predvsem nekonkurenčno, ni velikih zmagovalcev, ni vodij ali kapetanov, ni visokih športnih ciljev (Rémy 2017). Namen je druženje, prijetno preživljanje prostega časa in sprostitev. Individualni uspeh ali uspeh ekipe na tekmovanjih ni pomembna vrednota v GAC (Pineau 2017).

Animatorji in brat Rémy so s strani mladih bili opisani kot prizadevni, opogumljajoči in podpirajoči, nekateri so jih poimenovali tudi »veliki bratje«. Mladi so zatrjevali, da brat Rémy skrbi za počutje in razvoj vsakega posameznika. »Uči nas tudi, kako se moramo obnašati in nam pomaga, da ostanemo na pravih tirih. Z vsakim izmed nas ustvari pristen stik, ne vem kako razložiti, povabi nas v pisarno, z njim smo v takem odnosu, da se lahko pogovarjamo o čemerkoli in pomembno je, da nam stoji ob strani, to je najbolj pomembno« (Intervjuvanec 9 – 18 let). »Vsi (predvsem brat Rémy in starejši animatorji), ki so tukaj z nami, nas razumejo in povejo točno to, kar rabimo za življenje, vredno jih je poslušati« (Intervjuvanec 6 – 16 let). Najpomembnejša vrednost GAC je, da mlade nauči spoštovanja, to je bilo tudi potrjeno s strani intervjuvancev, ki pravijo, da jim Rémy vedno prenaša sporočilo spoštovanja soigralcev, učiteljev, sodelavcev, staršev in vseh ostalih.

7.3 GAC in ustvarjanje socialnega kapitala

Eden izmed glavnih dejavnikov priljubljenosti GAC je občutek sodelujočih, da so vsi skupaj velika družina. Nekateri so to izražali kot občutek sprejetosti, pripadnosti. Drugi so omenjali občutek odprtosti, svobode, vzajemnosti, varnosti, vzajemne pomoči. »Lahko rečem karkoli, kakršen koli problem imam, niti ne pomislim, da tega ne bi delil vsaj z bratom ali pa z mojim animatorjem ali drugimi v GAC« (Intervjuvanec 9 – 18 let). Vse naštetu kaže na GAC kot na kraj družinskega okolja (Coalter v Draper 2016, 54). To je stopnja, na kateri se po Pawsonu (v Coalter in Draper 2016, 57) vsak sodelujoči zaveda svoje prisotnosti in legitimira druge sodelujoče in njihove perspektive, kar je za nemoteno delovanje društva ključnega pomena. »GAC je zame kot drugi dom. Lahko zveni malce pretirano, ampak je res. Večkrat se o tem pogovarjam z drugimi člani, ki delijo moje mnenje. Dam primer: v GAC hodimo vsaj dvakrat na teden, ko izpustim celoten teden, to nekako občutim, ker nisem imel tistega sproščujočega občutka v GAC. Naslednji teden je dolg

in komaj čakam, da grem spet v GAC« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Nekateri so prijatelje, predvsem starejše animatorje in brata Rémyja, primerjali s pravimi brati v družini: »Animatorji in Rémy so kot starejši bratje zame. Če jih imamo kaj za vprašati, smo sigurni, da bomo razumljeni, to je zelo pomembno zame osebno. V GAC imam prijatelje in poznanstva, s katerimi sem 'na ti' in vem, da mi bodo pomagali. V tem vidim velik plus GAC, ni to navaden klub. Tukaj se zanašamo eden na drugega« (Intervjuvanec 7 – 17 let). Mladi povezujejo GAC z vidiki medsebojnega zaupanja, vzajemnosti in solidarnosti. »Če imaš kakšen problem, lahko o tem govoriš s prijatelji, animatorjem ali pa direktno z Rémyjem, ki bo vedno na razpolago in bo poizkušal rešiti nastali problem, te spodbuditi ali samo podati mnenje in nasvet. Vsekakor to ni samo klub, kjer igramo nogomet« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Če imam kakšen problem, bom takoj govoril z bratom ali pa s prijatelji v GAC. Prepričan sem, da ni težave, o kateri v GAC ne morem govoriti« (Intervjuvanec 4 – 15 let). Vsi so dejali, da to ni navadno nogometno društvo. »Vidi se vse, kar brat Rémy in animatorji delajo za vsakega izmed nas, naše družine in bližnjo okolico. Za nas skrbi, da odraščamo normalno« (Intervjuvanec 5 – 16 let). »Tukaj si zaupamo, pomagamo drug drugemu. GAC je tudi namenoma tako strukturiran, saj veš, deluje po starostnih ekipah, na primer, če bo nekdo izmed nas imel problem, bo vprašal starejšega animatorja« (Intervjuvanec 13 – 22 let). Eden izmed intervjuvancev je zaradi osebne situacije (oče je zapustil družino) zelo hvaležen GAC, saj mu omogoča pogovor in čustveno podporo. »Osebno mi čas preživet v GAC zelo pomaga. Kar nisem dobil s strani družine, sem dobil v GAC. Zapolnil je praznino. Zato mi pomeni veliko in je kot moja družina. Če se mi zgodi karkoli, vem, da se lahko obrnem na prijatelje in brata Rémyja, brez zadržkov« (Intervjuvanec 12 – 21 let). Vse izjave kažejo na prisotnost socialnega kapitala. Vsa pomoč in podpora, ki so jo mladi našli, se navezuje na socialni kapital. Mladi so se nanašali na podporo s strani Rémyja, članov in animatorjev v GAC. Kljub temu da mladi tega niso poimenovali, se to nanaša na družbeno omrežje, prek katerega dostopajo ali so prepričani, da lahko dostopajo do različnih virov (čustvene pomoči, podpore, nasvetov, motivacije, reševanja problemov ...). To omrežje nastaja prek organizirane aktivnosti in splošnega vzdušja med aktivnostjo, ki daje mladim že omenjen občutek povezanosti, sprejetosti, vzajemnosti, solidarnosti. Izjave intervjuvancev pokažejo, da so si prek članstva v GAC pridobili mrežo prijateljev in dostop do različnih koristi, ki izhajajo iz prijateljstev. Mladi se v GAC predvsem nanašajo na veliko mero čustvene podpore s strani organizacije *patronage*. Poleg tega je GAC tudi kraj, kjer dostopajo do materialnih koristi. V opisu GAC sem že omenil, da je v GAC na tedenski ravni čas namenjen

šolski podpora (domače naloge, priprava na teste), ki jo mladi pogosto uporabljajo. »Če imam problem v šoli, vem, da bom dobil pomoč« (Intervjuvanec 1 – 14 let). »Bom odkrit, večkrat sem že vprašal za pomoč za domačo nalogo, ker matematika mi ne leži« (Intervjuvanec 8 – 17 let). Na drugi strani so mladi, ki pomagajo drugim. »V kolikor imam čas, grem v GAC, da pomagam pri domačih nalogah. Tako preživim čas v GAC in pomagam mlajšim« (Intervjuvanec 12 – 21 let). »Večkrat sem že pomagal članom GAC pri matematiki ali drugih predmetih. Vsak lahko pride in vpraša kogarkoli za pomoč. Tudi med počitnicami so dnevi za šolsko pomoč« (Intervjuvanec 11 – 20 let). GAC nudi tudi pomoč pri financiranju kolonij za mlade in pomoč z oblekami. To je direktna pomoč, ki jo mladi kot člani GAC imajo. Hkrati to vzbuja vrednote, kot so solidarnost, pomoč tistim, ki pomoč potrebujejo.

V splošnem je moje raziskovanje pokazalo, da je socialni kapital prisoten v različnih oblikah. Mladi so v intervjuju potrdili, da imajo dostop do koristi prek članstva v GAC. Tako kot jaz, tudi Tacon (2013, 124) ugotavlja, da to izhaja iz družbenih omrežij in vzajemnosti, ki se je ustvarila prek sodelovanja v GAC. Poleg dostopa do koristi imajo mladi tudi možnost dostopa do koristi, kljub temu da do teh koristi še niso dostopali. Prepričani so, da, ne glede na problem, lahko o tem odprto govorijo in pričakujejo pomoč v GAC. To ni konkreten primer koristi, je pa opis zmožnosti, da lahko mladi prek prijateljstev v GAC dostopajo do virov. To je po mnenju Tacona (2013, 122) pomembno za razumevanje socialnega kapitala, saj pomeni pogled onkraj dejanskih virov, ki jih člani dobijo prek članstva, in vpogled v zmožnost dostopa do koristi, ki jo članstvo ponuja. GAC zagotavlja ustrezno okolje za nastanek družbene interakcije, ki predstavlja temelj za nastanek socialnega kapitala. Na najosnovnejši ravni GAC predstavlja mesto, kjer se mladi lahko družijo, ustvarjajo in ohranjajo prijateljstva. To tudi pomeni, da posameznikova družabnost (želja po ustvarjanju stikov) ni pogoj za ustvarjanje interakcije med člani GAC, ampak društvo kot tako vsakega posameznika privede do ustvarjanja družbene interakcije. V GAC vse aktivnosti potekajo v skupinah in je zato komunikacija neizbežna, kar ima hkrati povezovalni učinek. Intervjuvanci so poudarili stalnost druženja. »Tukaj smo najmanj dvakrat na teden in enkrat med vikendom, tekom celega leta, razen avgusta. Redno se družimo in redno smo skupaj. Ni primerjave z nekajtedenskimi športnimi kampi« (Pineau 2017). Za razliko od šolskih ustanov in drugih institucij je neformalnost športne aktivnosti, sodelovanje in skupinsko delo omogočilo odprte odnose med mladimi in drugimi v GAC (animatorji, starši, vodilnimi v društvu). Različni vidiki, ki so jih mladi

omenjali, kot so tesni odnosi, pomoč in podpora ter dostopnost, so ključni za ustvarjanje vrednot, kot npr. spoštovanje, zaupanje in vzajemnost, ki so temeljni cilj programov, kot je GAC. Portes v članku *Social Capital: Its Origins and Applications in Modern Sociology* navaja, da so glavni mehanizmi, prek katerih se ustvarja socialni kapital, prav vzajemna pomoč, medsebojno zaupanje in solidarnost (Portes 1998, 8). GAC te mehanizme proizvaja prek organiziranih aktivnosti na podlagi posebnega vzdušja (*esprit patro*) in prek odnosa med starejšimi in mlajšimi člani.

Duh prijateljstva, medsebojnega zaupanja in vzajemnosti ni omejen zgolj na organizacijski kontekst ter čas in prostor GAC, ampak je prešel tudi v vsakdanja življenja posameznikov. GAC je deloval kot posrednik za nastanek stikov, prijateljstev in mreže prijateljev. »GAC je bil tisti, ki nas je naredil prijatelje, sedaj pa smo normalni prijatelji povsod« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Člani povsem ločeno od organizacijskega konteksta GAC še poglobljajo že nastale stike in prijateljstva. »Gremo ven, gremo v kino, na pijačo, gledamo tekme v živo, igramo video igrice. Med počitnicami se zberemo pri komu doma. Tudi pred in po treningih ali po tekmah gremo na pijačo ali večerjo« (Intervjuvanec 12 – 21 let).

7.4 GAC in socialno vključevanje mladih

Za splošno vzdušje in nemoten potek vseh aktivnosti GAC potrebuje animatorje, ki jih prek posebnega programa animatorstva pridobi med člani GAC. To je tudi mehanizem, prek katerega mladi pridobijo osebne veščine in sodelujejo pri delovanju organizacije. Vsem mladim je ob dvanajstem letu starosti ponujena priložnost prevzema določenih odgovornosti. V kolikor se člani GAC za to odločijo, sledijo teoretičnemu in praktičnemu delu izobraževanja. Za ta namen imajo znotraj GAC ekipe animatorjev, ki prevzamejo skrb za mlajše in sodelujejo pri organizaciji aktivnosti. To poteka po principu učenja od starejših animatorjev ter ob spremstvu in koordinaciji s strani osebja organizacije *patronage*. Skupina animatorjev je razdeljena na več nivojev glede na starost članov. V prvi nivo spadajo mladi med dvanajstim in trinajstim letom starosti – Skupina vodij nalog (*Chefs des Services*). V drugi nivo spadajo mladi med štirinajstim in petnajstim letom – Skupina vodij iger (*Chefs des Jeux*). V tretji nivo pa člani med šestnajstim in sedemnajstim letom – Skupina pomočnikov animatorjev (*Chefs des Animateurs*). Od sedemnajstega leta naprej lahko član GAC postane animator. Vsi nivoji delujejo po istem principu. Vsak nivo ima enourne tedenske sestanke v prostorih GAC. Ta čas je namenjen izobraževanju (seminarjem) in pripravi za pomoč pri aktivnostih ali vodenju aktivnosti. Vsak nivo ima svoj ritem in nivoju prilagojeno delo.

S prehodom v višji nivo mladi pridobivajo na odgovornosti, poviša se težavnost nalog. Praktični del poteka preko celega tedna v času različnih aktivnosti. Člani nižjega nivoja so vedno v spremstvu člana višjega nivoja. Vsako nedeljo popoldan so prostori GAC za določen čas namenjeni zgolj tistim, ki so del ekipe animatorjev, torej vseh štirih nivojev, z namenom izmenjave izkušenj, znanja in praks. »V nedeljo (čas, rezerviran samo za štiri skupine animatorjev) smo vsi skupaj, od najmlajših, ki imajo 13, 14 let, do najstarejših, ki imajo 22, 23 let. Najprej imamo vsi skupaj kosilo, nato pa igramo nogomet vsi skupaj. Všeč mi je, saj se sproščeno pogovarjamo o izkušnjah s terena. Mlajši se veliko naučijo od starejših« (Intervjuvanec 9 – 18 let). Mlajši član dodaja: »Kljub temu, da so nekateri deset let starejši, se sproščeno pogovarjamo, ni nobene hierarhije in nadvlade starejšega. Z nekaterimi sem postal prijatelj in vesel sem, ko spet pridejo v GAC« (Intervjuvanec 1 – 14 let). V času aktivnosti so animatorji odgovorne osebe in vedno v spremstvu več članov nižjih nivojev z namenom učenja. Po besedah brata Rémyja so »animatorji srce GAC, saj brez njih ne bi bilo mogoče organizirati vseh aktivnosti« (Rémy 2017). Trenutno (maj 2017) je v GAC sedemnajst animatorjev. Brat Rémy poudari redno tedensko angažiranje, ki se razlikuje, od tri do štiri dnevni tečajev animacije. Mladi GAC tedensko posvečajo čas in na drugačen način pridobijo večine animacije. V intervjujih so mladi dejali, da uživajo pri učenju in pomoči drugim. »Učimo se in sočasno tudi zabavamo. Ko se od starejših dobro naučimo, potem to lažje prenesemo na mlajše. Všeč mi je, ko treniram mlajše igralce« (Intervjuvanec 10 – 18 let). Nekateri so imeli skrb za mlajše in animatorstvo kot motivacijo za članstvo v GAC. Intervjuvanec, ki sledi programu animatorstva, izpostavi način, na katerega se učijo: »Ni kot v šoli, tukaj si direktno v praksi, vidiš, se učiš od starejših in vseh ostalih. Naloge so vedno zahtevnejše, najprej sem pomagal postaviti igrišče, potem se že delal ekipe, kasneje sem že sodil. Animatorji smo res tukaj, da vse aktivnosti za vse starosti potekajo po urniku. To ti da neko odgovornost. Počutiš se dobro, ko si sam odgovoren, opolnomoči te. Doma in v GAC se pripraviš, vprašaš starejše in tako je lažje. Tudi če ti ne bo šlo, bo s tabo vedno nekdo, ki je starejši« (Intervjuvanec 7 – 17 let). Nekateri so omenjali tudi vpliv programa animatorstva: »Izkušnja animatorstva mi je veliko pomenila, spremenila je moje razmišljanje o samem sebi ... Vidim, da lahko tudi sam nekaj naredim. Lahko zveni smešno in vem, da ne delamo zelo težkih stvari, ampak zadovoljstvo, ko skrbiš za igro in ko vedno pridobivaš odgovornost, je veliko. Nisem še na koncu poti animatorja, ampak zelo bi rad prišel do konca, saj so mi starejši animatorji res vzor, posebej pri nogometu, ko vodijo treninge« (Intervjuvanec 5 – 16 let). Nekateri mladi so omenili tudi vidike samodiscipline,

vztrajnosti, prizadevanja in motivacije, ki so jih razvili v GAC. »Kljub temu, da ti na začetku ne bo povsem uspevalo, ne smeš nikoli odnehati, večkrat boš ponovil, boljše boš naredil. Vedno se lahko učimo in napredujemo. To more biti tudi naš moto v življenju« (Intervjuvanec 8 – 17 let). »Meni osebno GAC pomeni velik plus, ker mi je tako dal motivacijo za šolo. Na splošno, tudi če nisi animator, sem zahvaljujoč GAC tudi v šoli bolj zagnan ... Vsaj mene motivira, ker tudi tukaj nas spodbujajo in jim ni vseeno, če nismo resni v šoli« (Intervjuvanec 8 – 17 let). »GAC te naredi bolj odgovornega, če si animator, še toliko bolj. Prevzemaš odgovornost, postaneš bolj samostojen« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Najstarejši intervjuvanec dodaja: »Mislim, da so tisti, ki so v GAC od začetka, od 6. ali 7. leta, ko pridejo v srednjo šolo (*lycée* – 15 let) bolj odrasli, zreli, ne vem kako bi objasnil« (Intervjuvanec 13 – 22 let). Nekateri so prepoznali, kako je lahko šport sredstvo za osebno rast: »Nogomet je dober način učenja določenih veščin, ki jih lahko uporabiš v vsakdanjem življenju. Ne gre samo za to, da dobro igraš, da dobro podajaš ali streljaš, ampak za to, da dobro komuniciraš, deluješ kot ekipa, da znaš sodelovati z drugimi« (Intervjuvanec 12 – 21 let). Veščine, o katerih so poročali udeleženci, so: izboljšane komunikacijske spretnosti in medosebni odnosi, ki so pomagali udeležencem pri interakciji v družinskih in drugih okoljih, sposobnost sprejemanja odločitev doma in v šoli ter povečanje samozavesti in zaupanja vase, kar so opredelili kot življenjsko spretnost. V skupinskem pogovoru so mladi izpostavili nekdanjega člana in animatorja v GAC. GAC in animatorstvo sta mu pomenila odskočno desko za ustanovitev svoje organizacije, ki je podobna GAC. »Zakaj se tudi počutimo dobro v GAC, glej Manuja, mi smo še tukaj, on je že odrasel, ustvaril je svoj GAC. Dobro je biti v okolju, kjer vidiš, da imamo prihodnost« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Vsi intervjuvanci, ki so člani v GAC vsaj 6 let ali več (8 intervjuvancev), so se kot na pozitivno posledico GAC nanašali na osebno rast, razvoj in učenje. Zatrjevali so tudi, da jim je GAC pomagal, da so odrasli ali da so postali »boljša oseba«. »V GAC sem malce tudi spoznal samega sebe in svojo družino. Dobil sem zavedanje, da ti na svetu ni vse dano. To pa zato, ker so v GAC zelo različni ljudje glede na njihov ekonomski položaj in nekateri se res trudijo iz meseca v mesec. Na primer, ko se po vsakih poletnih počitnicah ponovno zberemo, vidim, da si nekateri niso privoščili počitnic ... Nekako ti da misliti« (Pineau 2017). Bili so mnenja, da bi brez GAC odrasli na drugačen način in bi to trajalo dlje. Prek GAC so postali vzorniki v svoji skupnosti, tako v GAC kot med prijatelji ali v družini. »V GAC me vidijo kot vzornika, ker sem starejši in sem šel čez celoten program GAC, kjer sem že štirinajsto

leto (Intervjuvanec 13 – 22 let). Mojemu bratu in bratrancem sem v vzor, ker sem tukaj v GAC animator. Moj brat se je pridružil, ker hoče postati animator« (Intervjuvanec 12 – 21 let).

GAC prek svojega delovanja pomaga »članom vstopiti v vsakdanje življenje, v večinsko družbo« (Rémy 2017). Večina anketirancev je izpostavila, da program pomaga motivirati posameznike prek postavljanja ciljev za prihodnost. Rémy dodaja, da je poleg vrednot, ki jih GAC skuša prenašati na mlade, ključnega pomena splošno motiviranje in vztrajanje pri postavljanju ciljev. Poleg tega program poizkuša mladim pomagati pri uresničevanju ciljev, zato jih uči, kakšne cilje naj si zastavljajo (dolgoročne, kratkoročne). »Učimo jih prepoznati svoje zmožnosti, omejitve in kako lahko cilj uresničijo. Torej, naučiti jih poizkušamo samoorganiziranosti z namenom doseganja zelenih ciljev (Rémy 2017). Brat Rémy in drugi v organizaciji *patronage* spremljajo posameznike tekom celega leta. Vsaj enkrat na mesec je vsak član GAC na razgovoru z Rémyjem. Pogovor je neformalen, nanaša se na posameznika, njegovo zadovoljstvo, stanje v šoli, situacijo v družini in vse ostale stvari, o katerih član GAC želi govoriti. Namen pogovora je vzdrževanje stika in pridobivanje informacij o posamezniku in vseh ostalih v GAC. Poleg tega se brat ali oče podrobno pogovorita tudi z najstarejšimi animatorji, ki v večji meri skrbijo za mlajše člane GAC. GAC prek tega spremlja razvoj posameznikov in posreduje, v kolikor pride do težav s posameznikom. Vse večje težave se rešujejo s sodelovanjem staršev (Pineau 2017).

Za vse intervjuvance GAC pomeni varno in spodbujevalno okolje, v katerem odraščajo. Najstarejši od intervjuvancev čuti do GAC neke vrste dolg, ki ga sedaj kot animator vrača. »Vse, kar mi je GAC dal, moram nekako vrniti, zato sem tudi animator in pomagam pri čemerkoli« (Intervjuvanec 13 – 22 let). Nekoliko mlajši trdi, da bi tudi brez programa odrastel, ampak na drugačen način in veliko pozneje. Z varnim okoljem so mladi predvsem mislili na to, da jih je GAC odmaknil od »ulice«, zlasti ob vikendih, ko so imeli tekme (Intervjuvanec 9 – 18 let). Tako so bili odmaknjeni od negativnih vplivov, kot so alkohol, kriminal, droge. Poleg tega je za nekatere (dva od intervjuvanih – tista, ki sta se pridružila pred kratkim, 3 leta) GAC pomenil spremembo pogleda na njihove »slabe« prijatelje, ki so jih imeli pred včlanitvijo v GAC (Intervjuvanec 8 in Intervjuvanec 10). »Vsi smo prišli do zaključka, da je GAC za nekatere zelo pomemben, saj bi morda lahko 'slabo končali'. To smo se že večkrat pogovarjali skupaj s prijatelji. Boljše je, da si v GAC, tu imaš prijatelje, igraš nogomet, lahko vprašaš za nasvet in nisi sam v slabi družbi na

ulicah« (Intervjuvanec 11 – 20 let). Rémy je poudaril, da mlade med dvanajstim in petnajstim letom skušajo čim bolj vključiti in zadržati v GAC, saj je to najbolj kritično obdobje (v šoli se začne kajenje, prijatelji hočejo »iti ven«). Nekateri pri teh letih zapustijo GAC. To je v skladu s Pawsonovo tezo, da so programi socialnega vključevanja najbolj uspešni za tiste udeležence, ki imajo voljo in željo odklona negativnih vplivov ulice. Intervjuvanci so k pozitivnim posledicam GAC dodali, da če ne bi bilo GAC, bi marsikdo izmed njih bil na ulicah in bi počel neumnosti (Intervjuvanec 10 – 18 let). »Ni samo to, zahvaljujoč GAC se vsi mi poznamo, če ne bi bilo GAC, bi bili vsi doma sami in nič ne bi delali, ali pa bi igrali video igrice. GAC nas povezuje« (Intervjuvanec 12 – 21 let). »Seveda, nič ne bi delali, še posebej med vikendi. Dosti prijateljev iz šole imam, ki niso dobro končali ... Ker, ko si na ulici in ko imaš težave v šoli, in nekateri jih imajo tudi doma, lahko hitro končaš v slabi družbi« (Intervjuvanec 6 – 16 let). Kot sem že omenil, je motiviranje mladih za dokončanje šolanja eden glavnih ciljev GAC. »Tukaj nas spodbujajo in jim ni vseeno, če nismo resni v šoli« (Intervjuvanec 8 – 17 let). V GAC je šolanje prioriteta in vedno pred športnimi aktivnostmi. Opisal sem že, da člani GAC organizacije ne vidijo samo kot nogometno društvo, ampak kot kraj, kjer so brat Rémy in drugi usmerjeni na osebni razvoj vsakega posameznika in odraščanje posameznikov.

Za namene raziskave sem pridobil tudi pogled staršev o njihovih razlogih za vpis otrok v GAC in učinkih programa. Nekateri so otroke vpisali v GAC zaradi obveznosti in odsotnosti od doma. »Ker delam skoraj vse dni v tednu v popoldanski izmeni, sem želela vpisati otroka v GAC. Ločena sem, nobenega ni doma in nočem, da bi otrok bil brez družbe ali bil na ulici. Zato sem poklicala v GAC. Sinu je všeč, zato ostaja, jaz pa sem bolj pomirjena. Poleg tega je moj sin zadovoljen in mu je GAC všeč, to pomeni, da v GAC zanj dobro skrbijo« (Starš 1). Mati enega izmed članov GAC dodaja: »Ni samo to, da smo razbremenjene. V GAC sem sina vpisala, zato ker ponuja tudi vzgojo, varnost in spoznavanje vrstnikov« (Starš 2). »Boljše je, kot pa da bi bili doma, sami pred televizijo. Tukaj je angažiran v aktivnostih, se druži, dobi prijatelje. Raje imam sina tukaj, kot pa doma samega, da ne vem kaj počne« (Starš 4). Nekateri so izbrali GAC zaradi ponudbe vere. »GAC je več kot samo center za preživljanje prostega časa, saj ima tudi možnost ponujanje vere. Mislim, da je to dobro za mojega sina« (Starš 3). Motivacija staršev je različna, toda skupna jim je želja, da so otroci v varnem okolju in v družbi ter pod določenim nadzorom.

Brat Rémy vidi v primerjavi z drugimi organizacijami posebnost v delovanju GAC v tem, da imajo z družinami drugačne stike. Nekatere družine so bratom v ustanovi *patronage* bližje in do njih gojijo večje in drugačno zaupanje kot do državnih institucij, npr. šolskih ustanov. Družinam lahko stvari sporočajo na drugačen način. Razlikujejo se tudi v tem, da so animatorji GAC – in vsi tisti, ki so bili člani GAC in še zmeraj občasno zahajajo v GAC – neke vrste »veliki bratje« v soseski in lahko GAC prek njih dostopa do informacij; npr. kaj se dogaja med mladimi v soseski. Animatorji so eni izmed njih in imajo tako drugačen stik z mladimi v soseski in predvsem dostopajo v domene, ki so težko dostopne uradnim ustanovam. Tako ima GAC prek animatorjev in tudi vseh članov in nekdanjih članov večji vpogled v sosesko kot socialne ustanove. Na primer za mlade, ki posedajo po ulicah, mlade, ki so na meji ali del ilegalnih dejanj (prodajanje marihuane). To so potrdili tudi starši v intervjujih. GAC vidi stvari, ki jih starši ne vidijo. Na primer, če njihovi otroci delajo neumnosti. Brez dvoma je ta vpliv omejen zaradi števila udeležencev v GAC, ampak ni nezanimljivo, 150 mladih iz soseske, ki redno, vsaj enkrat tedensko, zahajajo v GAC.

S praktičnim delom animatorstva GAC nudi možnost, da mladi brezplačno opravijo s strani države uradno priznani tečaj za animatorja z namenom spremstva otrok (*Brevet d'aptitude aux fonctions d'animateur d'accueil collectif de mineurs – BAFA*), ki je podlaga in dokazilo za to, da lahko katerikoli prebivalec Francije prevzame odgovornost in spremstvo otrok osnovnih in srednjih šol za športne in kulturne aktivnosti. Ne glede na to, ali so mladi del ekipe animatorjev ali ne, GAC financira tečaj BAFA vsem, v kolikor imajo mladi interes tečaj narediti. Poleg tečaja BAFA, GAC ponuja financiranje in spremstvo praktičnih usposabljanj za študij, povezan s športno vzgojo ali športom. GAC ponuja tudi šolsko pomoč in pomoč družinam pri iskanju organizacij za socialno in drugo pomoč.

7.5 Premoščujoči in povezujoči socialni kapital v GAC

Kot povezujoči socialni kapital sem opredelil procese in aktivnosti, katerih namen je obdržati že ustvarjene odnose z med seboj podobnimi osebami. GAC je kraj povezujočega socialnega kapitala z nekaj vidikov. Nekateri člani prek GAC poglobljajo prijateljstva, ki so jih že predčasno ustvarili v šoli. »Bil sem v drugem klubu, ki mi ni bil všeč, zato sem prijatelja, ki je takrat že bil član GAC, vprašal, če pozna kakšen klub, predlagal mi je GAC. Poizkusil sem, všeč mi je bilo in sem ostal,

že 3 leta« (Intervjuvanec 10 – 18 let). Vsi so pritrdili, da je druženje v GAC samo še poglobilo njihova prijateljstva. Kljub temu to ne pomeni da v GAC niso spoznali novih prijateljev. Drugi vidik povezujočega socialnega kapitala je ustvarjanje občutka pripadnosti, občutka druge družine. Ker je sodelovanje med člani GAC neizbežno, je ustvarjanje povezujočega socialnega kapitala pričakovana posledica. Poleg tega GAC temelji na veliki povezanosti, solidarnosti in zaupanju med člani in organizatorji, ki je ključnega pomena za vse pozitivne učinke programa. O vsem tem sem v prejšnjih poglavjih že govoril. Kljub visoki stopnji povezujočega socialnega kapitala (občutek družine, vzajemnost) to ni pomenilo, da je društvo zaprto do novih članov. Člana GAC, ki se je pridružil pred trema letoma, sem o tem natančno povprašal. »Na začetku se vsekakor počutiš, da ne pripadaš in nisi povsem v vzdušju, ampak se je to hitro spremenilo, hitro sem se vklopil v skupino ... To je tudi zaradi splošnega vzdušja v GAC, ki je spontano in sprejme vsakogar in hitro navežeš stike, saj tukaj preživimo dosti časa in so aktivnosti tudi tako narejene. Ob igranju nogometa je ta 'integracija' potekala še toliko lažje« (Intervjuvanec 8 – 17 let). »Ne, ne moreš biti odrinjen. Ko pride nov, ga enostavno sprejmemo, avtomatsko se integriraš v skupino. Dobro je, ker GAC deluje po skupinah, tako nas je manj in se prvo dobro integriraš v skupino in potem avtomatsko z vsemi ostalimi. Tudi če nekako ne dobiš mesta, te bomo poskušali integrirati« (Intervjuvanec 12 – 21 let).

Društva ali organizacije, ki imajo opravka z religijo, so pogosto med skupinami, v katerih je močno prisoten povezujoči socialni kapital. GAC ni tak primer, prav nasprotno. V GAC po besedah Rémyja nobena religijska skupnost ne predstavlja večine. Poleg tega je veliko tudi nevernih. Mladi so v intervjujih dejali, da religija ni ključnega pomena in da je stranska zadeva. Iz intervjujev in na podlagi osebne udeležbe lahko to potrdim. Pri vprašanju, ali člane GAC religijski del moti, so mi odgovorili: »Ne moti me, saj religija ni toliko prisotna in je med aktivnostmi sploh nevidna ter molitev ni obvezna. Sam nisem veren, imam pa verne prijatelje različnih religij. Bolj pomembno je, da v GAC niso samo kristjani in da je več religij, tako da imamo vsi možnost se učiti od ostalih in razumeti ostale« (Intervjuvanec 5 – 16 let). Člani islamske religije so povedali: »Na začetku ja, nas je malo motilo, tudi zato, ker nismo vedeli, kako naj se obnašamo v cerkvi. Kasneje pa smo se navadili, dobro je spoznati tudi druge religije« (Intervjuvanec 8 – 17 let). »Vedno je plus spoznat novo religijo, sploh če je ne doživiš vsakodnevno in ne izhajaš iz te kulture« (Intervjuvanec 11 – 20 let). To so vidiki premoščujočega socialnega kapitala, ki ustvarja stike med različnimi ljudmi,

v tem primeru ljudmi različne religije in kulturnega ozadja. Nekateri so poudarili vzajemno spoznavanje. To deluje tudi obratno, tudi če je GAC voden v krščanskem duhu, ni nič narobe, če so tukaj mladi iz druge religije. »To je nek plus, saj tudi mi spoznavamo drugo religijo, tako se bolj spoštujemo; sploh sedaj, ko je taka situacija« (Intervjuvanec 12 – 21 let). Tukaj ponavljam besede Rémyja, ki poudarja, da je spoštovanje molitve neke osebe, ki je verna, naj si bo spoštovanje s strani osebe druge religije ali neverne osebe, zelo pomembno za spoštovanje in strpnost med nami vsemi. Po drugi strani morajo tudi verne osebe spoštovati tiste, ki z njimi ne molijo ali niso iste vere. Vsak otrok ali mladostnik, ki bo v taki meri vzgojen, ne bo gojil sovraštva do drugače verujočih, ampak bo bil zagotovo bolj strpen in spoštljiv. Rémy dodaja, da je raznolikost članov GAC izrednega pomena za ustvarjanje vrednot, kot sta spoštovanje in strpnost, ter je prepričan o uspešnosti le-teh. Torej, člani GAC so raznoliki, prihajajo iz različnih kultur, različnih religij ter socialnih slojev, zato je spoznavanje drug drugega temeljni proces v GAC, kar predstavlja premoščujoči socialni kapital. Poleg tega je GAC kraj, kjer se ustvarjajo številna nova prijateljstva med člani GAC, njihovimi družinami in v času tekm z drugimi člani društev. Člani GAC so hkrati ustvarjali premoščujoči socialni kapital na podlagi religijskih, kulturnih in socialnih razlik, po drugi strani pa povezujoči socialni kapital prek trdne skupinske identitete in poglobljanja prijateljstva za nekatere člane.

8 UGOTOVITVE

Športna aktivnost (nogomet) je v GAC uporabljena kot del širšega cilja osebnojnega razvoja in ustvarjanja socialnega kapitala med udeleženci prek nastanka medosebnih stikov. Člani GAC so v sklopu športnih aktivnosti razvijali veščine in prek medsebojnih stikov skupinski duh, ki se je razširil izven konteksta in območja delovanja GAC v njihova vsakdanja življenja. Vsi udeleženci so uspeli ustvariti medsebojne stike in prijateljstva, saj je splošen organizacijski kontekst naravnani v smeri ustvarjanja medsebojnih stikov in prijateljstev. Intervjuvanci so imeli občutek, da pripadajo neki mreži prijateljev, prek katere so imeli določene koristi, ta se prav tako kot skupinski duh širi izven konteksta GAC v njihova vsakdanja življenja. Socialni kapital je v GAC prisoten tako, da lahko člani dostopajo do koristi in so prepričani, da imajo možnost dostopa do koristi, ki izhajajo iz navezanih stikov. V GAC so to predvsem čustvena pomoč in splošna podpora ter motivacija posameznika. GAC torej zagotavlja okolje za nastanek družbene interakcije, ki predstavlja temelj za nastanek socialnega kapitala. Deluje kot neke vrste posrednik. GAC je tudi

kraj ustvarjanja premoščujočega in povezujočega socialnega kapitala. Moje ugotovitve so skladne z ugotovitvami, ki sem jih podal v teoretičnem delu, in sicer, da se oba socialna kapitala pojavljata sočasno in da nista ali ali kategoriji. Člani GAC so po nekaterih vidikih ustvarjali premoščujoči socialni kapital, po drugih pa povezujoči socialni kapital. Člani GAC so na eni strani ustvarjali premoščujoči socialni kapital na podlagi religijskih, kulturnih in socialnih razlik, po drugi strani pa povezujoči socialni kapital prek trdne skupinske identitete in poglobljanja prijateljstev za nekatere člane. Oba vidika socialnega kapitala se torej prepletata.

Športna aktivnost je bila v GAC uporabljena tudi za ustvarjanje okolja za učenje, naj si bo veččin ali splošnega bontona. Veščine, o katerih so poročali udeleženci, so: izboljšane komunikacijske spretnosti in medosebni odnosi, ki so pomagali udeležencem pri interakciji v družinskih in drugih okoljih, sposobnost sprejemanja odločitev doma in v šoli ter povečanje samozavesti in zaupanja vase, kar so opredelili kot življenjsko spretnost. GAC je tako lahko viden kot kraj pridobivanja novih praktičnih veščin in znanj, uporabnih na drugih področjih življenja, ter tako kraj socialnega vključevanja mladih. GAC ima v soseski pomembno vlogo vključevanja prek zagotavljanja varnega, podpornega okolja za vzgojo in razvoj posameznika. Mladim omogoča prevzemanje odgovornosti prek osebostnega razvoja, ki gradi na motivaciji, samozavesti ter osebnih, družbenih in življenjskih spretnostih. Sočasno zagotavlja mehanizme za ustvarjanje vrednot, kot so spoštovanje, zaupanje, vzajemnost. GAC skuša prek športa, z uporabo nešportnih mehanizmov, ustvarjati kontekst, prek katerega vpliva na posameznike. GAC prepozna, da se številni mladi srečujejo z med seboj povezanimi težavami, kot so šibak socialni položaj, pomanjkanje šolanja, nizka samozavest in apatičnost. Programi, kot je GAC, uporabljajo šport kot sredstvo za izobraževanje in razvoj veščin, ki so uporabne tudi v drugih življenjskih situacijah. Kot ugotavlja Crabbe (v Cowell in drugi 2004, 267), takšni programi uporabljajo šport za spodbujanje in motiviranje mladih. GAC tako deluje na dveh nivojih, na nivoju posameznika (gradnja samozavesti, pozitivne samopodobe, osebne veščine) in na nivoju skupine (gradnja kohezivnosti, skupinskega duha, socializacija med vrstniki).

Splošen organizacijski kontekst GAC (*esprit patro*) je osrednjega pomena za delovanje organizacije in doseganje pozitivnih posledic na osebni in skupinski ravni. Kontekst je izrazito nekonkurenčen, s poudarkom na vključevanju vseh in ne samo določenih posameznikov. Primer

GAC je v skladu s teoretičnimi ugotovitvami, ki trdijo, da naj bi bil kontekst, ki temelji na spoštovanju, vključevanju in sodelovanju, ne pa na konkurenčnosti in izpostavljanju posameznikov, ustrezen za ustvarjanje morebitnih pozitivnih koristi športa. GAC temelji na ustvarjanju ustreznega okolja za spremstvo mladih članov družbe pri odraščanju. Glavni način delovanja je vključevanje posameznikov v družbo prek ene izmed športnih ali kulturnih aktivnosti društva. V mojem primeru se je organizacijski kontekst izkazal za pomembnega tudi pri motivaciji posameznikov za ostanek v GAC. Motivacija posameznika za športno aktivnost je večja, v kolikor je splošno vzdušje nekonkurenčno, prijateljsko in vključevalno. Splošno vzdušje je v mojem primeru bilo tudi tesno povezano z ustvarjanjem vrednot, kot so spoštovanje, vzajemnost, solidarnost in zaupanje.

Nešportna komponenta GAC, ki zajema organizacijski kontekst (*esprit patro*, vrednote: spoštovanje, solidarnost in občutek vzajemnosti ter skupinskega duha) in osebni razvoj (pridobivanje veščin in sposobnosti) ter ustvarjanje osebnih stikov, prijateljstev (ustvarjanje socialnega kapitala in posledično dostop do koristi), bi lahko bila ključnega pomena za ustvarjanje vseh morebitnih pozitivnih posledic športne aktivnosti in bi lahko v mojem primeru bila potreben pogoj za socialno vključevalni potencial športa. Nešportna komponenta, predvsem medsebojni odnosi, druženje in organizacijski kontekst, je postala za udeležence – po določenem času članstva – bolj pomembna od športne aktivnosti same. To kaže tudi analiza o motivaciji članov GAC za sodelovanje v organizaciji. Motivacija je bila ob včlanitvi predvsem usmerjena na igranje nogometa in na vse pozitivne posledice, ki jih nogomet predstavlja za posameznika. S časom se je motivacija za nadaljevanje udejstvovanja v GAC spremenila in je bolj usmerjena na nešportno komponento, natančneje na druženje in splošen organizacijski kontekst v GAC. Iz teh ugotovitev bi lahko sklepal, da ima nešportna komponenta osrednji pomen pri oblikovanju in izvajanju programov, kot je GAC, saj je v mojem primeru pomenila motivacijo za članstvo v organizaciji. Športna aktivnost je v GAC uporabljena kot sredstvo za doseganje razvoja posameznika, ki je primarni fokus programa. Na podlagi proučevanja delovanja organizacije in konteksta športnih aktivnosti in vplivov, ki jih je imela športna aktivnost na posameznike, lahko sklepam, da bi lahko bil prevzem družbenega in osebnega razvoja kot osrednjega pristopa programa socialnega vključevanja prek športa kot trdi (Crabbe 2006, 19) ključnega pomena za doseganje pozitivnih rezultatov športa.

Zaradi raznolikosti programov, udeležencev, procesov in razmerij je nemogoče določiti objektivne teoretične osnove programov socialnega vključevanja. Vsak program potrebuje sebi lastna programska izhodišča, ki so prilagojena različnim okoliščinam. Programi socialnega vključevanja morajo biti prilagojeni lokalnim okoliščinam/značilnostim. Upoštevati morajo značilnosti soseske, v kateri se nahajajo (infrastruktura, prebivalstvo, dohodki, socialni status, najpogostejše težave), in dostopnost (finančno, geografsko) ciljnim skupinam. Poleg tega morajo programi naslavljeni in odgovarjati potrebam posameznikov v skupnosti (soseski).

9 ZAKLJUČEK

Šport je lahko ustrezno sredstvo za socialno vključevanje mladih prek nastanka socialnega kapitala in osebnostnega razvoja posameznika. Kljub temu, šport ne ponuja rešitev socialnih problemov družbe. Cilj mojega proučevanja ni bil posploševanje in poenostavljanje razmerja med športno aktivnostjo in koristmi, ki jih šport lahko prinaša, temveč prikazati, da lahko programi socialnega vključevanja prek športa v določenih okoliščinah vplivajo na določene osebe, odvisno od organizacije teh programov in pogojev, v katerih delujejo. V mojem primeru se pod potrebne pogoje za doseganje vključevalnega potenciala športa uvršča organizacijski kontekst, ki je izrazito ne tekmovalen in poudarja vrednote kot so spoštovanje in vzajemnost. Posledično so udeleženci ustvarjali povezave in medsebojne stike, kar vodi v pridobivanje socialnega kapitala. Za vključevalni potencial športa je ključen tudi svojevrsten program osebnostnega razvoja, v mojem primeru program animatorstva, preko katerega so posamezniki pridobivali veščine in samozavest. Brez prevzema pristopa uporabe športa, ki temelji na osebnostnem in družbenem razvoju ter spremstva vsakega posameznika s strani organizatorjev športne aktivnosti, bi program najverjetneje v zelo omejeni meri lahko zagotavljal vključevalni potencial športa. Uporaba športa kot sredstva, kot je bila prikazana v mojem primeru, je del dolgoročnega, bolj holističnega pristopa, ki vključuje mlade, družine in druge člane družbe z namenom ustvarjanja boljših priložnosti za prihodnost. Šport je le del, toda, v kolikor izkoriščen, pomemben del širšega programa socialnega vključevanja in družbene preobrazbe.

10 LITERATURA

1. Bailey, Richard. 2005. Evaluating the relationship between physical education, sport and social inclusion. *Educational Review* 57 (1): 71–90.
2. Bordieu, Pierre. 1986. The Forms of Capital. *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, ur. John Richardson, 241–258. New York: Greenwood.
3. Blackshaw, Tony in Jonathan Long. 2005. What’s the Big Idea? A Critical Exploration of the Concept of Social Capital and its Incorporation into Leisure Policy Discourse. *Leisure Studies* 24 (3): 239–258.
4. Coalter, Fred. 2007. Sports Clubs, Social Capital and Social Regeneration: ‘ill-defined interventions with hard to follow outcomes’?. *Sport in Society* 10 (4): 537–559.
5. --- 2012. ‘There is loads of relationships here’: Developing a programme theory for sport for-change programmes. *International Review for the Sociology of Sport* 48 (5): 594–612.
6. Coalter, Fred, Mary Allison, John Taylor. 2000. *The role of sport in regenerating deprived areas*. The Scottish Executive Central Research Unit - University of Edinburgh. Dostopno prek: <http://www.gov.scot/resource/doc/156589/0042061.pdf> (26. julij 2017).
7. Coalter, Fred in Catherine E. Draper. 2016. “There’s just something about this club. It’s been my family.” An analysis of the experiences of youth in a South African sport-for-development Programme. *International Review for the Sociology of Sport* 51 (1): 44–60.
8. Cowell, Jacqui., James Skinner and Dwight H. Zakus. 2008. Development through Sport: Building Social Capital in Disadvantaged Communities. *Sport Management Review* 11: 253–275.

9. Crabbe, Tim. 2006. Knowing the score Positive Futures Case Study Research: Final report. *Positive Futures Team and Crime Concern*. Dostopno prek: http://ke/www.dldocs.stir.ac.uk/documents/0607_YPSMPG11.pdf (26. julij 2017).

10. Darcy, Simon, Hazel Maxwell, Melissa Edwards, Shauna Sherker. 2014. More than a sport and volunteer organisation: Investigating social capital development in a sporting organization. *Sport Management Review* 17 (4): 395–406.

11. European Commission. 2004. *Studies on Education and Sport, Sport and Multiculturalism, Final Report*. PMP, Institute of Sport and Leisure Policy, Loughborough University. Dostopno prek: <http://www.isca-web.org/files/Sport%20and%20Multiculturalism%20EU%202004.pdf> (27. julij 2017).

12. European Commission. 2007. *Commission staff working document – The EU and Sport: Background and context*. Dostopno prek: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TEXT/?uri=CELEX%3A52007SC0935> (26. julij 2017).

13. European Union. 2000. *Study on Sport as a tool or the Social Integration of Young People - Final report*. Dostopno prek: <http://www.isca-web.org/files/EU%20Documents/Sport%20as%20a%20Tool%20for%20Social%20Integration%20of%20young%20People.pdf> (26. julij 2017).

14. Gasparini, William in Aurelie Cometti. 2010. *Sport facing the test of cultural diversity. Integration and intercultural dialogue in Europe: analysis and practical examples*. Council of Europe. Dostopno prek: <http://www.coe.int/t/DG4/EPAS/resources/6718%20Sport%20facing%20cultural%20diversity%20assemble.pdf> (26. julij 2017).

15. Gozzoli, Caterina., Chiara D'Angelo in Emanuela Confalonieri. 2013. Evaluating sport projects which promote social inclusion for young people: a case study. *Revista Iberoamericana de Psicología del Ejercicio y el Deporte* 8 (1): 145–163.

16. Groupe Amicale Sportif de Clignancourt. 2016. *Aidons-les a se construire un avenir*. Dostopno prek: http://patro.gac.free.fr/modules/Content/Web_Plaquette_GAC_2016.pdf (26. julij 2017).

17. Haudenhuyse, Reinhard., Marc Theeboom, Zeno Nols. 2012. Sports-based interventions for socially vulnerable youth: Towards well-defined interventions with easy-to follow outcomes?. *International Review for the Sociology of Sport* 48 (4): 471–484.

18. Henry, Ian. 2015. *Research for Cultural Committee – The Role of Sport in Fostering Open and Inclusive Societies*. Centre of Olympic Studies & Research, Loughborough University. Dostopno prek: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STU_D/2015/563395/IPOL_STU\(2015\)56339_5_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STU_D/2015/563395/IPOL_STU(2015)56339_5_EN.pdf) (26. julij 2017).

19. Kunz, Valeria. 2009. Sport as a post-disaster psychosocial intervention in Bam, Iran. *Sport in Society* 12 (9): 1147–1157.

20. Kelly, Laura. 2010. ‘Social inclusion’ through sports-based interventions?. *Critical Social Policy* 31 (1): 126–150.

21. Lin, Nan. 2001. *Social Capital: A Theory of Social Structure and Action*. New York: Cambridge University Press.

22. Long, Jonathan, Mel Welch, Peter Bramhan, Jim Butterfield, Kevin Hylton, Eddy Llyod, Karen Bowden in Paul Robinson. 2002. *Count me in The Dimensions of Social Inclusion through Culture and Sport*. Centre for Leisure and Sport Research. Leeds Metropolitan University. Dostopno prek: http://eprints.leedsbeckett.ac.uk/638/7/Count%20Me%20In_The%20Dimensions%20of%20Social%20Inclusion%20through%20Culture%252C%20Media%20and%20Sport.pdf (26. julij 2017).

23. Maxwell, Hazel., Carmel Foley, Tracy Taylor, Christine Burton. 2013. Social Inclusion in Community Sport: A Case Study of Muslim Women in Australia. *Journal of Sport Management* 27: 467–481.
24. Marivoet, Salome. 2014. Challenge of Sport Towards Social Inclusion and Awareness-Rising Against Any Discrimination. Lusophone University of Humanities and Technologies. Dostopno prek: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/pcssr.2014.63.issue-1/pcssr-2014-0017/pcssr-2014-0017.pdf> (11. september 2017).
25. Ministère d'Education Nationale. 2017. L'Education Prioritaire. Dostopno prek: <http://www.education.gouv.fr/cid187/l-education-prioritaire.html> (27. julij 2017).
26. Nichols, Geoff., Richard Tacon, Alison Muir. 2012. *Sociology* 47 (2): 350–367.
27. Niessen, Jan. 2000. *Diversity and cohesion new challenges for the integration of immigrants and minorities*. Council of Europe Publishing. Dostopno prek: http://www.coe.int/t/dg3/migration/archives/documentation/Series_Community_Relations/Diversity_Cohesion_en.pdf (26. julij 2017).
28. Nathan Sally, L Lynn Kemp, Anne Bunde-Birouste, Julie MacKenzie, Clifton Evers in Tun Aung Shwe. 2013. We wouldn't of made friends if we didn't come to Football United: the impacts of a football program on young peopl's peer, prosocial and cross-cultural relationships. *BMC Public Health* 13 (399): 1–16.
29. Nicholson, Matthew and Russel Hoye. 2008. *Sport and Social Capital*. Burlington: Elsevier Ltd.
30. Portes, Alejandro. 1998. Social Capital: Its Origins and Applications in Modern Sociology. *Annual Review of Sociology* 24: 1–24.
31. Pineau, Louis. 2017. Intervju z avtorjem. Pariz, 1. marec.

32. Rémy. 2017. Intervju z avtorjem. Pariz, 5. marec.
33. Seippel, Ornulf. 2006. Sport and Social Capital. *Acta Sociologica* 49 (2): 169–183.
34. Sillen, Dion. 2015. *Social capital in sport clubs*. Sports, Culture and Society, University of Amsterdam. Dostopno prek: <https://sportenmaatschappij.files.wordpress.com/2016/01/d-sillen-social-capital-in-sport-clubs.pdf> (26. julij 2017).
35. Skupinski intervju. 2017. Intervju z avtorjem. Pariz. 5. marec.
36. Spaaij, Ramon. 2012. Building Social and Cultural Capital among Young People in Disadvantaged Communities: Lessons from a Brazilian Sport-based Intervention Program. *Sport, Education and Society* 17 (1): 77–95.
37. Spaaij, Ramon. 2011. Beyond the playing field: Experiences of sport, social capital, and integration among Somalis in Australia. *Ethnic and Racial Studies* 35 (9): 1519–1538.
38. Spaaij, Ramon. 2010. *Using Recreational Sport for Social Mobility of Urban Youth: Practices, Challenges and Dilemmas*. Sociétés et jeunesses en difficulté. Dostopno prek. <http://sejed.revues.org/6641> (25. julij 2017).
39. Spaaij, Ramon. 2009. Personal and social change in and through sport: crosscutting themes. *Sport in Society* 12 (9): 1265–1268.
40. Sport and social inclusion. 2006. Dostopno prek: <https://www.euractiv.com/section/sports/linksdossier/sport-and-social-inclusion/#ea-accordion-further-reading> (26. julij 2017).
41. Sport Inclusion Network. 2012. *Inclusion of Migrants in and through Sports A Guide to Good Practice*. Vienna Institute for International Dialogue and Cooperation. Dostopno

prek: <http://www.footballforequality.org/fileadmin/mediapool/pdf/spin/SPIN-GPG-sc.pdf>
(27. julij 2017).

42. Super, Sabina., Niels Hermans, Kirsten Verkooijen, Maria Koelen. 2014. Enhancing life prospects of socially vulnerable youth through sport participation: a mixed methods study. *BMC Public Health* 14 (703): 1–13.
43. Tacon, Richard Charles. 2013. *Social Capital Development in Voluntary Sports Clubs*. PhD thesis, Birkbeck: University of London. Dostopno prek: <http://bbktheses.d.a.ulcc.ac.uk/37/> (26. julij 2017).
44. Tacon, Richard. 2007. Football and social inclusion: Evaluating social policy. *Managing Leisure* 12: 1–23.
45. Vermeulen, Jeroen in Paul Verweel. 2009. Participation in sport: bonding and bridging as identity work. *Sport in Society* 12 (9): 1206–1219.
46. Waring, Amanda in Carolynne Mason. 2010. Opening doors: promoting social inclusion through increased sports opportunities. *Sport in Society* 13 (3): 517–529.
47. Welseth, Kristin. 2008. Bridging and bonding social capital insport—experiences of young women with an immigrant background. *Sport, Education and Society* 13 (1): 1–17.
48. Woolcock, Michael. 1998. Social capital and economic development: Toward a theoretical synthesis and policy framework. *Theory and Society* 27: 151–208.

PRILOGE

Priloga A: Intervju z direktorjem GAC, brat Rémy, 5. marec 2017

Kaj je *patronage*?

Patronage je ustanova, ki je usmerjena v materialno ali duševno podporo in razvoj mladih preko aktivnosti v prostem času. *Patronage* so lahko župnijske, občinske ali povsem privatne. GAC je torej župnijska *patronage*, župnije z imenom Notre-Dame de Bon Conseil iz 18. distrikta Pariza. V začetku 20. stoletja je z zakoni ločitve cerkve od države in z namenom nadaljevanja aktivnosti *patronage* bila ustvarjena organizacija GAC, tako da je zadostila novi laični zakonski ureditvi. *Patronage*-e se pojavijo v različnih državah po Evropi v obdobju med 19. in 20. stoletjem. Delovanje *patronage*-e je prvotno povezano z izobraževanjem mladih izhajajoč iz delavskega razreda. Pojem je povezan s *patronage*-ami v Belgiji in Franciji. *Patronage*-e se v Franciji v večji meri razvijajo v župnijah konec 19. stoletja. Leta 1898 se *patronage*-e v Franciji povežejo v športno federacijo, ki od takrat večkrat spremeni ime, sedaj pa so *patronage*-e združene v športno federacijo z imenom *Fédération Sportive et Culturelle de France*. Z zakoni ločitve cerkve od države, so *patronage*-e prevzele status organizacij. Leta 1965 je francoska cerkev pod vplivi laicizacije Francije spremenila *patronage*-e, ki so danes v večji meri laične športne in kulturne organizacije, ki pa niso izgubile stika s starim konceptom *patronage* iz 19. stoletja. *Patronage*-e v Franciji izhajajo iz sredine 19. stoletja, ko se je celotna Francija in Pariz industrializiral. Sočasno s procesom industrializacije je potekala tudi imigracija kmečkega prebivalstva iz ruralnih predelov v urbana središča in naselitev tega prebivalstva v bližnji okolici tovarn. Število prebivalstva na majhnem prostoru je naraščalo, nastanitvene razmere niso dohajale pritoku prebivalstva, zato so bile življenjske razmere prebivalstva mizerne. V takratnem obdobju so bili otroci od desetega leta starosti v spremstvu obrtnikov z namenom učenja bodoče obrti. Vajenec je torej zapustil svojo družino in živel pri gospodarju obrti, ki je v francoskem jeziku poimenovan patron, v slovenskem prevodu gospodar, šef, vodja, zaščitnik. *Patronage*-e so skrbele za otroke toda zgolj v nedeljo, edini dela prost dan. Namen *patronage* je (bil) prijetno preživljanje prostega časa z igro. Sčasoma so *patronage*-e postale več kot prostor za preživljanje prostega časa, saj so otroci v *patronage*-ah bili vzgajani in šolani. *Patronage*-e so predstavljale tudi poseben stik z gospodarjem, saj je vsak otrok v *patronage* imel skrbnika, ki je otroka vzgajal in ščitil njegove pravice nasproti gospodarju. *Patronage*-e so tako postale posrednik pri iskanju poklica za otroke. V otrokovo korist so iskale

pravične in poštene gospodarje. Beseda *patronage* izhaja iz glagola *patroner quelq'un* v prevodu zaščititi koga, skrbeti za koga, pospremiti. To velja za vsakega, ki pride v GAC, saj je poimenovan kot *patronné* v prevodu zaščitenec, oseba ki je v spremstvu druge osebe.

Kaj je GAC, kaj ponuja GAC mladim?

GAC ponuja različne aktivnosti. Med družabne aktivnosti spadajo različne namizne in zabavne igre kot so mini-nogomet, namizni tenis, bilijard, šah in druge, katere člani društva dostopajo v prostorih društva. Kulturne aktivnosti so otroški kor, hip hop ples in gledališke vaje za nastope na kulturnih dogodkih GAC. GAC nudi tudi poletne kolonije, ki potekajo med šolskimi počitnicami. Poleg kulturnih in družabnih aktivnosti imajo zaradi skupnega druženja pomembno vlogo tudi dodatne aktivnosti kot so družinski večeri, dnevi prijateljstva (bazar), dnevi iger, družinski praznik, prireditve ob koncu leta ter generalna skupščina društva. Med športne aktivnosti, ki so poglavitne aktivnosti GAC spada nogomet, namizni tenis, plavanje in šah. Za vsako od aktivnosti so predvideni treningi in sodelovanje v posebno prirejenih ligah. GAC nudi in organizira športne, kulturne in družabne aktivnosti, ki so hkrati izobraževalne in namenjene mladim. Vse aktivnosti so pod vodstvom religijskih oseb Saint Vincent de Paul in so ponujene mladim ne glede na spol med 6 in 25 letom. GAC je neke vrste mladinski center, ki ponuja aktivno preživljanja prostega časa in vzgojo mladih. Trenutno (Maj 2017) je v GAC okoli 150 mladih. Program geografsko ni omejen zgolj na mlade iz soseske toda velika večina članov prihaja iz neposredne bližine. V soseski je veliko število mladih, ki izhajajo iz imigrantskih družin, enostarševskih družin in družin z ekonomskimi težavami. Položaj nekaterih družin je težak zaradi prepletajočih si težav kot so neustrezno okolje, še posebej povišana stopnja kriminala, nezaposlenost, nizki dohodki, nizka izobrazba, slabe nastanitvene razmere, slabo zdravje, razdor družin ter nizka socialna in čustvena podpora. GAC je zato večkrat soočen z mladi, ki so demotivirani in v težkih življenjskih situacijah. Program je zgrajen na prepričanju, da lahko šport mladim širi osebna omrežja in ponudi vzor za prihodnost ter boljše vzgojne prakse kot pa tiste prakse lažje dostopne urbanih okoljih in predmestjih velikih mest.

Ali ste posebej osredotočeni na mlade v določenih družbenih situacijah? Ali imate ciljne skupine?

GAC je odprt za vse mlade. GAC je mešanica več stvari. Prvič, je GAC klasičen rekreacijski center, z organizacijo različnih aktivnosti izven šolskega časa med vikendi in kolonijami v času šolskih počitnic. V Franciji imajo podobno vlogo tako imenovani Centri za sprejem mladoletnih, toda GAC je več kot. Drugič, GAC je dejaven na športnem področju kot, s strani države, licencirana športna organizacija, ki omogoča udejstvovanje v športnih aktivnostih. GAC je pri nogometu član športne federacije *patronage* (*Fédération Sportive et Culturelle de France*), kar omogoča igranje njihovih članov v posebnih nogometnih ligah. Tretjič, GAC je dejaven na družbeno-socialnem področju na nivoju soseske (18. okrožje Pariza), z organizacijo kulturnih in drugih dogodkov z namenom zblíževanja družin iz raznovrstnih kulturnih in socialnih okolij. To so tri značilnosti *patronage*, ki niso ločene ena od druge. V *patronage* ne moremo priti samo igrati nogometa. Sprva pridemo v *patronage* in nato sele sodelujemo v aktivnostih *patronage*. Isto velja za animatorje, sprva so del *patronage* v njeni celoti in šele kasneje lahko dostopajo do aktivnosti.

Kaj je v ozadju aktivnosti, kaj skušate preko športa sporočiti mladim?

V ozadju vseh aktivnosti je osebni razvoj v treh dimenzijah. Telo, duša in um. GAC temelji na osebni razvoju preko športa in preko vzgoje uma in ponudbe vere. Delujemo tako da ponudimo vero, duhovno življenje, povedati, da obstaja, jo opisati in da se potem vsak posameznik v GAC odloči po njegovih željah. Mi ponujamo, mladi sprejmejo v kolikor so zainteresirani. Tri dimenzije so prisotne v vseh domenah GAC z namenom razvoja in vzgoje posameznika, da pride do samo izpolnitve, avtonomije, neodvisnosti, svobode, itd., lahko bi rekli da je to splošna, splošna vzgoja (*education populaire*). Namen je da so mladi kar se da najbolj vzgojeni, ko zapustijo GAC.

Kakšno je vzdušje v času aktivnosti? Kaj je *esprit patro*?

V središču je naš družinski duh. V *patronage*-i želimo graditi na družinskem duhu. Na splošno so razmerja v družini drugačna kot na delovnem mestu ali med prijatelji, razmerja so bolj trdna, močnejša. GAC pri svojem delovanju želi privedi mladostnike do avtonomije, samostojnosti in nenazadnje do svobode. Ampak zaradi tesnih razmeri lahko pride do konfliktov, ampak življenje poteka naprej, ... prisotna je neke vrste iskrenost in odkritost drug do drugega, ... starejši, ki skrbijo za mlajše vedno, v GAC spoštujemo starejši, ki igrajo skupaj z mlajšimi, vsi skrbijo za mlajše, ne glede na to ali so animatorji ali ne,... v GAC nikoli ne pozabljamo mlajših članov. Starejši so za vzor mlajšim, starejše se vedno spoštuje, ki so hkrati tudi veseli, da igrajo z mlajšimi.

Esprit patro pomeni tudi spontanost in lahkotnost vsega kar počnemo. Nas namen ni, da bomo izumljali zahtevne aktivnosti, namen je res živeti s tem kar imamo in to smo mi vsi. Mladim in vsem, ki nas obiskujejo ponujamo vzdušje, družinsko okolje, ne pa neke aktivnosti, katere bi zaužili in od tega imeli samo trenutno zadovoljstvo.

Kaj želite ponuditi mladim preko izkušnje animatorstva?

Z namenom ustvarjanja družinskega duha in z namenom vzgoje preko športa, ponujamo mladim, ki to želijo prevzemanje odgovornosti, pri dopoljenem dvanajstem letu starosti. Mladi, ki se za to odločijo sledijo določenim korakom. Nivoji so narejeni po starosti mladih. Vsak nivo ima enako delovanje. Ko je posameznik del nivoja ima enkrat na teden določene dolžnosti do GAC. Vse to je organizirano in pripravljeno ter zahteva od posameznika resnost, zbranost, odgovornost in angažiranost. Mladi, ki so del skupine animatorjev imajo dodatna izobraževanja in stik z drugimi animatorji ter menoj. Enkrat ali dvakrat na mesec imamo v GAC skupen sestanek vseh nivojev. Vse skupine se razvijajo v GAC z lasnim ritmom, s svojimi sestanki, izobraževanji in praktičnim delom. Poleg tega so vsi animatorji zbrani v nedeljo popoldan; to je pomemben dogodek v *patronage*, GAC je odprt zgolj zanje. To je čas ko vsi igrajo skupaj. Skupina animatorjev je srce *patronage*. Tisti pa, ki so zaključili in so postali animatorji so tisti, ki držijo pri življenju GAC. Animatorji imajo veliko praktičnih izkušen iz *patronage*. Z vzgojo in časom v GAC smo jim posredovali določeno sporočilo. Oni potem to sporočilo sporočajo drugim, mlajšim članom. Ne smemo pozabiti, da so vsi prostovoljci, ponudimo in financiramo jim tudi tečaj BAFA in tečaj prve pomoči in ostalo. Nekateri želijo iti dlje in se vključiti v domeno izobraževanja. *Patronage* lahko financira obvezne študijske prakse. Trenutno je v GAC 17 animatorjev, ekipa zelo dobro deluje, z GAC so zaposleni vsak teden, vsak teden nekaj dajo GAC, kar tukaj zelo cenimo. Malo je taksnih okolji, kjer animatorstvo poteka preko celega leta, lahko je to pri kolonijah in taborih, ampak to traja nekaj dni ali tednov mogoče. V GAC to poteka preko celega leta, ko imajo mladi poleg tega tudi šolske obveznosti. GAC preko svojega delovanja pomaga članom vstopiti v vsakdanje življenje, v večinsko družbo. Poleg vrednot, ki jih GAC skuša prenašati na mlade, je ključnega pomena splošno motiviranje in vztrajanje pri postavljanju ciljev. Poleg tega, program poizkusa mladim pomagati pri uresničevanju ciljev, zato mlade uči kakšne cilje naj si zastavljajo (dolgoročne, kratkoročne). Učimo jih prepoznati njihove zmožnosti, omejitve in kako lahko cilj uresničijo. Torej naučiti jih poizkušamo samoorganiziranosti z namenom doseganja zelenih ciljev.

Kako poteka vpis v GAC?

Enostavno, potrebno je samo priti v GAC, posameznik mora imeti željo in motivacijo, da se v GAC vključi in potem angažira. Vsekakor GAC ni organizacija, kjer bi mladi nekaj časa bili prisotni, nekaj pa ne. Treba je biti prisoten in preko celega leta hoditi v GAC. Ampak razume se tudi krajše odsotnosti, ki so seveda dogovorjene. Trenutno je na primer 150 članov v GAC.

Ali kot *patronage* vstopate tudi v druge domene družbe? Šolanje, sociala?

Zavedati se je treba, da delujemo v političnem kontekstu skupnosti. Država se na tem področju zelo usmerja v pomoč otrok, ki imajo težave pri šolanju. Mi ponujamo šolsko pomoč, ampak družina, ki ima težave v šoli, lahko pomoč najde brez večjih težav v šolah samih. Strukture pomoči so dobro razvite. Mi lahko ponudimo ustvarjanje povezav med družinami, ki to pomoč rabimo in strukturami, ki so v to specializirane. Na primer socialni centri. Pomemben cilj GAC je tudi šolska uspešnost otrok in dokončanje obveznega šolanja, saj je od tega odvisna njihova prihodnost. Večkrat so pri nas otroci, ki jim gre v šoli zelo težko in v šolo nočejo več ali pa so bili izključeni. V GAC jih poizkušamo usmeriti nazaj na pravo pot, to je šola.. Kot organizacija imamo pa dve glavni značilnosti, ki nas ločijo od ostalih struktur. To je nase razmerje do staršev in družin. Mi lahko povemo in naslavljamo družine drugače, ter imamo zelo različno in večje zaupanje s strani družin kot druge organizacije in državne strukture. Razmerje je močnejše, bolj tesno. Poleg tega so naši animatorji nekako kot »starejši bratje« v skupnosti, kjer živijo. Preko njih imamo večji vpliv, na mlade in vse ostale v skupnosti, kot pa druge strukture, saj so animatorji del teh skupnosti. Na primer, na mlade, ki so na ulicah, ki kadijo ali prodajajo marihuano, pijejo alkohol... Mi lahko to tudi prej izvemo. V večini primerov je nas vpliv večji in bolj učinkovit, kot pa vpliv drugih struktur. Druga značilnost pa je nase članstvo. Veliko je taksnih struktur kot naših, ampak so usmerjeni zgolj na določene starostne skupine in je zato tudi število članov manjše. V nekaterih strukturah imajo na primer pet *collégiens*. Mi jih imamo zmeraj najmanj štirideset. Podobna je situacija pri deklicah.

Ali lahko govorimo o religijskem delu GAC? Kako se religija odraža v delovanju in aktivnostih GAC?

V *patronage* je samo en trenutek v tipičnem tednu, ko je posameznik soočen z verovanjem. To je 15 min na teden, ko oče ali brat, poda neko mnenje. To je *causerie* (pogovor). To mnenje ni nujno, da je povezano z religijo, lahko je, ampak ne vedno. Na primer, ko pride obdobje posta pred veliko nočjo, bo oče razložil, kaj to je in pove, kako na to gleda krščanska religija. Večkrat je tema to tudi neko aktualno vprašanje, ki jo zasledimo v medijih. Mi podamo naše mnenje. Na koncu vsega tega je čas molitve, ki ni obvezna. Mladi lahko molijo ali pa ne. Nas stavek je, »za vse nas, ki si želimo dobro, za tiste, ki želijo lahko molimo«. Spoštovanje molitve neke osebe, ki je verna, naj si bo spoštovanje s strani osebe druge religije ali neverne osebe zelo pomembna za spoštovanje in strpnost med nami vsemi. Po drugi strani tudi verne osebe morajo spoštovati tiste, ki z njimi ne molijo ali niso iste vere. Vsak otrok ali mladostnik, ki bo v taki meri vzgojen, ne bo gojil sovraštva do drugače verujočih ampak bo bil zagotovo bolj strpen in spoštljiv. Mladi, ki se v GAC nagnejo k ekstremizmu ali radikalizmu čas klepeta ne sprejemajo več in se bodo tega izogibali ter najverjetneje prekinili hoditi v GAC. Za nekatere klepet in nasploh prijateljevanje in skupna igra med mladimi različne religije predstavlja napor in (redko) tudi nepremostljivo oviro, za druge pa pomeni pot preko katere se odpirajo nova vprašanja in perspektive znotraj vsakega posameznika. V GAC ni večjih razlik v številu udeležencev ene veroizpovedi. Nobena veroizpoved ne predstavlja večine.

Ali nekatere družine ne želijo vpisovati otrok zaradi prisotnosti vere v GAC?

To je povsem mogoče, da na primer družine islamske veroizpovedi ne želijo vključiti svojih otrok v GAC. Toda, muslimanskih družin, ki nočejo vpisati otrok, ker je GAC animiran s strani krščanskih oseb je ravno toliko kolikor je krščanskih družin, ki nočejo vpisati otrok, ker menijo, da so prostori zanje preslabi in ker je zanje v GAC preveč *racaille*-ev (žaljivka za kategorijo ljudi, večinoma z imigrantskimi koreninami živeči v predmestjih, revni, ki so smatrani kot problematični, nezreli). Po drugi strani obstajajo primeri družin, katere starši so odrasli v Afriki in bili vzgojeni s strani krščanskih oseb. Te družine smatrajo, da bo GAC skupaj s krščansko vzgojo njihovim otrokom prinesel dodatno vzgojo poleg šolske. Vendar, otroci pravzaprav dobijo največ religijske vzgoje doma in trdi, da vpliv GAC-a ni velik. Veliko naših članov gre v petek v mošejo in tam molijo. Ta čas jim damo tudi prost, saj je to za nas nekaj zelo pomembnega. Taisti pridejo k nam v GAC in grejo v cerkev v nedeljo. Tudi ob ramazanu jih vidimo manj, to so povsem normalne stvari. Vera je njihova odločitev.

Priloga B: Skupinski intervju, 5. marec 2017

Zanima me, ali imate radi šport in nogomet?

Da rad imam nogomet, zame je to najboljši šport, vedno bom dobil čas za igranje nogometa, rad ga imam« (Intervjuvanec 3 – 15let)

Seveda, rad imam nogomet, mislim da vsi tisti, ki obiskujemo nogomet v GAC, ga radi igramo in se ob tem zabavamo (Intervjuvanec 12 – 21let).

Super je igrati in v kolikor zmagaš kakšno tekmo pridobiš na zagnanosti« (Intervjuvanec 1 – 14let).

Nogomet je del mojega življenja, spremljam tudi tekme, s prijatelji se pogovarjamo o igralcih, tekmah, tudi francoski reprezentanci (Intervjuvanec 7 – 17let).

Šport nasploh mi je všeč, igram ga že zelo dolgo (Intervjuvanec 5 – 16let).

Všeč mi je nogomet, poleg tega smo tukaj vsi skupaj in je še toliko boljše... rad igram nogomet ampak bolje je ko igraš nogomet s prijatelji, tako kot v GAC... včasih se hecamo, si pripoveduje mo vice ali pa smešne zgodbe, ki so se nam zgodile, v šoli v GAC...(Intervjuvanec 11 – 20let).

Vprašanja usmerjena na intervjuvance, ki so v skupini za animatorje. Vprašal sem jih o izkušnjah, kaj jim pomeni in kaj so s tem pridobili.

Ni kot v šoli, tukaj si direktno v praksi, vidiš, se učiš od starejši in vseh ostalih. Naloge so vedno zahtevnejše, najprej sem pomagal postaviti igrišče, potem se že delal ekipe, kasneje sem že sodil. Animatorji smo res tukaj, da vse aktivnosti potekajo, to ti da neko odgovornosti, ko vse narediš se počutiš v redu. Doma in v GAC se pripraviš, vprašaš starejše in tako je lažje. Tudi če ti ne bo slo bo s tabo vedno nekdo, ki je starejši ali v *patronage* je tukaj brat Rémy (Intervjuvanec 7 – 17let).

Ko smo v nedeljo (čas rezerviran samo za štiri skupine animatorjev) vsi skupaj od najmlajših, ki imajo 12 let do najstarejših, ki imajo 26, 27 let. Najprej imamo vsi skupaj kosilo nato pa se igramo skupaj. Všeč mi je, saj se sproščeno pogovarjamo o izkušnjah iz terena in spomnim se ko sem imel okoli 13, 14 let da sem se veliko naučil od najstarejših. Kljub temu da so imeli skoraj 10 let več

od mene smo se sproščeno pogovarjali, ni bilo neke hierarhije in nadvlade starejšega (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Kljub temu, da so nekateri za deset let starejši, se sproščeno pogovarjamo, ni nobene hierarhije in nadvlade starejšega. Z nekaterimi sem postal prijatelj in vesel sem ko spet pridejo v GAC (Intervjuvanec 1 – 14let).

Všeč mi je ker v GASC ni kot v šoli saj se lahko tukaj pogovarjam in ustvarim stik tudi s starejšimi. To mi je pomagalo za šolo in ostalih stvareh, tudi vsakodnevnih. V šoli se nikdar ne pogovarjam s starejšimi ali mlajšimi od mene. To vidim kot nek plus. V GASC bomo jedli in igrali nogomet skupaj potem bomo lahko sli ven na pijačo ali v kino. Nikjer kot v GASC to nisem mogel storiti. V GASC je tudi vzdušje tako da do tega lahko pride, starejše imamo nekako za starejše brate, mlajše za prijatelje, ki si jim ti kot starejši brat. Občutek je kot da se vsi podpiramo med sabo in vsak skrbi za nekoga. Ne predstavljam si da bi brez GASC lahko kdaj »šel ven« z nekom ki je tri ali več let starejši ali mlajši od mene (Intervjuvanec 7 – 17let).

Zakaj se počutimo tudi dobro v GAC, glej Manu-ja, mi smo še tukaj on je že odrasel ustvaril svoj GAC. Dobro je biti v okolju kjer vidiš, da imamo prihodnost (Intervjuvanec 11 – 20let).

Kljub temu, da ti na začetku ne bo povsem uspevalo, ne smeš nikoli odnehati, večkrat boš ponovil, boljše boš naredil. Vedno se lahko učimo in napredujemo. To more bit tudi naš moto v življenju (Intervjuvanec 8 – 17let).

Izkušnja animatorstva mi je veliko pomenila, spremenila je razmišljanje o meni, ker vidim da lahko tudi sam nekaj naredim. Lahko zveni smešno in vem da ne delamo zelo težkih stvari, ampak zadovoljstvo ko skrbiš za igro in ko vedno pridobivaš odgovornosti je veliko. Nisem še na koncu poti animatorja, ampak zelo bi rad prišel do konca saj so mi starejši animatorji res vzor, posebej pri nogometu ko vodijo treninge (Intervjuvanec 5 – 16let).

Učimo se in sočasno tudi zabavamo. Ko se od starejših dobro naučimo potem to lažje prenesemo na mlajše. Všeč mi je ko treniram mlajše igralce (Intervjuvanec 10 – 18 let).

Kljub temu, da so nekateri za deset let starejši, se sproščeno pogovarjamo, ni nobene hierarhije in nadvlade starejšega. Z nekaterimi sem postal prijatelj in vesel sem ko spet pridejo v GAC (Intervjuvanec 1 – 14let).

Nove člane, ki so v GAC nekaj let, sem povprašal, kako je potekala integracija v GAC, ali je bila počasna, ali je prišlo do težav

Ne, ne počutiš se odrinjenega, ostali so »blizu« tebe, ne počutiš se kot da so daleč in nedostopni. Integracija v GAC poteka hitro. Prvi dan sem spoznal skoraj vse. Ob igranju nogometa je ta »integracija« potekala se toliko lažje (Intervjuvanec 10 – 18 let).

Nobenega nismo poznali preden prideš v GAC. Sprva sem se najbolj ujel z Maxim-om. Prideš v GAC, si tukaj in potem se avtomatsko integriraš, ne moreš biti odrinjen. Četudi naj ne bi bilo prostora zate, ti bomo pomagali biti z nami v skupini. GAC je kot družina. GAC je postal družina. Ne moremo te potisniti na rob GAC (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Ko pride nov ga pac sprejmemo, avtomatsko se integriraš v skupino. Dobro je ker GASC deluje po skupinah, tako nas je manj in se prvo dobro integriraš v skupino in potem avtomatsko z vsemi ostalimi. Tudi ce nekako ne dobiš mesta te bomo poskušali integrirati. Je pac skoraj kot družina. GASC je postala družina (Intervjuvanec 12 – 21let).

Na začetku se vsekakor počutiš, da ne pripadaš in nisi povsem v vzdušju, ampak se je to hitro spremenilo, hitro sem se vklopil v skupino, to je tudi zaradi splošnega vzdušja v GAC, ki je spontano in sprejme vsakogar in hitro navežeš stike, saj tukaj preživimo dosti časa in so aktivnosti tudi tako narejene. (Intervjuvanec 8 – 17let)

Kaj vam GAC pomeni, kako se počutite v GAC, ali lahko govorite o vaših izkušnjah, kaj vam članstvo pomeni. Kakšno pomoč dobivate od prijateljev animatorjev in drugih, ki delujejo v GAC.

Zame GASC pomeni velik plus. Mislim da če ne bi bilo GASC bi marsikdo med nami bili na ulicah in bi počeli neumnosti. Nič ne bi delali v prostem času in dosti prijateljev iz šole imam ki

niso dobro končali, ker pac ko si na ulici in ko imaš težave v šoli, in nekateri jih imajo tudi doma lahko hitro končaš v slabi družbi. Zahvaljujoč GASC smo tudi v šoli bolj pridni, vsaj mene motivira, ker tudi tukaj nas spodbujajo in jim ni vseeno če nismo resni v šoli. Mi smo se tukaj, drugi starejši so že dobili zaposlitev ali nekaj že delajo in to je to, to je dobro (Intervjuvanec 8 – 17let).

Ni samo to, zahvaljujoč GASC se vsi mi poznamo, če ne bi bilo GASC bi mi vsi bili doma, sami in nič ne bi delali, ali pa bi igrali video igrice. GASC nas povezuje. Brez GAC bi vsak bil po svoje, ne bi se poznali, nobeden. Tako je bolje (Intervjuvanec 12 – 21let). Osebno mi čas preživet v GAC zelo pomaga. Kar nisem dobil s strani družine sem dobil v GAC. Zapolnil je praznino. Zato mi pomeni veliko in je kot moja družina. če se mi zgodi karkoli, vem, da se lahko obrnem na prijatelje in brata Rémy-ja, brez zadržkov (Intervjuvanec 12 – 21let).

Pomeni mi sprostitev. V GAC sem brez težav lahko tak kot sem, ni se mi treba pretvarjati. Raje imam GAC kot šolo. V šoli je drugače, večkrat pride do norčevanja, razburjanja, do konflikto v. Tukaj je mirno, sproščeno (Intervjuvanec 7 – 17let).

Pomeni mi sprostitev od dnevne rutine šole. Čutiš če nisi bil en tedna v GAC, utrujen si od šole, in vsega, hočem se razdivjati (Intervjuvanec 6 – 16let).

Meni osebno GAC pomeni velik plus, ker mi je tako dal motivacijo za šolo. Na splošno tudi če nisi animator sem zahvaljujoč GAC tudi v šoli bolj zagnan..., vsaj mene motivira, ker tudi tukaj nas spodbujajo in jim ni vseeno če nismo resni v šoli (Intervjuvanec 8 – 17let).

Ko grem v GAC igrat nogomet odmislim na vse drugo, na šolo, in vsakodnevne probleme, počutim se dobro, vesel sem (Intervjuvanec 8 – 17let).

GAC je zame kot drugi dom. Lahko zveni malce pretirano ampak je res. Večkrat se o tem pogovarjam z drugimi člani, ki delijo moje mnenje. Dam primer: v GAC hodimo vsaj dva krat na teden, ko izpustim celoten teden to nekako občutim, ker nisem imel tistega sproščujočega občutka v GAC. Naslednji teden je dolg in komaj čakam da grem spet v GAC (Intervjuvanec 11 – 20let).

Mislím, da GASC je za nekatere zelo pomemben saj bi morda lahko »slabo končali«. To smo se večkrat že skupaj s prijatelji pogovarjal. Boljše je, da si v GASC, tam imaš prijatelje, igraš nogomet, lahko vprašaš za nasvet in nisi sam v slabi družbi na ulicah. Brat mi je tudi rekel in tudi sam vidim, da ko so mladi v obdobju *collège* (11 do 14 let) jih želimo čim bolj vključiti in zadržati v GASC saj je to najbolj kritično obdobje (v soli se začne kajenje, prijatelji hočejo »iti ven«) in veliko jih zapusti GASC in počne slabe stvari. Sam sem imel tudi enega prijatelja, ki je izgubil motivacijo in je želel zapustiti GASC ko je imel 15 let (Intervjuvanec 11 – 20let).

Vzajemna pomoč v GAC

Vsi prijatelji tukaj so na razpolago da ti pomagajo, normalno, saj prijatelji smo tudi zato da si pomagamo. Brat Rémy in drugi so kot veliki bratje za nas, naši animatorji tudi... z njimi se bomo zabavali in smejali, toda v kolikor jim imamo kaj za povedati, jim povemo, in smo sigurni, da nam bodo pomagali.

Meni je všeč ker si tukaj si zaupamo, si pomagamo drug drugemu. GAC je tudi namenoma tako strukturiran, saj veš, deluje po starostnih ekipah, na primer če bo nekdo izmed nas imel problem bo vprašal starejšega animatorja (Intervjuvanec 13 – 22let). Vse kar mi je GAC dal moram nekako vrniti, zato sem tudi animator in pomagam pri čemerkoli (Intervjuvanec 13 – 22let).

Bom odkrit, večkrat sem že vprašal za pomoč za domačo nalogo ker matematika mi ne lezi. In dobre prijatelje mam tudi za to, da nam pomagajo. Animatorji in bratje so kot starejši bratje zame. Če jih imamo kej za vprašati smo sigurni da bomo razumljeni in ne obsojeni, to je tudi v redu (Intervjuvanec 8 – 17let).

To je res, večkrat sem mu že pomagal pri matematiki in drugih predmetih. On je mlajši od mene, tako da sem jaz vse to že »šel skozi« in tako mi ni bilo težko pomagati. V GAC je tudi čas namenjam pomoči pri domačih nalogah (šolska pomoč). Tako da vsak lahko pride in vpraša druge ali brata. Tudi med počitnicami so dnevi za šolsko pomoč (Intervjuvanec 11 – 20let).

Lahko rečem karkoli, kakršen koli problem imam, niti ne pomislim, da tega ne bi delil vsaj z bratom ali pa z mojim animatorjem ali drugimi v GAC (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Če imam problem v šoli vem, da bom dobil pomoč (Intervjuvanec 1 – 14let).

Uči nas (Rémy) kako se moramo obnašati in nam pomaga da ostanemo na pravih tirih. Z vsakim izmed nas ustvari pristen stik, ne vem kako razložiti, povabi nas v pisarno, z njim smo v takem odnosu, da se lahko pogovarjamo o čemerkoli in pomembno je da nam stoji ob strani, to je najbolj pomembno« (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Vsi (predvsem brat Rémy in starejši animatorji), ki so tukaj z nami nas razumejo in povejo točno kar rabimo za življenje, vredno jih je poslušati (Intervjuvanec 6 – 16let).

Vidi se, vse kar brat Rémy in animatorji delajo za vsakega izmed nas, naše družine in bližnjo okolico. Za nas skrbi, da odraščamo normalno (Intervjuvanec 5 – 16let).

Saj veš, GAC deluje glede na generacije (ekipe po starosti), tako ima vsaka skupina svojega animatorja katerega lahko vprašaš karkoli. In tako tudi cel GAC ne ve za tvoje probleme (Intervjuvanec 13 – 22let).

V kolikor imam čas, grem v GAC, da pomagam pri domačih nalogah. Tako preživim čas v GAC in pomagam mlajšim (Intervjuvanec 12 – 21let).

Če imaš kakšen problem lahko o tem govoriš s prijatelji, animatorjem ali pa direktno z Rémy-em, ki bo vedno na razpolago in bo poizkušal rešiti nastali problem, te spodbuditi ali samo podati mnenje in nasvet. Vsekakor to ni samo klub kjer igramo nogomet (Intervjuvanec 11 – 20let).

Če mam kakšen problem bom takoj govoril z bratom ali pa s prijatelji v GAC. Prepričan sem, da ni težave, o kateri v GAC ne morem govoriti (Intervjuvanec 4 – 15let).

V GAC imam prijatelje in poznanstva s katerimi sem »na tiku« in vem da mi bodo pomagali. V tem vidim velik plus GAC, ni to navaden klub. Tukaj se zanašamo eden na drugega (Intervjuvanec 7 – 17let).

Pridobljene veščine v GAC

GASC pomaga tudi, da si bolj odgovoren, če si animator se toliko bolj. Prevzemaš odgovornost, postaneš bolj samostojen, ko ti vse lepo uspe si zadovoljen, ker ve da si sposoben. Pomijem tisti, ki so v GASC od začetka, 6-7 leta in ko pridejo v Lycée (15 let) so bolj odrasli, zreli, ne vem kako bi rekel (Intervjuvanec 13 – 22let).

Super je igrati in v kolikor zmagaš kakšno tekmo pridobiš na zagnanosti (Intervjuvanec 1 – 14let).

Nogomet je dober način učenja določenih veščin, ki jih lahko uporabiš v vsakdanjem življenju. Ne gre se samo za to, da dobro igraš, da dobro podajaš ali streljaš, ampak za to da dobro komuniciraš, deluješ kot ekipa, da znaš sodelovati z drugimi (Intervjuvanec 12 – 21let).

Nekateri so omenjali vpliv na druge

Mojemu bratu in bratrancem sem v vzor, ker sem tukaj v GAC animator. Moj brat se je pridružil, ker hoče postati animator (Intervjuvanec 12 – 21let).

V GAC me vidijo kot vzornika, ker sem starejši in sem šel preko celotnega programa GAC, kjer sem že štirinajsto leto (Intervjuvanec 13 – 22let).

Kakšne so vaše izkušnje in pogled na religijski del GAC tistih, kakšne poglede imate tisti, ki niste verni oziroma izhajate iz druge religije

Ne moti me, saj religija ni toliko prisotna in med aktivnostmi sploh nevidna ter molitev ni obvezna. Sam nisem veren imam pa verne prijatelji različnih religij. Bolj pomembno je da v GAC ni samo kristjanov in da je več religij, tako da imamo vsi možnost se učiti od ostalih in razumeti ostale« (Intervjuvanec 5 – 16let).

Na začetku ja nas je malo motilo, tudi zato ker nismo vedeli kako naj se obnašamo v cerkvi. Kasneje pa smo se navadili, dobro je spoznati tudi druge religije (Intervjuvanec 8 – 17let, musliman). Vedno je plus spoznat novo religijo sploh če jo ne živiš vsakodnevno in ne izhajaš iz te kulture (Intervjuvanec 11 – 20let, musliman).

Ko sem prišel v GAC nisem poznal krščanstva, nisem vedel kaj naj v cerkvi počnem, zato me je motilo, ampak takrat ko si majhen je vedno tako (Intervjuvanec 9 – 18 let, musliman).

To deluje tudi obratno, tudi če je GASC voden v krščanskem duhu ni nič narobe če so tukaj mladi iz druge religije. To je nek plus saj tudi mi spoznavamo drugo religijo tako se bolj spoštujemo, sploh sedaj ko je taka situacija (Intervjuvanec 12 – 21let).

Kaj je Esprit patro? Kakšno je vzdušje v GAC?

»*Esprit patro*, ja..., to je beseda, ki ji pogosto slišimo v GAC in jo tudi upoštevamo. Večkrat v določeni situaciji rečemo, to je *Esprit patro*... (Intervjuvanec 9 – 18 let).

To je sproščeno, veselo vzdušje,... je da igramo vsi skupaj, da skrbimo za mlajše, da smo prijazni, da ne govorimo grdih besed. Je občutek da si kot doma, nič mi ni nerodno vprašati. In potem je tukaj se animatorstvo, skrb za mlajše, vedno je kdo od starejših prisoten katerega lahko vprašaš za nasvet, in seveda tukaj je tudi brat Rémy (Intervjuvanec 10 – 18 let).

Zame naše petje pri nogometu lepo pokaže na *Esprit patro*. Ne glede na to ali zmagamo ali izgubimo bomo vsi skupaj kričali in peli. Ostali bomo vsi skupaj in bomo tako ostali dobre volje (Intervjuvanec 7 – 17let).

To pomeni, da smo vedno skupaj in smo tako veseli, tudi če izgubimo tekmo, smo na druge jezni in kritiziramo ostale, za slabo igro, bo to trajalo samo tisti trenutek, drugi dan je to pozabljeno. Šalili se bomo, vse bomo vezali na smeh (Intervjuvanec 11 – 20let).

Na primer, če ne upoštevamo teh pravil smo lahko tudi kaznovani tako da ne igramo zaključne igre ali pa da ne dobimo prigrizkov in pijače. Kar je tudi prav, saj je tako vzpostavljen red (Intervjuvanec 12 – 21let).

Tudi če izgubimo tekmo in bomo bili jezni, se bomo hitro umirili in tako obrnili vse v smeh, hec. Domov ne bomo odšli užaljeni in žalostni (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Vzdušje se kaže ne samo pri nogometu, ampak tudi v *patronage*. Vedno bomo pazili na mlajše, se spoštujemo smo prijazni drug z drugim ne glede na to kakšni so. Del tega je tudi da si pomagamo pri domačih nalogah, kar smo prej govorili (Intervjuvanec 13 – 22let).

Esprit patro pride tudi do izraza v primeru novih članstev. Nove člane se v GAC vključuje, v *patronage* ne bodo osamljeni. To sem sam izkusil v treh letih odkar sem član GAC (Intervjuvanec 8 – 17let).

Ali je splošno vzdušje kompetitivno naravnano ali ne?

Lahko tudi do tega pride, ampak vedno ostane v Sali in dobrem vzdušju. Bolj kot se hvalili in govorili kdo je boljši se bomo šalili na račun zgrešenih priložnosti ali smešnih situacij. Na koncu vse ostane v dobrem vzdušju (Intervjuvanec 12 – 21let).

V času tekem bomo tudi vsi igrali. Namen je da vsi, ki smo na tekmo prišli, igramo. Seveda, nekateri igrajo več nekateri manj, nekateri so tudi manj fizično sposobni (Intervjuvanec 4 – 15let).

Kot ekipa tudi nismo zelo močni. Nimamo dobrih trenerjev in tudi na treningih ne pretiravamo, imamo jih samo enkrat na teden. Vendar ne glede na to da se zavedamo da nismo zelo dobri, mi je vseč da je bilo vzdušje vedno dobro, med igro se zabavamo, smo strpni se imamo fajn. Tudi če visoko izgubimo npr. 7:0 se bomo v slačilnici zabavali, smejali in ne bomo žalostni kot da je konec sveta. Ne bomo analizirali tekme in gledali kaj je slo narobe kako bomo to izboljšali. Ni nobenega pritiska ne od trenerja ne od bratov ali staršev. Nogomet res igramo za zabavo z namenom da smo skupaj (Intervjuvanec 11 – 20let).

Za nas je bolj pomembno da smo vsi skupaj, kot skupina, kot prijatelji, kot ekipa. GAC je res narejen, da se družimo (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Družabni vidik GAC je vedno pred uspehom pri katerokoli športni aktivnosti v GAC in zato rad prihajam v GAC (Intervjuvanec 4 – 15let).

Mislim, da če bi klub imel cilj zmagovati, bi bila organizacija zelo drugačna, tukaj pa je vse organizirano z namenom, da vsi igramo, nobenega ne izpustimo, ne glede na, koliko smo dobri (Intervjuvanec 12 – 21let).

Ali je prijateljstvo omejeno zgolj na kontekst in čas v GAC?

Smo prijatelji povsod, v GAC in zunaj GAC, ker tukaj nismo pod neko prisilo, torej da bi mogli tukaj biti skupaj (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Večkrat se dobimo zunaj, gremo v kino, gremo kej pojedst. Smo kot bratje tukaj (Intervjuvanec 11 – 20let).

Ne, sploh ne. Gremo ven, gremo v kino, na pijačo, gledati tekme v živo, igramo video igrice. Med počitnicami se zberemo pri komu doma. Tudi pred in po treningih ali po tekmah gremo na pijačo ali jemo skupaj (Intervjuvanec 12 – 21let).

Kakšna je vaša motivacija za prihod v GAC in ali se je motivacija s časom članstva v GAC kakorkoli spremenila?

Cerkev me je pripeljala v GAC. Hodim v cerkev in tam so mi rekli, da obstaja GAC kot center za preživljanje prostega časa (*centre de losirs*) in tako so me starši vpisali, ker so menili da bo zame dobro (Intervjuvanec 7 – 17let).

Z GAC-om sem začel ko sem bil star okoli 7, 8 let. Več mesecev sem iskal nogometni klub, ki ni bil daleč od doma. Želel sem igrati nogomet. Sosed mi je rekel, da tam (GAC) igrajo nogomet. Tako sem jih s starši kontaktiral in sem se vpisal v GAC. Videl sem, da GAC ni samo nogomet je nekaj več. Všeč mi je bilo zato sem ostal do sedaj ko imam 17 let. Ostal sem vsa ta leta, ker je vse bilo v redu,... ni bilo nekega vzroka da ne bi ostal (Intervjuvanec 8 – 17let).

Dokler bom lahko, bom ostal v GAC. Po vsem tem kar je brat Rémy in vsi ostali, posebej animatorji naredili zame, se bom slabo počutil, če tega ne bom vrnil. Zame GAC pomeni veliko, dosti mi je dal, zato bi tudi rad vrnil. Ostajam tudi zaradi prijateljev, enostavno počutim se dobro (Intervjuvanec 12 – 21let).

Na začetku sem iskal nogomet, ampak sem takoj videl da je GAC več kot samo nogomet. Tukaj imam zdaj prijatelje, dobro se počutim in zato bom nadaljeval. Tukaj se bom sprostil, šalil se bom s prijatelji, pogovarjal o nogometu in vsem kar se dogaja, in seveda igrali bomo tudi nogomet (Intervjuvanec 10 – 18 let).

Predvsem prihajamo, ker je dobro vzdušje. Mislim, da če ne bi bilo taksnega vzdušja kot v GASC nobeden od nas ne bi vztrajal dolgo (Intervjuvanec 6 – 16let).

Jaz sem prišel zaradi nogometa. Bil sem v drugem klubu, ki mi ni bil všeč, zato sem prijatelja, ki je takrat že bil član GAC vprašal če pozna kakšen klub, predlagal mi je GAC. Poizkusil sem, všeč mi je bilo in sem ostal, že 3 leta (Intervjuvanec 10 – 18 let).

Zame je bil nogomet na začetku ja ampak kasneje je to postalo več kot nogomet, zato ker GASC ni kot navaden klub. Je nekaj več. To je zelo dobro. Vzdušje je zmeraj dobro tukaj (Intervjuvanec 7 – 17let).

Z GASC-om sem začel ko sem bil star okoli 7, 8 let. Več mesecev sem iskal nogometni klub, ki ni bil daleč od doma. Želel sem igrati nogomet. Sosed mi je rekel, da tam (GAC) igrajo nogomet. Tako sem jih s starši kontaktiral in sem se vpisal v GASC. Videl sem da ni samo nogomet je nekaj več. Všeč mi je bilo zato sem ostal do sedaj ko imam 17 let. Ostal sem vsa ta leta, ker je vse slo v redu, ni bilo nekega vzroka zakaj ne bi ostal (Intervjuvanec 8 – 17let).

Spomnim pa se trenutke, ko sem imel v soli veliko dela in mi je »slo malce na živce« hoditi se v GASC. Vsi smo imeli taka obdobja. Nisem pa nikoli resno pomislil, da bi zapustil GASC, tudi če sem malce majn hodil nikoli nisem res zapustil GASC, ker sem tam imel prijatelje in sem se zmeraj ko sem se vrnil počutil v redu. Zato sem ostal, in če sedaj pomislim, mi je GASC dal tisto potrebno energijo da nadaljujem, v soli in na splošno (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Tukaj smo kot neka družina, zato radi prihajamo. Tukaj imam brata Rémy-ja, prijatelje, animatorje, GAC je del mojega življenja. Če ne bi bili odnosi tako prijateljski in pristni sem prepričan, da ne bi hodil več v GAC (Intervjuvanec 11 – 20let).

Sedaj hodim v GASC ne samo zaradi nogometa, grem ker je tam nek »drugi svet« (*tout un autre monde*), tam imam prijatelje, brata Remija, mlajše za katere skrbim. Ko mi na splošno »gre vse na živce« mi zelo ustreza iti v GASC, tam se sprostim, relaksiram, mislim na nekaj drugega, ni dnevne rutine sole, tam igram nogomet, delam stvari ki so mi všeč (Intervjuvanec 9 – 18 let).

Veliko je obveznosti v šoli, nekateri imajo težave tudi doma, zato razumem če kdo ne more nadaljevati (Intervjuvanec 7 – 17let).

Vprašanja staršem o tem zakaj so otroka vpisali v GAC

Ker delam skoraj vse dni v tednu v popoldanski izmeni, sem želela vpisati otroka v GAC. Ločena sem, nobenega ni doma in nočem, da bi otrok bil brez družbe ali bil na ulici. Zato sem poklicala v GAC. Sinu je všeč zato ostaja, jaz pa sem bolj pomirjena. Poleg tega je moj sin zadovoljen in mu je GAC všeč, to pomeni, da v GAC zanj dobro skrbijo (Starš 1).

V GAC sem sina vpisala zato ker ponuja tudi vzgojo, varnost in spoznavanje vrstnikov (Starš 2).

GAC je več kot samo center za preživljanje prostega časa saj ima tudi možnost ponujanje vere. Mislim, da je to dobro za mojega sina (Starš 3).

Boljše je kot pa da bi bili doma, sami pred televizijo. Tukaj je angažiran v aktivnostih, se družijo, dobi prijatelje. Raje imam sina tukaj, kot pa doma samega, da ne vem kaj počne (Starš 4).

Priloga C: Intervju s članom GAC, Louis Pineau, 1. marec 2017

Kaj so *patronage*-e ?

Patronage-e so kot centri za preživljanje prostega časa (*centre de loisirs*) za mlade osebe. Namen je igra, katerakoli. Mi v GAC igramo nogomet, ker mladi iz sošeske radi igrajo nogomet, ampak

na splošno v *patronage*-ah lahko delaš kar želiš. GAC ponuja športne aktivnosti v času celotnega šolskega leta od začetka septembra do začetka julija, vse dni v tednu. V poletnem času je delovanje GAC omejeno zgolj na varstvo otrok brez organiziranih aktivnosti. V mesecu juliju GAC organizira poletno kolonijo. V GAC je dosti drugih športov, imamo namizni tenis, šah, plavanje, ... Jaz se kot član GAC lahko udeležujem vseh aktivnosti. Najbolje je zbrati eno od aktivnosti, ker ima vsaka treninge in tekme. Največ tekem, vsak vikend je pri nogometu. Druge aktivnosti niso v ligi kot smo pri nogometu, ker se večinoma udeležujejo turnirjev.

Kako si prišel v GAC, ali so te starši vpisali?

Pravzaprav sem se vpisal, ker je moj sosed bil v GAC, sedaj ni več. On je bil eno leto pred menoj v GAC. To je bilo dolgo nazaj, ne spomnim se natančno; saj sem imel 7 let. Vpis v GAC poteka po ustaljenem postopku. Pred vpisom se opravi razgovor s starši glede vzgoje in aktivnosti v času prisotnosti. Novi člani imajo možnost poizkusnega obdobja. Tri srede je poskusno obdobje in tako oseba vidi ali mu je všeč in kako potekajo aktivnosti v GAC. Po treh sredah se odloči ali se vpisati, v tem primeru pridejo starši z otrokom, treba je sestaviti prijavo, podpisati določene dokumente in govoriti z bratom Rémy-em. Lahko pa mi GAC ni všeč in se ne vpiše.

Kakšna je bila motivacija za vstop v klub?

Na začetku je bil nogomet, iskal sem nogometni klub, želel sem igrati nogomet. Že dolgo sem iskal nogometni klub, in ja moj sosed mi je rekel, pridi z mano tam igrajo nogomet. In tako sem šel in odkril, da GAC ni samo nogomet, všeč mi je bilo in zato sem ostal. Vse je dobro potekalo zato ni bilo razloga zakaj bi lahko odšel. Ampak, spomnim se trenutke, ko sem imel v šoli veliko dela in se nisem potrudil hoditi v GAC. Vsi smo imeli taka obdobja. Nisem pa nikoli resno pomislil, da bi zapustil GAC, tudi če sem malce majn hodil nikoli nisem res zapustil GAC, ker sem tam imel prijatelje in sem se zmeraj ko sem se vrnil počutil v redu. Zato sem ostal, in če sedaj pomislim, mi je GAC dal tisto potrebno energijo da nadaljujem, v šoli in na splošno. Sedaj pa grem v GAC tudi zaradi vseh prijateljev, zaradi vzdušja, Rémy-a. Je kraj kjer se lahko sprostim, sem v redu, igram nogomet.

Ali ima GAC točno določene ciljne skupine mladih?

Ne, vsak lahko postane član, vsak je dobrodošel. Res pa je, da je v GAC velika večina mladih iz 18. okrožja Pariza. Na splošno so osredotočeni na mlade, ki na mesto, da so na ulicah so v GAC. Na splošno pa kot sem ti rekel, GAC je odprt za vse, kdorkoli hoče se lahko vpiše ne glede na spol, vero, barvo kože.

Kako je v GAC prisotna religija?

GAC je voden s strani oseb krščanske vere, torej v GAC imamo župnike in brate. Vsako sredo je trenutek klepeta (*causerie*), ki je v cerkvi. Tam, kdor hoče lahko moli, ampak ni obvezno. Prisotnost pa je obvezna. Klepet je trenutek, ko se vsi zberejo v bližnji cerkvi. To ni čas molitev ampak je čas ko brat ali oče podata mnenje na neko temo ali dogodek. Tema ni vedno religijska kot na primer v času religijskih praznikov, ko se praznik opiše in prikaze praznik iz krščanske perspektive. Lahko je to tudi večji praznik katere izmed drugih religij (npr. muslimanski ramazan). Tema je večkrat aktualnost na katero je podano neko mnenje. Na koncu vsakega klepeta je čas molitve, ki ni obvezen. Podobno je tudi v koloniji. So trenutki ko je prisotnost obvezna in trenutki ko lahko izbiraš. V koloniji je obvezna na primer nedeljska maša. In tudi na splošno je tako molitev je pravzaprav vedno tvoja odločitev, brat te ne bo prisilil tega. Za tiste ki želijo, je cerkev zmeraj odprta in tako lahko greš sam ali z družino, s komerkoli. Iti v cerkev ne vidimo kot nekaj religijskega, večkrat se zgodi da grem v cerkev za sprostitev, kljub temu da nisem veren, tudi moji muslimanske prijatelji to počnejo. Moje prijatelje, ki so muslimani ali brez vere, vera ne moti. Morda ko smo bili majhni nam je slo malce na živce iti v cerkev, ampak to zato ker smo bili majhni in nismo poznali kraja, potem se navadiš. Sploh za majhne je to spoznanje. Starši pa ne vem koliko vplivajo, sigurno vplivajo. Imam v glavi pa enega mlajšega člana GAC, ki mislim, da je bolj muslimanske vere, oziroma ne vem če je sploh kakšne vere, ampak je začel hoditi k katekizmu, ker GAC ponuja tudi učenje vere. Sedaj se pa boji, da bodo to starši izvedeli, ampak to je na bratu Rémy-ju da se z njim pogovori, da se potem pogovorijo skupaj s starši. Mene osebno me ta religijski del popolnoma nič ne moti, no morda kdaj ko gremo v cerkev. Ampak na primer ko smo na koloniji in gremo v cerkev in brat nam o določeni temi nekaj pove, to deluje sproščujoče. Zame ni problema.

Kako potekajo kolonije?

Kolonije so enotedenske, dvo ali tritedenske. GAC ima nastanitve na določenem kraju izven Pariza seveda. Imamo dve lokaciji eno z več in drugo z manj kapacitetami. Imamo kraj s šestdesetimi mesti, brez animatorjev in drugi kraj kjer je okoli osemdeset mest, brez animatorjev.

Kako GAC deluje?

Zaradi večjega števila mladih so člani GAC razvrščeni v starostne ekipe. Ekipe sovpadajo z razredi osnovne in srednje šole. Vsaka skupina ima odgovorno osebo - animatorja, ki ima vsaj 18 let in enega ali več animatorjev nad 17 letom starosti. Ekipe mlajših so Sainte Bernadette: od 6 do 8 leta, Saint Dominique Savio: od 9 do 10 leta, Saint Vincent Paul: od 11 do 14 leta. Ekipe starejših: Saint Jean: od 15 do 17 leta, Saint Paul: od 18 do 20 leta, Saint Joseph: od 20 leta naprej. V GAC ni ne omejujejo zgornje starostne meje, ampak preprosto mladi imajo druge stvari, imajo študij, morda se že zaposlijo, ampak vedno se lahko vrnejo, pomagajo. Jaz sem naredil vse te skupine, zdaj sem v Saint Paul. Ekipe Sainte Bernadette in Saint Dominique so v enem prostoru, Saint Vincent Paul v drugem prostoru. Starejši so vsi skupaj v enem prostoru. Mladi nimajo pravice menjati in hoditi v prostore ekip. Ko si v Saint Vincent lahko zaprosiš brata Rémy-a da vstopiš v skupino animatorjev. Skupina deluje po štorasti mladih. Ko prideš si dve leti v ekipi *Chefs des Services*, potem si *Chef de Jeu*, potem *Aide Animateur*, na koncu pa postaneš animator. V vsaki skupini si približno dve leti. Ko si v skupini animatorjev imaš določene odgovornosti, damo ti naloge. Ko si majhen samo pripraviš teren, delaš ekipe,... *Chef de Jeu* bos že sodil, ... Bolj ko si star več imaš nalog in odgovornosti. Vse to se učimo od starejših. To ni klasično izobraževanje,... ko si s starejšimi ti bodo dajali naloge, naučil se bos iz prakse, iz igre, pravzaprav si v igri, v stvari, učiš se iz izkustva. Ena nedelja med šolskimi počitnicami je rezervirana za mlade iz skupine animatorjev. Namen je da se animatorji med sabo se bolj spoznamo in delujemo kot ekipa in si izmenjamo izkušnje. Vsi smo skupaj od najmlajših, ki imajo 12 let in najstarejših, ki imajo 27. Za ekipe mlajših je obvezna prisotnost v sredo. Za starejše je to nedelja. GAC je odprt vse dni v tednu, razne v četrtek ko je rezerviran samo za najstarejše. Vsak lahko pride v GAC kadarkoli. Načeloma je zjutraj malo otrok, razen tisti, ki nimajo pouka, teh je malo. Popoldan je GAC napolnjen. Navaden dan v GAC se odvija takole, sprva počakamo da vsi pridejo, nato gremo nekaj pojest v menzo v GAC, nato sledi uradno odprtje GAC okoli petnajste ure. Na začetku mladi sami izberejo aktivnosti, načeloma en animator prevzame eno aktivnost, ne glede na starost se lahko prijaviš na katerokoli aktivnost. Potem je čas »velikih iger« to se odvija glede na starost. To se odvija na

igrišču v GAC. Vse aktivnosti, vsak dan so organizirane s strani animatorjev. Vse sloni na animatorjih, delovanje GAC pravzaprav. Rémy je tukaj da vse poteka nemoteno, on ima tudi svoje stvari, ima delo. Okoli 17h ure se tisti, ki igrajo nogomet odpravijo na stadion za nogometni trening. Tisti, ki nogometa ne igrajo ostanejo v GAC.

Kako poteka športna aktivnost nogomet?

Nogomet je ena izmed aktivnosti, ki jih ponuja GAC in je hkrati najbolj priljubljena med mladimi. Nogomet je tudi športna aktivnost v kateri so mladi vključeni v posebno ligo z enkrat tedenskimi tekmami. Tekme so prirejene v sklopu Federacije športa in kulture (*Fédération Sportive et Culturelle de France*). Mladi so v času treningov in tekem razdeljeni po starosti. Delijo se na U9, U11 in U13, U15 in U17 ter U19 in mladince. Pri treningih so animatorji hkrati trenerji. Zmeraj smo mi, ki se ukvarjamo z našimi mlajšimi člani, ni zunanjih ljudi. U9 ostanejo v prostorih GAC kjer imajo trening. U11, U13 in U15 grejo na stadion, kjer skupaj z animatorji naredijo trening. Na koncu treninga gredo vsi skupaj z animatorji nazaj v GAC in tako je dan končan okoli sedme ure popoldan. Nato jih starši pridejo iskati ali gredo sami do doma, če imajo strinjanje staršev. Tekme so vsako nedeljo v sklopu lige, igramo pa tudi tekme v pokalu. V ligi je okoli 15 ekip in kot v vsaki ligi imamo tekme na domačem in gostujočem terenu. Za igralce od U15 obstaja drugi pokal, *Coupe Fédérale*. Tukaj niso samo ekipe iz lige ampak tudi iz drugih lig. Tukaj ne gremo daleč, saj so druge ekipe močnejše od nas. Ampak v kolikor nam uspe potem gremo igrati z bolj poznanimi klubi v Marseille, Sainte-Etienne za zaključne dvoboje.

Kakšno je splošno vzdušje v GAC in pri nogometu?

Pri nogometu igramo proti drugim ekipam, igrali bomo da zmagamo, toda res tudi je, da nismo zelo močni in organizirani kot nogometni klub, nimamo pravih trenerjev. Torej če trener ni dober ekipa ne bo najboljša, z mladimi člani je to se toliko bolj pomembno. Nimamo tudi nekega stila igranja, igramo bolj brez velike taktike, individualno. Imamo tudi ekipo B, ki je bolj za resnično rekreacijsko igranje nogometa. Že ekipa A ne gre daleč, ekipa B se manj. Po drugi strani, kljub temu da nismo dobri kot nogometaši, v GAC je vedno dobro vzdušje, vedno ostanemo mirni, se zabavamo, ne razburjamo se. No, vseeno ko si odrasel ko imaš 18 let lahko pride do majhnih konfliktov med tekmami, ampak to ni nič, reagiramo samo v zaru borbe. Tudi če visoko zgubimo bomo po končali tekmi bili dobre volje, ne bomo se obremenjevali z rezultatom. Igramo brez

pritiska, toda se borimo in smo resni, ampak ne glede na to kakšen je rezultat bomo sproščeni, dobre volje, prenesli bomo poraz. Sploh ko pridemo nazaj v prostore GAC bomo veseli, vse se odvija v dobrem vzdušju. V GAC tudi ni izločanja igralcev zaradi slabših sposobnosti, tukaj vsak lahko igra, ne glede na fizično pripravljenost, tehnično znanje. Osnovni namen naših aktivnosti je da vsi igramo. Tudi če je igralcev preveč, bomo vse naredili da vsi igramo, ne da bodo eni sedeli in drugi igrali. To prihaja iz *esprit patro*, to je da smo vsi sprejeti, da vsi igramo.

Ali mi lahko bol obrazložite esprit patro?

Ja to je nekaj kar je v ozadju aktivnosti. Brat Rémy in oče Patrick ti to na nek način data. *Esprit patro* je pogosta beseda v GAC. To je da je vzdušje dobro, da skrbimo za mlajše, da spoštujemo ostale. V ozadju aktivnosti je to. Ampak za to sta v GAC Brat Rémy in oče Patrick. To je njihova vloga in njegova naloga. S tem namenom je bil GAC tudi narejen, če mene vprašaš. Tudi v GAC se lepo obnašamo, sploh mi starejši da dajemo zgled mlajšim in vsi se nekako nadziramo. Ampak to ni strogo, ne bomo nekoga nadrli če je rekel grdo besedo. Rekli bomo bolj, pazite kako se obnašate na primer. Dobro je tudi da imamo svoje prostore, kjer smo lahko bolj sproščeni, na glavnem igrišču v GAC pa se lepo obnašamo seveda. V kolikor nekateri član ne odneha in škodi tudi skupini z njegovim obnašanjem ga lahko kaznujemo, tako da ne igra zaključne igre ali ne dobi priboljškov. Potem ga lahko tudi ti kot animator odpelješ do Rémy-a in on poskrbi naprej. Obstajajo tudi kazni, prva je besedni opomin in obvestilo staršem, drugi opomin, pri katerem bo otrok izključen iz GAC za 8 dni, v primeru iste kršitve bo otrok dokončno izključen iz GAC. Ampak to se zelo redko zgodi.

Kaj je zate GAC, kako je nate vplival?

Rekel bom tako, lahko je pretirano ampak GAC je kot nek drugi dom, druga družina. V GAC zahajamo vsak teden, z drugimi smo se pogovarjali, da ko nismo bili v GAC en teden se to nekako občuti, želiš se vrniti v GAC. Nic ne bi bilo tako, če ne bi bilo takega vzdušja, sproščujočega. Mislim tudi, da za nekatere če ne bi bilo GAC-a bi lahko slabo končali. Nekateri bi ostali na ulicah in bi tam odšli v neprave zadeve. Zato v GAC poizkušamo v času ko imajo mladi 14 let ohraniti njihovo pozornost, da ostanejo v GAC, ker so to kritična leta. Pomembno je tudi, kdaj mladi pridejo v GAC, dosti mladih pride v GAC ko so zelo mladi, okoli 8, 9 let kot jaz. In to dobro vpliva, ker si tam pridobiš prijatelje, ampak se vedno so leta okoli 14, 15 kritična. To je odvisno tudi od

staršev. *Patronage* pa mi je na splošno pomagala biti bolj odgovoren, nekako odrasti. Tisti, ki so v GAC in ko pridejo v solo so nekako bolj odrasli. V GAC je tudi dobro ker vidimo starejše, se z njimi pogovarjamo, odkrivamo njihov svet. V soli te menjave ni, vedno si z vrstniki istih let. Večkrat gremo van z mlajšimi in starejšimi od mene dve pa tudi do tri leta. Nekako smo v razmerju prijatelj, starejši brat. Teh stikov v soli ne narediš. V GAC sem malce tudi spoznal sam sebe in mojo družino. Dobil sem zavedanje, da ti na svetu ni vse dano. To pa zato ker so v GAC zelo različni ljudje glede na njihov ekonomski položaj in nekateri se res trudijo iz meseca v mesec. Na primer, ko se po vsakih poletnih počitnicah ponovno zberemo, vidim da si nekateri niso privoščili počitnic..., nekako ti da misliti. GAC je tudi mesto kjer si med seboj pomagamo, Yasin me je večkrat prosil za pomoč pri matematiki, in sem mu pomagal. In v *patronage* imamo tudi šolsko pomoč, tudi čas namenjen prav temu, ali pa rečemo, da naj mladi kar pridejo z domačo nalogo v GAC in bomo tam vsi skupaj naredili in se učili. Rémy je tukaj, ki najbolj pomaga, se posebej starejšim, mlajšim lahko pomagamo mi.

Ali GAC nudi kakšno pomoč za člane?

Seveda. V GAC temeljimo na solidarnosti kot vrednoti. Na primer, v GAC lahko z majhnim prispevkom dobimo priboljške, za to damo 2,5 eur in v kolikor hočemo dati nekaj v dobrodelne namene lahko evro podarimo. To služi kot nek skupen fond za člane GAC, ki so v ekonomskih težavah. Na primer. Direktna pomoč je tudi pomoč z oblekami. V kolikor ima kdo doma obleke, ki jih ne rabi, lahko podari GAC in Rémy to naprej da družinam, ki tega nimajo. Niso to nujno družine v GAC, ampak primarno ja.

Ali je članstvo plačljivo?

Članstvo v GAC je plačljivo, 80 eur na šolsko leto. S tem lahko otrok dostopa do vseh aktivnosti. V kolikor je družina ekonomsko ogrožena je upravičena do znižane vpisnine. GAC ima tudi odprt bančni račun na katerega ob različnih športnih in kulturnih prireditvah družine lahko prispevajo denar. Ta denar služi tistim članom, ki si ne morejo privoščiti kolonij in vseh aktivnosti v GAC. V kolikor imajo družine resne finančne težave bo GAC v omejenem številu financirala vpisnino in strošek kolonije. GAC ima s tem namenom tudi partnerje, ki jim pri tem pomagajo. Vse je narejeno, da to ne predstavlja prevelike stroške za družine. Namen GAC je pomoč tistim otrokom

družin, ki so nekako manj privilegirane. V kolikor nekatere družine nimajo denarja za kolonije, bodo v GAC poizkušali znižati cene za kolonijo. Vse se lahko naredi, ampak odvisno od leta.

Ali se prijateljstvo, ki si naredil v GAC vstavi v GAC, ali se družiš z njimi tudi izven GAC?

Ne sploh ne, prijatelji smo povsod. Nismo skupaj samo v GAC, gremo ven, gremo v kino, igramo igrice, gremo na tekme. Tudi pred ali po GAC gremo jesti skupaj ali na pijačo. Nekateri so skupaj tudi v šolah, tako da so že iz sole prijatelji, ampak v GAC so postali se bolj in so prinesli prijatelje v GAC. Jaz pa nisem, nobenega nisem prej poznal. Ampak kar je najbolj pomembno za ustvarjanje prijateljstev je vzdušje v GAC, enostavno postaneš prijatelj, z enim manj z drugimi več.

Kako vidiš vlogo Rémy-a?

Brat Rémy in drugi v GAC spremljajo posameznike preko celotnega leta. Vsaj enkrat na mesec je vsak član GAC na razgovoru z Rémy-em. Pogovor je neformalen, nanaša se na posameznika, njegovo zadovoljstvo, stanje v šoli, situacijo v družini in vse ostale stvari o katerih član GAC želi govoriti. Namen pogovora je vzdrževanje stika in pridobivanje informacij o posamezniku in vseh ostalih v GAC. Poleg tega se brat ali oče podrobno pogovorijo tudi z najstarejšimi animatorji, ki v večji meri skrbijo za mlajše člane GAC. GAC preko tega spremlja razvoj posameznikov in posreduje v kolikor pride do težav s posameznikom. Vse večje težave se rešujejo s sodelovanjem staršev.